

הע

השער:
מתפלגים יערי ואלון

*
סלעי המחלוקת
מאחורי הקלעים:
על מה
מתפלגת
מכ"ם?

*
כתב-העולם הזה"
מגלה:
ערכתי
יום-סרט
לזכר עינמי

*
סיפור מקורי
מאת
מיכאל אלמז

*
מס. 673 שונה 17
י"ד תמוז תשי"ד
15.7.54
האחד 300 ברוטה

הע

העורך הראשי: אורי אבנרי
ראש המערכת: שלום כהן

עורך משנה, תחום: אורי סלע
עורך משנה, תחום: הכתב הראשי: עמנואל סוה

השבועון המצויר לאינפורמציה

רח' נילקסון 8 תל-אביב (ליד תיאטרון "א"ה"ל")
מלון המברקים: "עולמפרסט"
ת.ד. 136, מל. 26785
פועל: העולם הזה בע"מ
דפוס: ישראל בע"מ, ת"א
על-יד נשר רדינג.

אין המערכת אחראית עבור תוכן המודעות, מלבד עבור מודעות המתפרסמות תחת הכותרת "דרי"ח לצרכן", המוכנות על-ידי חברי הד מערכת ונבדקות על-ידם.

מדוע אתם שותקים?

לפי שבועיים פירסם העולם הזה כתביאישום שמעטים היו כדוגמתו בתולדות המדינה. הוא האשים מוסדות ממשלתיים באירגון פרעות נגד חלק מאזרחי המדינה. הוא האשים שורה של ראשי הציבור שר, חבר כנסת, מסקדי-משטרה ופעילי מפלגה בתיכונן סוגרומ, בהסתה לטרור, בעירעור כסחון הציבור ובחיפוי על פשעים. אפשר היה לצפות כי למחרת היום יקרה משהו גדול: או שעורכי העולם הזה היו נתבעים לדין, או שהאשמים היו מובאים למשפט, או ששורה של ראשי ציבור ופקידים היו מתפטרים מתפקידיהם, או לכל הפחות, שממשלת ישראל היתה מכהישה את האשמות. חיכינו שבועיים. שום דבר לא קרה. הממשלה לא הכחישה. והיא ידעה מדוע. איש לא הגיש משפט נגד עורכי העולם הזה. איש לא התפטר. שום תיק לא נפתח.

כל המאורעות, בהם הציפו מאות בריונים מוזינים עיר שלווה, הקימו שלטון של טרור ברחובות, פצעו אנשים, סגרו ברכוש ושרפו חפצים — כל זה כאלו לא היה. אף עתון צברי, מלבד עתון מק"י, לא פנה פה. ועדת הכנסת דחתה דרישה להעלות את גילויי העולם הזה כהצעה לסדר-היום, באמתלה המגוחכת שהפרשה גידונה כבר פעם בכנסת. אמנם נדונה — אלא שאז שמעו חברי-הכנסת שורה של אי-אמיתיות, ולא היה להם מושג על העובדות הנכונות. אפילו המשמיצים המקצועיים של העולם הזה, שאינם מחמיצים כל הזדמנות לגלות את חתרנות ברבים — הפעם שתקו. הם, שרגלי נצרה יפה על מצויי העולם הזה דיין כדי לספק להם חומר למאמר של שני טורים — הפעם אבדו להם המלים. בהתאם להוראה מפורשת ומתורית מלמעלה, קשרו כולם קשר להשתיק את הפרשה כולה, לא להזכיר אף במלה אחת. אולם העולם הזה לא יעבור על פרשה זו לסדר היום. הוא מקציב בזה את המקום הריק במסגרת דלהן להכחשת המוסדות הממשלתיים, שהואשמו בכתב-האישום.

מקום זה שמור בכל גליון להכחשת מוסדות הממשלה על האשמות כעניין הטרור בנצרת. המעניין ביותר בכפרשת נצרת (העולם הזה 871) הוא חוסר האונים של המשטרה, שהתעלמה ב- מיד מהתוכות שבמסגרת תפקידיה: לשמור על החיים, הרכוש והסדר... המשטרה הוכיחה בהפגנת חרות על-ידי הכנסת ובכפרשת נצרת חוסר אוביק טיבות, והגנה על הפרנציסים והאינטרסים של המפלגה השלטת בכבר. ונשאלת השאלה דאם על כל מפלגה להקים לה משטרה משלה? או שהי משטרה המכור אולי מניית למפלגות והמשלמת יותר תשמש בה לצרכיה היא.

זאב גולדוטר, רעננה
יצחק רפפורט, אשקלון

מכתבים

הדרך בה יש לנהוג כלפי הסקטור הערבי ואף יצר לו השקפת עולם בידרו זה. ההשקפה היא כי יש להתנהג כלפי הערבים כדרכי שלום, לעודד את היסודות הדמוקרטיים ביניהם ועודדו זה יהיה מפתח ללבנות הערבים המשכילים והנאורים כי ארצות ערב. ערבים אלה עתידים לחולל מהפכה בארצותיהם ואתם תוכלו ישראל. אשר תהכה ביי נתיים מתחת לעץ עד לנפילת הפרי הבשל, לכ רות ברית שלום.

אני מברך את העולם הזה על המאמר "הטרור בנצרת". מאמר נועז, כביר, שזכה צדק ודמיון הרטיה של עתונאי אמיץ לב וכזה שלא נרתע למרות נסיונו הטר. הוא הזכיר לי את אמיל בולוה שהיה פתח העולם הזה תקופה רחשה בשדה העתונות העברית.

בו הנדיר את העולם הזה, כולל עמדתו בכפרשת נצרת, כמשמיי מדינת ישראל (העולם הזה 872) וכרצוני להודיע משהו שאני משובח על עיניו אותו מאד: בארצות-הברית נוסדה אגודה חדשה, החברה לשמירת המוסר וערכי התרבות של האנושות. מבנה החברה הוא כזה: יושב ראש — ניו מקארתי (יושבראש של כבוד, לאחר מותו של אדולף היטלר). סגנים: נגדל פראנצ'סקו פראנקו ונגדל צ'יאנני קייזשק... העניין הוא, ועיקר העניין, האם ברצונך להיות יושבראש של החברה הישראלית? ראובן חכסנר, ירושלים

איש כבר התחלם בבחירת איש השנה, הרי הצעתי: שרהבטחון פנהם לבון שיצא לצדד את ראש הממשלה... אברהם כסט, ירושלים

המדרו החדש בכל אודות הנה מצא מאד חן בעיני. לדעתי היה מענין ומאלף מאד. אולם אשתי טעה שאין בו כלום. לדעתי זה מעורר כמה שאלות. אלכסנדר קרינמן, באר-שבע

בהחלט. למשל, הקורא קרינמן, מי בעצם לובש את המכנסיים אצלך בבית?

אני מסתכלת בתמונתה של אביבה פאר (העולם הזה 870) ונחנית הנאה רבה לראות נצרה ישראלית מוצלחת, גלוית לב ופנים ובעלת נוף יפה. אבל... זה נופה האמיתי של אשה הראה רק אחר הלידה האמיתית. ישנו יופי נשי בכל רחובותיה של המדינה. ייתכן שקשה למדור אותו בסנטי-מטרים ובמסקולות. זהו יופי יחיד במינו — של רוב האמהות בישראל. והוא בולט אצל נשים צעירות.

האם לא ראינו אותן ברחובותיה של תל-אביב נצרה לבושה יפה ולפי המידה, מהורחת, מחייבת לעצמה חיוך קצת עייף, פשוט ומלא שמחה היא אוננה מאוסרת לפי סרגלי מכון היופי אבל היא מאופתת כמובן מעם. היא צעירה או לא כל כך צעירה, אבל היא יפה להפלא... יהודית נוימרק, קרית-חיים

העולם הזה מצדיע לאם הישראלית, שבל-עדיה לא היו קיימים העתון — ועורכיו.

קראתי שהמועמדות למלכות היופי צעדו על הכמה הנורו מלא, כלומר לבושות שמלות נשף. אני שואל מדוע אסור לקהל לראות את ה-מועמדות בכנדיים? האם זה לא מוסרי? האם לראות יופי זה חטא? לפי דעתי יהיה זה מוסרי להציג את הבחורות ללא שמלות, כלומר בכנדיים, אם אפילו בכיתובנסת, בתנאי שכל ההכנסות יוקדשו למטרות מתאימות.

לכי כלה לקראת תת... דומה שעורכי העולם הזה מבלים את רוב זמנם כהדר האמפטיה. אחת איד להסביר כי בגליון אחד של העולם הזה (872) ישנו תמונות גם של אביבה פאר וגם של סילבאנה פאמפאניני בי אמבט?

אסתר רוטמן, נתניה
העולם הזה מקבל את דינה של הקוראה רוטמן, חייב את צלמו הראשי לפתור את הבעיה על-ידי שוש מקלחות קרות ביום.

מעשה בבחור ושמו דן שביילע עם רבקה את הזמן במחלוקת חמה: למי מותר מה ומתי וכיצד והיכן. יוסף הראל, מגדל אשקלון

אני מצדיק את נישת עורך העולם הזה ורואה בכאב ובועם אמיתי את התפנקות הנוער (העולם הזה 872). אך אין אני מוצא מקום לפסימיות יתרה. בשני ספריו של עורך העולם הזה, אורי

אבנרי, ממלחמת העצמאות כשרות פלשת 1948 והצד השני של המטבע, הוא מתאר את נוער הוהב התל-אביבי כאנשים שבלי ציונות ידעו כיצד להלחם. כנסו ונחציה מהצד השני של המטבע היו דווקא בחורים פשוטים. ילידי כרך, שבילו את זמנם בכתי קולנוע וקפה. הם לא היו גדנ"עים או הלוצים או צופים אלא סתם בחורים אפורים שלא יצאו למסעות כנעריהם ובכל זאת לא הכיבו בשעת כחון.

ככיבוש חיפה ובקרבות באיזור נגין הייתי בי הכורה עם בחורים פלוגיים שביצעו פעילות לא פחות נועזת מאשר מלחמאים והתיקים. אני מאמין שבכאן שעת מבחן אמיתית יהיו רוקלי הסמכות דווקא חיליים טובים מתוך אותן הסיבות ממש שהיו בעבר. אל להכין מתוך דברי שאני מודעה עם שולמי העטים הנוכעים החרוצים להגן על "האסרתיים" מעייפות יתרה. להיפך, כל פעולה שתיעשה בכיוון הסיבת האפרוחים לי כאלה שלא יסתרו לעוף בכוחות עצמם תהיה אך ורק לטובתם ולטובתנו.

אריה שרייבר, חיפה
לא כל נוער מבריק הוא זהב. יש גם ברזל מצופה. אולם גם ברזל זקוק לחיטול.

משנה מקום, משנה תשלום
בתשובה לתלונתו של מר נחמן שוריק (שהתי לונן על נבית השלומים עבור הודעה של החלטת המען בדואר (העולם הזה 864) עליו להעיר כי כל המחלוקת דירה די שיועיל על כך לבית הדואר הקרוב ביותר וכל דברי דואר שהיו מיועדים למקום מנורו הקורס יזמנו למענו החדש. שרות זה ניתן חונם במשך ששה חודשים ככלי לתת לאי רח את האפשרות להודיע על השינוי לכל הדי מכתבים אתו.

עכרה תקופה זו, והאזרת עדיין מעוניין בהשני חת הדואר ובהעברת מכתבים, הוא חייב בתשלום והדואר מזכיר לו זאת בהודעה מוקדמת. עופים הבקשה להעברה מכיל, בין היתר, שאלה על בעלות מקלט הירו ומספר השינוי. השאלה בא להסביר כי המען החדש ירשם בכרטיסיה של בעלי רישיות הירו ולמנוע על-ידי כך איי נעמייות במקרה של אי-חידוש השינוי. ש. ניסנבאום, קצין העתונות, משרד הדואר

מה בדבר מדרו שהיכת בעיתון? רפי פריק, אוכספורד, אנגליה
מסגרת העולם הזה אינה מאפשרת קיום מדרו שחיימת סדיר, והוא מופיע מדי פעם כתת-מדרו של מדרו ספורט.

למען הרב
אנו, חעד בית הכנסת מקור חיים וזכרון מררכי, נבעת עלייה, רחוב 121, מבקשים כשם כל המת-פללים ומאות האוהדים את הרב כאב"ד, לתקן את ההשמעה הנכבדה והשפלה נגד רבנו הרב כאב"ד שליטיא (העולם הזה 865).

יחזקאל לוי, יצחק גיליביץ, מנחם מרדכי גנץ, שלמה קניגסברג, אלתר משה יונגר, יפו

הצד השני של הכננה...הצנתם של מלחמת-אזרחיים כנואסמלה (העולם הזה 871) כאילו היתה מלחמה בין האינטרסים האמריקאים לבין ארצו של העם הנואסמלי... ראייה כזאת של הברבים הינה מוטעית ומסורה: ארצות-הברית משתתת תפקיד שונה לגמרי, כי מעצמה עולמית ממדרגה ראשונה, בעלת אמצעים ואפשרויות, העמידה עצמה כראש המאבק האנטי-קומוניסטי בעולם ובתפקיד זה היא פועלת גם בנואסמלה. לומר כי התערבות בארץ זו אינה אלא למען האינטרסים המכהריים שלה בלבד (ואף כי גם אלה ממלאים כאן תפקיד נכבד), או כי המאבק העולמי האנטי-קומוניסטי אינו אלא שירות לאיני טרמים אילו — אין זה, כמובן, אלא נסיון ברור להסיח את הדעת מן הסכנה הצפויה לעולם לשוב ולפול לתוך תחומת ימי ביניים השוכה תחת דגל האינקוויזייה האדומה.

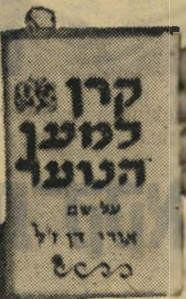
ביותר. גברת בראלון זכתה, כזכור, בפרס הרביעי של תחרות הצלומי-התיכבים בשבועון "צילומי ישראל". מר רוכטר בראלון, בן 19, נסע בשליחות המדור לבלואות כדי לקבל את חות-ידעתם של כמה מאספני הבולים השווייצים הידועים על בולי ישראל והדרישים הנמצאים כעת בתכונן.

העלמה תלמה בראלון, בת 16 וחצי, יצאה לברר בשוויץ את אפשרויות היצוא של אופנת-ישראל המיוחדת לגיל הנוערים. לא זה המקום להרחיב את הדיבור על חיוניותו של היצוא לעי-תידנו הכלכלי.

הצעיר דן בראלון, בן 14, מדרין בתנועת "יהודה הצעיר", יצא להדריך מתנהגויער של התנועה הציונית השווייצית ציה בהרי האלפים, שאת ערכו הציוני אין למצות במלים מספר. הצעיר שלמה בראלון, בן 12, יצא ככתב מיוחד של רבעון המחלקה לתר-בות הגוף והרוח לתחרויות אליפות הכדורגל בשוויץ. לא פחות חשובה שליחותו של עמיאל בראלון, בן 9, המייצג את ישראל בכינוס הבינלאומי של לועסי המאסטיק. כל קשר בין השליחותיות הנגיל הוא הקרי בהחלט.

השבועון המצויר לאינפורמציה

הכחשה
דובר רשמי מודיע: בזמן האחרון גופו כרמזל שמועות זדוניות כאילו מר אביגור נוצר בראלון (לש" עבר הרש לייבוש מוצציקי) יצא לחופ" שה לשוויץ עם רעייתו וחמתת יליו על חשבון הממשלה. לידעה זו אין כל שחר. ויש לזקפה על חשבון מדימה פוליסית עכורה. האמת היא כלהלן: מר בראלון נסע מטעם המחלקה ליחסי הרבות עם לוכסמבורג כדי להביא לנשיא התורן של שוויץ את הערכת ממשלת ישראל על הסיום המוצלח של התחרות על הגביע העולמי לכדורגל. כידוע, תיקימות לוכסמבורג ושוויץ יחסים הדוקים.

ערכתי ימים ספורים על כר עילאי

אין זה רגיל שאדם יוצא לרחוב ועורך יום סרט לזכר עצמו. אולם כך עשה כתב „העולם הזה“ בלויית חברה אחרת של המערכת, סילבי קשת, באחד מימי השבוע. היה זה שלב אחד במבצע גדול שבא לבדוק את מהותם של ימי הסרט בארץ. המסקנות, המתוארות להלן, היו עגומות ביותר: לאזרח לא איכפת למה הוא תורם. הוא תורם פשוט מכיון שאין לו ברירה וכדי להפטר מזוג של מרדנים הממדר את חייו. לא נשאר כל ספק שישנה רק דרך אחת לפתור את בעיית ימי הסרט בארצנו, והיא לאסור אותם אחת ולתמיד, לשים קץ לסחיטה המאורגנת

מאת אורי דן

לי הנשק הפך מיטיבי שבידינו יכול היה להתחרות באקדה החודש ביותר של גנגסטר הגון. לא היינו צריכים להחביאו מתחת לבית השחי, גם לא להשתמש בו בחסות הלילה. הצגנוהו לאור היום, לעיני אלפי עוברים ושבים, אפילו לעיני השוטרים.

הוא ירה — סיכות קטנות ומבריקות, מקור שטות בסרטים לבנים. הוא גם פגע — בכיסם של הקרבנות, שנאלצו לשלשל את פרטותיהם לתוך קוטסת הפח.

הנה אחד מהם, מיהרנו לקראתו, הוא ראה אותנו ברגע האחרון, ניסה למלט את נפשו בפעולת איגוף, זה לא עזר: חסמנו לפניו את הדרך. הוא נכנע.

היה זה כמעט כמו בסרט גנגסטרים. הוא הרים מעט את הידיים, שלף מכיסו את ארנקו, מסר לנו את כספו. סרט חמוד הוצמד לצוארנו, שכמעט ונתלש תוך כדי פעולה.

היה זה הפשע המושלם, סרט גנגסטרים במהדורה ישראלית המעשה בוצע לאור היום. אנחנו, מבצעיו, יכו נו אפילו להתגאות בו. ובניגוד לסרטי הוליבוד, הכפופים לצנזורה, כאן הפשע המושלם גם השתלם.

סבצע לא־מצחיק

לא הייתי צריך להתבייש ביום הסרט שערכת. הכל היה מסודר להפליא. השם לא היה מנופח משמות יתר הסרטים במדינה. הוא גם לא הבטיח פחות: קרן למען הנוער על שם אורי דן ז"ל. ולא סתם קרו, אלא קרן בעלת יעוד בחיים: להרמת קרנו המוסרית של הנוער. לא הייתי צריך להתבייש גם בקופסתי, אפילו ארגונים ותיקים שיום הסרט טבוע אצלם בהם, לא תמיד הם בעלי קופסאות

האחד שהתגאה. אדם זה הציג ב" גאוה את הסרט הענוד מול המצלמה.

השתיים שנתנו. בני אדם אחרים נפטרו רק כששלמו כופר נפש. "פעמיים, בבקשה", אמרה אחת מנשיא אלה.

האחד שסרב. "תרמתי כבר חמש פעמים," בתרוץ הנצחי עממי זה ניסה להפטר מסרדנותי אדם זה. למרות שידעתי כי אין אמת בפיו.

בעזרת קופסת-קקאו מוסוית, סמל אידיאומי ושם מוכש

קה. ביום זה יורדת הכנסתם של הקבוצים האחרים עד לאפס. כי אין להם מה להציע, אלא "תודה רבה!" בעוד שהמתרמים משלמים בסרטים לבנים ויפים.

בכל שבוע וחצי

לא כל אדם יכול לערוך יום סרט. כך, לפחות, טוענת המחלקה הסוציאלית של העירייה. כל יום סרט זקוק לרשיון. למי הוא ניתן? כמו בנק, המלווה כסף רק למי שיש לו כסף, ניתן הרשיון רק למוסדות גדולים, היכולים להוכיח שיום הסרט אינו מקור הכנסתם היחיד. בתחילת כל שנה מתכנסת מועצה קטנה הקובעת את מספר הרשיונות והימים. המוסד המ" אושר משלם חצי לירה ומקבל את הרשיון.

על המועצה לחלק את 52 השבועות של השנה ל-25 קרנות ומוסדות. הקרן הקיימת זכתה ל-6 ימים, ויצ"ו וארגון אמהות עובדות ליומיים, שאר הארגונים, החל משרות נשים סוציאלי ועד איגוד עולות יוון, ליום אחד. בסך הכל קבועים מראש 34 ימי סרט בשנה — 34 יום בהם אין האזרח התמים יכול לעבור ברחוב מבלי לקנות לו שלחה עלי-ידי שיחוד ה" מתרים.

ימי הסרט הקבועים אינם היחידים. קורים משך השנה מקרים שאין לחזותם מראש. אולם המתרמים מוכנים, כמכבי אש וכי שוטרים, בכל שעה ובכל רגע, נכונים לכל הסתעה. עצמותיו של אדם נכבד מגיעות לחוף מולדת, מושבה ותיקה חוגגת את יובלה — הקרן הקיימת מוכנה להשתתף בשמחה ובאבל. מוסד אחר מבקש יום סרט נוסף להקמת בנין באוטן דהוף. או, עקב חוסר תיאום עם המוסדות העליונים, יורד גשם מן השמיים או שורר שרב ביום הסרט הרגיל, הקרבנות מתחבאים בבתיהם ויש צורך ביום סרט נוסף.

המחלקה הסוציאלית טוענת שיש שני ימי סרט בחורש. הסטטיסטיקה אומרת שיש יום סרט בכל שבוע וחצי. למעשה התקיימו בחודש מאי, למשל, 4 ימי סרט: אחד למען ועד ההורים המרכזי, אחד למען שרות נשים סוציאלי, שניים למען הקרן הקיימת — ל"ג בעומר ויום העצמאות. כי הקרן הקיימת שותפה לכל חג בישראל, מלבד יום הכיפורים.

סחימה מאורגנת

"הקרן הקיימת משתלבת בחגים הלאומיים. בחוף-לארץ בלטה כל חגיגה עממית בקיר שוטים כמו פרח או שיבולת. הסרט בא במקומם. הוא מוסיף להודת החג. האדם הקורא את הכתוב על גבי הסרט יודע כי החג הגיע." כך הסביר בן-דודי שורץ, איש הקרן הקיימת.

בדקתי כמה אנשים קוראים מה כתוב על גבי הסרט. מבין מאה קרבנות שניסיתי להדביק להם את הסרט על שם אורי דן, רק ארבעה שאלו שאלה כלשהי. איזה נוצר זה? האם זה עסק מפלגתי? האם זה נוגע לקואופרטיב דן? ומי זה "אורי דן ז"ל?"

ולא נקבר ישיש מבלי שקופסת הצדקה תלווה אותו בדרך. קומץ הכוללים, שהם אבי היישוב החדש בארץ, התקיימו כולם על אלפי קופסאות מפורזות בעולם. לכן על אגף מיוחד שתפקידו אנשיו להלך כבתי קברות, לדאוג לכך שאישים מסויימים יוזכרו ביום הנכון כראוי, בעזרת יום סרט מתאים. הקהל יתרום, קובעים הם, "צדקה תציל ממות".

ובהגיע יום הסרט, רק המוות יציל מצד-

בעריכת ימי סרט, מי הגיוקים, כמה הנוק. ובעיקר: מדוע הם משלמים?

האמנות השביעית

יום הסרט הישראלי הוא מוסד. יותר מזה, הוא מדע. אפשר אפילו לומר שהוא אמנות — האמנות השביעית, אחרי אמנות הקולנוע. לו רצתה ישראל לתחר על אלימות העולם, היתה אוספת את כל המדליות. אמנות זו לא נסלה מהשמיים. היא הת"בשה משך דורות. בסזורה לא נולד תינוק

משלהם. הם שואלים אותן מארגונים שמת"רימיהם יכולים כבר לבנות שיכונני ותיקים, לאור נסיונם הרב במקצוע. אמנם, אדם בעל חוש ריח היה מבחין מיד מה מקור קופסתיו. עוד אתמול עמדה כקופסת קקאו שטוטה בארון המטבח.

עם כל ההומור שבדבר, לא היה בדעתי לערוך מבצע שמטרתו להצתיק. להיפך. רציתי לחזור לאחת הפינות השליליות ביותר של החיי הישראלי, לבקש ברחוב את התשובה למספר שאלות: מי עוסק

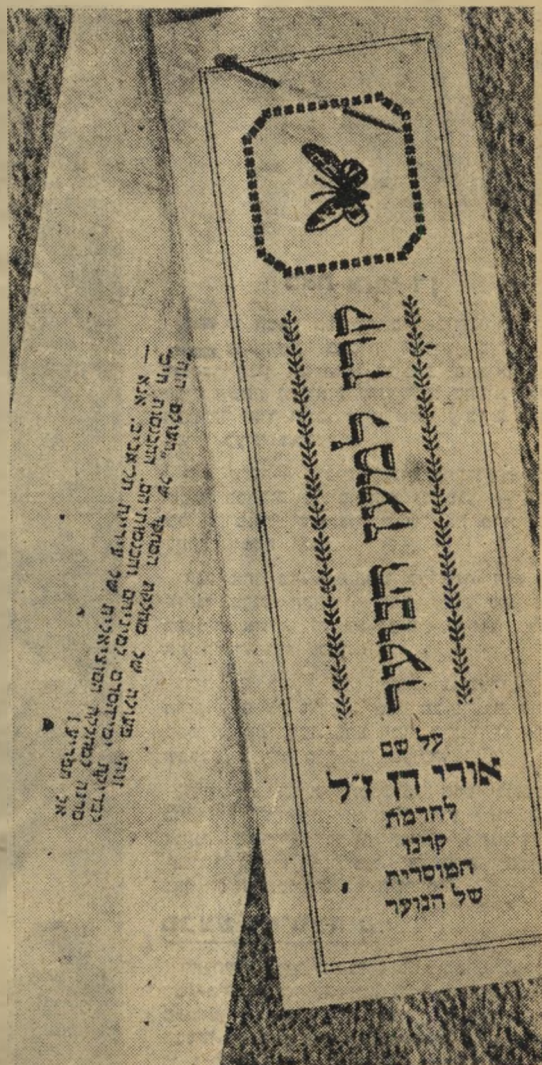
כיצד לארגן יום-סרט כהלכתו

שלב שני. אין זו פרסומת לקקאו נסטל. פשוט, הקופסה הריקה היחידה שהתאימה למטרה זו. החריץ עשוי באיזמל.

שלב שלישי. אותה גברת בשינוי אדרת. כדי שלא ירננו כי אני שואל קופסאותי מחברת קקאו עספונה בעטיפה מהודרת.

שלב ראשון. בחירת שם ליום סרט הוא דבר קל: כל העולה על הדמיון, הסמל הוא פרפר מכיון שהוא היחיד שנמצא בדפוס.

האחד שקיבל. צלצלתי למחלקה הסוציאלית, אמרתי שברצוני לתרום. הייתי צריך לחזור על מלה זו מספר פעמים. בכל זאת קבל הגובר 1720 פרוטות.

השתיים שרחמו. מי היה אורי דן? שאלו נשים אלה. הצבעתי על עצמי. הן נעצו בי מבט יחמני ותרמו. תגובה רחמנית לגמרי ספחו בפני שני חיילים: "עוד חייה אחת, עלוב החיים."

ערכו כתבי "העולם הזה" יום סרט אמיתי ומאלף ביותר

מסורת הגיטו, הנמשך מפני שלא עלה על דעת איש להרהר לרגע קט אם אמנם לא הגיעה השעה לבטלו לפחות אחרי הקמת המדינה. הוא בלתי חינוכי, הוא בלתי כדאי, אין אפילו סיקוח כלשהו מה עושים המוסדות בכסף הנאסף. החוק מגן על האזרח מפני שוד וגניבה, מפני סחיטה והטרדה. הגיעה השעה שהתוק יגן עליו גם מפני יום הסרט.

קשה להאשים את הבוגרים. יום הסרט מחנך לשנוררות, לקבצנות לפי סגנון הגיטו. אין הוא מחנך לשום דבר אחר. אמר זאטוט מתרים אחד, כששאלוהו לפרש יום הסרט בשעת הבאת עצמותיו של הברון רוטשילד ארצה: "רוטשילד מת ואשתו בפרסי!" קשה למצוא אף נקודת אור אחת בכל הפרשה הבלתי נעימה. זוהי המשך של

נערים למטה מגיל 16. איש הקרן הקיימת באמת טוען כי בסעולה זו עוסקים נערים בוגרים בלבד. אך נראה שלא היה לו זמן לשוחח עם המדריכים. אחרת היה שומע, כמוני, את דברי המדריך: "המבוגרים בני 16 ומעלה נמאס עליהם מזמן ללכת עם קופסה ביד. הם מתביישים." לכן נש" לחים תלמידי הכיתות הששיות והכיתות הנמוכות עוד יותר לשנורר.

שלוש השאלות הראשונות זכו לתשובות בלתי מספיקות. בכל זאת תרמו הקרבנות. כתשובה לשאלה הרביעית הצבעתי על עצמי. מי השואלת הסתכלה בי ברחמנות, תרמה חמישים פרוטה. כל היתר לא שאלו ולא שמעו. או שסרבו לשלם ("תרמנו כבר אתמול") או ששילמו מהר כדי להפטר מנוכחותנו המעצבנת. לא היינו תחליף לשיבולת ופרה, לא השרינו אוריה של חג.

זוהי, אם כן, מסקנה מספר 1 שהוכחה בעליל עליי מבצענו: אין האדם תורם מפני שהוא רוצה לתרום, מפני שהוא מעריך את המטרה. הוא תורם פשוט כדי להיסטר מטרדנים, ולא איכפת לו אם הטרדנים באים מטעם האגודה להצלת יצאניות או הקרן לטפוח הלשון הסנסקריטית. יום הסרט הוא, פשוטו כמשמעו, צורה של סחיטה מאורגנת, חסרת בושה, ברשות הרשויות ותחת חסות המוסדות.

האמת הפשוטה

האם זו, לפחות, סחיטה כדאית לבעליה? אמר גימפל פסח, מזכיר בית-מנוחה לזקנים בתל-אביב: "אם עורכים יום סרט, הרי הוא כמו התערע המוגש לטובע. הוא נאחז בו למרות הסכנה להיחתך!" אמנם המצב הקשה בארץ, טוענים יודעי דבר, לא פסח אף על שטח זה. הישראלים אינם רחמנים בני רחמנים כמו שהיו. אולם אחרי שעה וחצי של התרמה אפקטיבית קישקשו בקופסתי 1720 פרוטה. ששים התורמים, רובם מעל לגיל הנוער, תרמו בממוצע 30 פרוטה לנפש; ישנם אנשים מוכשרים יותר, האוספים עד 40 ל"י ליום. זה נותן בממוצע 1000 עד 1500 ל"י ליום סרט.

האם בעד סכום זה חייב מוסד כמו ויצ"ו, שמחזור הכספים שלו מגיע למאות אלפי ל"י לשנה, לדרת לחייהם של רבבות אזרחים חפים מפשע, להטרדם ברחוב לצרכי סחיטה? האמת הפשוטה היא: יום סרט גם אינו כדאי.

נימוק אוילי

חירוץ שלישי לעריכת ימי סרט השמיעה עמליה קנטור, המזכירה המארגנת בפנטגון הנשי של ויצ"ו. אמרה היא: "זוהי פעולה חינוכית. זה מחנך את הנשים המתרימות להתנדבות." אותו נימוק שמענו גם בחצי תריסר מוסדות אחרים, ובקרן הקיימת.

קשה לתאר גימוק אוילי יותר. בסיום מבצענו, לא הרגשנו שנעשינו אנשים טובים ויפים יותר. להיפך, יחס הבריות ברחוב פגע בנו קשות. בדיוק באותה צורה חייב להתרשם כל מתרים, אפילו למען מטרה קדושה.

המחלקה הסוציאלית פוסלת כל קרן שמת" רימיה אינם עובדים בחינם, מתוך התנדבות. כל המוסדות מקפידים על כך, אם כי ניתן פרס לנוער המצטיין בפעולה למען קרן הקיימת. הקרן טוענת שהוא ניתן עליידי התנועה, התנועה טוענת שהוא ניתן עליידי הקרן.

לפי החוק וההסכם הג'נטלמני עם המח' לקה הסוציאלית אין להעסיק בעבודה זו

צפה למתיחות בינלאומית בתירגולה שעה שהודו תביא לפני העצרת הכללית של האו"ם את בעיית קבלתה של סין העממית. בריטניה וצרפת, שאינן מגלות כל התלהבות להתפשטות המלחמה בדרום-מזרח אסיה, לפחות יימנעו מהצבעה, יסייעו בכך לגוש המזרחי ולכמה ממדינות הגוש האסיאתי לטכנן את המעמד האמריקאי, המתנגד בתוקף לכך. ממשלת ארצות-הברית חשה בסכנה, מוכנה לסגת במקצת כדי לטשטש את רושם המפלה, אולם הקונגרס, ובעיקר חלקו הרפובליקאי, אינו מניח לה לעשות זאת, מאיים להוציא במקרה זה את ארצות-הברית מהאו"ם, או לפחות לקצץ את כל התמיכה האמריקאית הכספית באו"ם ובמוסדותיו.

מצריים הקבל בעתיד הקרוב ציוד צבאי חדיש בכמות גדולה, אם יתחיל סכסוך הסואץ לפי קווי הצעת הפשרה הבריטית. משרד-החוץ האמריקאי הודיע למצריים באורח בלתי-פומבי כי במקרה זה ייחזרו כמות גדולות של נשק ותחמושת שנקנו עליידי מצריים בארצות-הברית לפני כשנה, אולם הוקפאו ברגע האחרון לפי תביעת בריטניה עד לחיסול הסכסוך. עם חיסולה יתחיל בעתיד הלא-רחוק גם משא ומתן על סיוע צבאי אמריקאי למצריים. ארצות-הברית מעוניינת בכך כדי לבצר את קו ההגנה האחורי ואילו מצריים — כדי לנסות להחזיר את עמדת-הכוכרה שלה בקרב ארצות-ערב, שחלק מהן כבר נהנה מסיוע זה, מגבש במהירות עליונות צבאית על מצריים.

איהו אית הצליח לשכנע את משרד החוץ להגדיל את סגל השגרירות הישראלית בלונדון. המניע האחרון לקרייה היו הדיונים בין אתונאי אידן למנהלי מדיניות המרחב הבריטיים אחר שובו של אידן משיחות וושינגטון. העצמאות החדשה של המדינות הבריטיות כלפי האמריקאית שכנעה את שרת טופיט בצורך הגברת הפעולה הדיפלומטית בלונדון.

ישראל עזרה להכיר בקרוב בסין העממית, באם תסכים זאת להכרה מוסכמת (ז.א. : גם הכרת סין בישראל). שיחות הגישוש על כך מתנהלות בין נציגי שרד החוץ לפקדי המשלחת הישראלית בבייג'ינג.

אל תצפה לקשירת יחסים דיפלומטיים בין ישראל לגרמניה בזמן הקרוב. להתנגדותה העיונית של ישראל התווסף עתה חוסר רצון מעשי של ממשלת בון, שנרתעה מאיגרת הליגה הערבית שאיימה על ניתוק היחסים של ארצות ערב עם גרמניה, באם זו תקיים קשרים דיפלומטיים עם ישראל.

גם גרמניה המערבית נכנסה למירוץ האטום. לפי מקורות המקורבים לאוניברסיטאות הגרמניות החליטו כמה פיסיקאים גרמניים בעלי שם עולם להקים בבאשן אטום בבוריה במטרה לפתח כוח אטומי ברגע שיבוטל שלטון הכיבוש, העומד לפני סיומו.

אם היית ממעריציו של זאב ז'בוטינסקי, תשמח לשמוע שאחד נוהספיס החשובים של צהאנו קרוב למימוש. לפי דרישתו הנמרצת של שר הפנים, ישראל רוקה, יורה נשיא המדינה להעלות את עצמותיו של ראש בית-ר המנוח. היחידים העוקבים אחר התפתחות זו ברגשות מעורבים הם אנשי חירות, השמחים על קיום צוואת מנהיגם, אך אינם ששים על העובדה כי הצ"כ עומדים לעשות הון פוליטי מהצלחתו של רוקה לשכנע את שרי מפא"י להסכים להעלאת עצמותיו של ז'בוטינסקי.

צפה להטת איפוז מוחלט על טיב ההצבעות בישיבות המדיאה של הממשלה. מפלגות הקואליציה החליטו על צעד זה, כדי למנוע גילויים מרעשים העלולים לקצץ בקולותיהן בבחירות הקרובות.

שר החינוך בנציון דינור לא יתפטר, אחר שראש הממשלה משה שרת הסתפק בנדיפה עדינה לדינור, שהביא את ב. ג. לנינוס הנוער בשייך מוזנסי על דעת עצמו. הנידפה לא חרקה מגדר. התייעץ עמי להבא בעניינים מסוג זה.

לו היית שופט מחוזי, יכולת לצפות כי אחד מבני מעמך יעלה בקרוב דרגה של שופט עליון. עלייה זו תתמשש אם נשיא בית-המשפט העליון, ד"ר משה זמורה, שאיננו יושב בדיון זה שנתיים, מסיבות מחלה, יתפטר. המועמד המשוער ביותר לכהונת שופט עליון חדש: שופט גרינולד קסטנר, בנימין הלוי, שהתפטר לפני חצי שנה כאשר הועדת המינויים פסחה עליו, חזר בו אחר שיחה עם שר המשפטים.

הנהלת מפא"י לא תרשה לאף אחד מ-41 חבריה בכנסת להגיש את התפטרותו לפני הבחירות לכנסת השלישית. אחר התפטרותו של שליה לביא ואיום בהתפטרות של אליעזר לבנה היא עלולה למצוא את עצמה עם ח"כ מפא"י חדש, בשם ד"ר ישראל קסטנר, גיבור המשפט הירושלמי, שעתה הגיע תורו ברשימת מועמדי מפא"י לכנסת.

אל תחכה לכינוסו הקרוב של הוועד הפועל החדש של הצ"כ. הסיבה: היזכוחים האישיים החריפים על חלוקת 25 כסאות הנהלה של המפלגה אפילו לא הגיעו לשלב סיוכום.

עיטוק לא ידוע של אריק ג'ונסטון בביקורו האחרון בארץ: תביעתו, כמנהל-לשעבר של איגוד יצרני הרויבו, להפשיט את חשבונותיהם החסומים, הוא הבכיר ברורות כי איה-הפשרת החשבונות תיראה בעין רעה, האוצר תרם לפרשה בכתיבת מכתב מבטיח הקלות מרובות, אך שניה את דעתו, כאשר ג'ונסטון כבר יצא את הארץ.

אנשי עסקים אחרים הרוצים להפשיט את חשבונותיהם החסומים הם נציגי חברות הספנות הזרות, העלולות להעזר בלחץ דיפלומטי ובאיום החמור של הפסקת אק לפחות, מצד מספר מפלגות לישראל.

אם אתה דהוט אחרי נקניקות, תוכל למוצאן בקרוב בשפע, מאחר שהמפקח על המזונות הסכים לשחררן מקיצוב.

לא מן הנמנע הוא כי כוכבת התיאטרון הקאמרי אורנה פורת, לא תשוב ארצה, תשתקע בארץ מולדתה, גרמניה, בה זכתה להצלחה רבתית בטיבוב הופעות שלקחה לוינה, ברלין, קלן, המבורג, ומרכזי תיאטרון גרמניים אחרים.

העם השקפה עיוורת

עיניה של יוסיציה, אלת הצדק הרומאית, היו קשורות. היתה לכן סיבה. הרומאים חש" בו כי רק אלה עיוורת וכולל להחזיק במאוזני הצדק, בלי משוא-פנים.

משקיפי א"ם בישראל רואים את עצמם, במידת מה, כצאצאי האלה הרומאית. אלא שהשבוץ עבר הנמשל את המשל. כשנתקבל מברק מאת מזכיר א"ם לגנרל בניקה, שנתן לו הוראה להימנע מן הצבעה בשעת בירור האשמה לקרב על ירושלים (העולם הזה 872), היה נזמה כי אכן מוטל על משקיפי-א"ם להשקיף על הגבול כשעיניהם עטופות בדגל הכתום של א"ם.

היתה זה צורה חדשה של אויביקטיבי יות עלילת — יוסיציה מודרנית המשחה בלי משוא-פנים את המתקיף עם המותקף, את המכה עם המוכה, ואולי גם את הרוצח עם הנרצח.

פחדנות עקרונית. איש לא יכול היה לררוש מן הגנרל הוגי הצבאי בניגוד ל-מצפוננו. אולם הימנעות עקרונית מהצבעה יכולה להיות רק אות לפחדנות מצד המוסד העליון בעולם.

לא היתה זאת פחדנות סתמית. בשעה ש כל גבולות המדינה דומים לעור המגורה של אדם אלרבי, בהתנהל קרבות גלויים ברובם וברדג האצבע את ההדק בצפון, עלולה פח" דנות זו להוביל את הארץ עוד צעד קטן קדימה אל התהום.

וכשאדם מתקרב לתהום, מוטב שעיניו יהיו פקוחות לגמרי, שלא כדוגמת יוסיציה ית הוקעה.

מפלגות

קרני השור

לפני שנה תפס ח"כ מפא"י אליעזר ליבנה את השור בקרניו, יצא למסע תעמולה נגד השחיתות במפלגתו. אולם קרניו של שור, חסום או בלתי-חסום, אינן צעצוע. בורא העו"לם נתן אותן לשור כדי שיוכלו להתגונן. השבוע נתברר סופית כי השור ריסק את קרניו הפוליטיות של ליבנה.

בסיום מערכה שהיתה חסרה כל יסוד פורי מלי, אך שהשחירה את פניו עד בלי תקנה מבחינה מוסרית, ניסה השבוע מנגנון מפא"י לכפות על ליבנה התפטרות מיידית מן הכנ"ס. ליבנה טרם, אך הודיע שלא יעמוד לב"חירות לכנסת השלישית.

מבוי פתום. מיד התכנסו הפרשנים הפו"ליטיים, ניסו לנחש מה תהיה פעולתו הבאה של ליבנה. איש לא האמין שיסתלק מן ה"במה. אך כמעט כל הדרכים לפניו הובילו למבוי פתום. הורכים:

לייסד מפלגה חדשה. איש לא האמין כי לליבנה, שאין לו כמעט ידעים אישיים או פוליטיים ושאינו יודע לקשור קשרי ידידות עם אנשיים, יש סיכוי כל שהוא. אין כרגע בארץ שום נטיה לייסד מפלגה חדשה.

להצטרף לציונים הכלליים. אף כי דעו תיו של ליבנה נראות קרובות לדעות הצ"כ, הרי הסיף מאז ומעולם נגד מפלגה זו. הצ"טרפות אליה תהיה התכחשות לכל דבריו, כמעט ואינה באה בחשבון. גם בקרב הצ"כ אין כל התלהבות לשותף חדש כזה.

להסתפק בהספת דעותיו בעתוננו בטרם. אולם גם זו דרך תחתית: מאות תותמי בטרם החזירו לאחרונה את הגליונות, תוך הודות עם קו המפלגה. בטרם, שהיה תמיד עסק מפסיד ושהתקיים על תמיכת תומכים, נתון בסכנה רצינית כתוצאה ממערכת מפא"י.

ציונות

5 אחוז מכל ארנק

כשיתכנס בשבוע הבא הוועד הפועל ה"ציוני בירושלים, ביום מותו החמישים של בנימין זאב הרצל, יקודש את רוב דיוניו לארגונה של שנת הרצל, שמטרתה העיקרית היא הגברת אוסף הכספים לקר"נות ולמגביות. מכיוון שרבים מחברי הוועד הפועל הם אנשי-עסקים עלולים הם לשים לב להצעה עסקית למדי של לא-איש-עסק קנדי.

היה זה הרב טוביה גרין, איש מוני טריאל הקנדי, ששנה לפני חרשיים ל"חברי הוועד הפועל הציוני, מנה לפנייהם חמש מטרת ציוניות הדרושות, לדעתו, ביצוע מידי:

(א) השקאת הנגב כדי לאפשר בו יישוב מליון יהודים;

(ב) הקמת תעשייה כימית מפותחת ב"נגב;

(ג) בירוא האדמות השוממות בישראל;

(ד) בניית נמל-ענק באילת והקמת צי ימסופי, על מנת להרחיב את סחר ישראל עם אוסטרליה, המזרח הרחוק ואפריקה המזרחית;

(ה) העלאת חצי מליון היהודים מצפון אפריקה ויישובם בארץ.

מלחמת מצווה. חברי הוועד הפועל הסכימו עם גרין שאילו הושגו כל חמש המטרות היתה מובטחת עצמאותה הכלכלית של ישראל תוך שש, שבע שנים לכל היותר.

מכיוון שגם הרב גרין ידע עובדות-יסוד זאת, הגיש מיד הצעה נוספת — כיצד ל"ממש את תכנית תשם הנקודות שלו: להכריז מלחמת מצווה על ארנקי כל יהודי הפזורה, שיתחייבו להשקיע מיוגומם של חמשה אחוזים מערך רכושם * במשק ה"ישראלי.

וכאן נתגלה חושו העיסקי של הרב. אילו היתה מלחמת המצווה מסתפקת בלב הכרזות רבניות הפותחות בשם ה' בלבד ייתכן ולא היתה מצליחה. לכן הקדים הרב גרין תרופה למכה, הכניס את סעיף ב' לתכניתו: התעשייה החימית, בנגב, היא שתבטיח את הדיבידנדה הגבוהה ש"תפתח את הארנקים של יהודי הפזורה.

מעוטים

בטחון המדינה

למרות המצור הבריטי, הצליחה מרים לעבור את הגבול ולהגיע לבעלה, שהיה פועל פשוט בארץ. היא הביאה עמה לידה קטנה. בארץ נולדה לה בת שניה, אולם הממשלה סירבה להכיר בעובדות אנושיות. היא החליטה לגרש את מרים מן הארץ, להפריד אשה מבעל, תינוקת מא"ביה.

מה היה מתרחש לו קרה הדבר בימי המנדט? הישוב היה קם על רגליו, שב"תון כללי היה מוכרו בארץ, יתכן אפילו שכמה ממנהיגי הישוב היו מכרזים כ"מחאה על צום.

השבוע לא קרה הדבר הזה. שום מחאה לא הציפה את הארץ, שום מנהיג עברי לא צב. כי שם המספחה של מרים הוא אל-אשהב, והיא מסתגרת ערביה.

הבקשה אברה. אודה אל-אשהב היה פועל-דפוס קומוניסטי בעל חזק בעיר י"עתיקה כשפרצה מלחמה העצמאות. השל"טונות ידעו כי הוא קומוניסט, וכי הקומוניסטים מתנגדים למלחמה. לכן, כש"הזומן לשטח המצרים, שלחו אותו לבית הסוהר בעזה, ומשם לאברעיגילה. בסך הכל בילה חצי שנה במאסר. כשהגיע ה"פלמ"ח לאברעיגילה ביום האחרון של שנת 1948, שיחרר את אודה אל-אשהב.

אולם שלטונות ישראל לא אהבו קומוניסטים יותר מאשר שלטונות מצרים והירדן. הם שלחו את אל-אשהב למחנה שבויים, שם ישב יחד עם חיילי מצריים שכלאוהו אתמול. לבסוף שוחרר, נשלח במכונית לנצרת, גרשם וקיבל תעודת זהות.

אלא שאל-אשהב לא היה מאושר. היו לו אשה וכת צעירה, אא-דה, אותן שלח עם פרוץ המלחמה לאבי האשה בחברון. כדי למלטן מן היד הנוקמת של הלגיון, עתה רצה להחזיר את האשה לישראל. הוא הגיש בקשה לאיחוד המשפחה. כעבור שנה נתברר כי הבקשה אברה. הוא כתב בקשה שניה.

הוראת הקוראן. אל-אשהב פעל ב"קדחתנות. הח"כ הקומוניסטי הערבי,

* אצל יהודי ארצות-הברית בלבד — 500 מליון דולאר לפחות.

תופיק טובי, ניוגש למשרד החוק, קיבל תשובה מאחד הפקידים: "האשה מסכנת את בטחון המדינה!" שרהפנים של או, משה שפירא, ענה לשאלתה בכנסת כי אמנם הרשתה מדינת ישראל לאל-אשה לחזור לארץ, כמעשה חסד, אולם אין היא מחויבת לתת אותו חסד גם לאש-תו.

הענין הגיע לבית-הדין הגבוה לצדק, כאשר קרה משהו בחברון. אבי האשה, מוסלמי ארוק שהוא בעל חנות, נזכר ב-הוראת הקוראן האוסרת על אשה לחיות בנפרד מבעלה יותר משלוש שנים, העמידה לפני ברירה: להתגרש או לחזור לבעלה. האשה, שאהבה את בעלה, עברה באחד הלילות את הגבול בירושלים.

הבעל לא ניסה להעלים את העובדה. הוא פנה מיד לבית-הדין הגבוה, שינה את בקשתו, ביקש עתה כי בית-הדין יצוה שהאשה תושאר בארץ. אולם השופטים סירבו. הם חששו כי מתן אישור במאומה למעשה בלתי-חוקי יעודד מעשים דומים. לבן השאירו את הברירה בידי המשטרה.

ידידתה של מסתננת. בלילה גשום דפקו שוטרים על דלת חצי המטבח בה חיה משפחת אל-אשה בחיפה. הודיעו שיגרשוה מעבר לגבול. אולם הפצרותיו של הבעל הועילו הפעם: הוא חתם על ערבות של 50 ל"י לאשתו, המשטרה דחה את הגירוש. כשחזרה בפעם השנייה, מצאה שהאשה ירדה למחתרת. אל-אשה נדרש לשלם את סכום הערבות, מ"ר סיף לשלמו עוד כיום בתשלומים חדשים של 5 ל"י.

בינתיים הפכה האשה נושא למאמרים רבים. חזית רחבה, מהארץ ועד העולם הזה, דרשה כי הגישה האנושית תנצח את הדי המתה של השרדנות. תחת לחץ זה הודיע משה שפירא הדתי כי האשה לא תגורש לפי שעה, נתן לה על כך אישור בכתב.

אולם לידת ילדה השנייה, שדיה המריצה את ברים אל-אשה מחדש לדאוג לסידור מעמדה בישראל. הילדה לא נרשמה על-ידי המשטרה, הניה מסתננת בישראל.

תזכורת שניה: כיום בהיר אחד באה המשטרה שוב. רק הפגנה המונית של נשים, שאורגנה על-ידי הקומוניסטים, אל בית המשטרה, מנעה את הגירוש.

זה לא איכפת להם! השבוע הלכה אחת מפעילות המפלגה למשרד הפנים, שאלה מה מצב הענין. היא מצאה כי התיק מונח על שולחנה של הועדה ה"מטפלת בעניני מסתננים מסוג זה. הודיע הפקיד: על מירם לחזור לירדן, רק אז יוכל בעלה להגיש בקשה להחזרתה. התיק מרמר אודה אל-אשה, במרירות: "זה פשוט מאד, אך מה שיקרה לה וילידות שם, זה לא איכפת להם!"

נפחד כי שעת הגירוש קרובה, אין אל-אשה מעז לזוז מצד אשתו אף לרגע. זה למעלה משבוע לא חזרה המשפחה לחורה בחיפה.

כי מרים אל-אשה, אם לשתי ילדות, מסכנת את בטחונה של המדינה שהוקמה על-ידי עם ישראל כדי לתקן את אחד ממעשיה העוול הגדולים של ההיסטוריה.

משפט

1400 ל"י יותר מאוחר

משלם המסים הישראלי המשיך לשלם, כ"שבוע שנה, קרוב ל-200 לירות ליום עבור התענוג המפוקפק של פתיחת הפצע הישן של שואת ישרות הונגריה שעה שהמנגנון המשפטי העמיק המשיך לחסוך עובדות ו-מספרים במשפט קסטנר-גרינוולד. משפט ש"עלה בחצי השנה האחרונה למשלם המסים קרוב ל-25 אלף לירות.

רשימת העובדים, שמשכרתם שולמה כ"סכום זה: נשיא בית-המשפט המחוזי הירי-שלמה, בנימין הלוי, עוזרו מרים ברנשטיין, שמשו שלמה, מזכיריו ושלוחיו; היועץ ה"משפטי חיים כהן, עוזרו אמנון תל, נעמי סלומון, דבורה שקד, יועצו המיוחד לענינים הונגריים, ד"ר ליאון מרטון; חמש קצוניות כנסת* בתוספת שלוש כתבניות ופקידי מ"ר

* מחשש כי פרידה כה ארוכה תגרום להתגברות היצר ולמעשים בלתי-מוסריים.

** סידור העבודה של ישיבות בית-המשפט סודר לפי הימים בהם אין הכנסת יושבת, כשקצוניות הכנסת פנויות לעבוד בבית-ה"משפט לשם החשת הדין.

מסתננות מרים ושדיה אל-אשה

בלילה גשום, דפיקה על הדלת

הקטן מעמדתו. בנקודה אחת, כאשר היועץ המשפטי צעק לעברו, השיב קראוס בשקט מודגש: "מדוע אתה צועק? צעקתך לא תש"פע עלי לשנות את דעתי".

התביעה היתה מעונינת מאד שקראוס יש"נה את דעתו. קראוס לא שינה את דעתו, הטיל במקום זה פצצה: הוא סיפר כיצד שלח אליו ש. בן-צור, מנהל מחלקת מזרח איר"פה במשרד החוק, שהיה אחד מעדי התביעה, את יהודה שפיגל, סגן מנהל הכלל של משרד הדתות, כדי שישכנע אותו לא להעיד נגד קסטנר.

קראוס סיפר כי בן-צור הבטיח לו, במק"ר שילחצו עליו להעיד, ששטרד הבטחון יתערב ויודא לכך שקראוס לא יצטרך לה"שיב על שאלות מסוימות. לא היה ברור כיצד רצה בן-צור לבצע את הדבר, ייתכן כי קיווה להשתמש בסעיף חוק המאפשר לשר הבטחון לפנות אל בית-המשפט ולבקש את שחרורו של עד מחובת עדות, אפילו בל"תים סגורות, כאשר הדבר קשור בבטחון המדינה.

מיריון לנגרל ס.פ. אחר ההפתעה באו המסמכים. נוסף לערימת הניירות שקראוס הביא עמו לבית-המשפט הביא תמיר גם את הדרכון הגרמני של יואל ברנד, שנשא את אשרת הכניסה לתורכיה ולסוריה, על מנת להוכיח את מעצרו של בראנד על-ידי הברי"טים. את המסמך החשוב הזה השיג תמיר ללא טרחה יתירה, בלשכה המתאימה במש"ר הפנים.

מסמך אחר: התיק של גנרל הס. ס. קורט בכר שהוצא מארכיוני הסוכנות היהודית, בו נקבע על בכר קבל דרך קסטנר יותר מ"מליון דולאר מהיהדות הונגרית ושחלק מן הכסף החזיר, כביכול, בסוף המלחמה. מט

שלה וסוכנות שעסקו במחקר רקע המשפט. כולם קיבלו את משכורתיהם, כידוע ממשלם המסים.

שבעה ימי חקירה, חקירת שתי-וערב, חקי"רה נגדית וחקירה מחודשת של משה קראוס, לשעבר מנהל המשרד הארצישראלי של ה"סוכנות היהודית כבודפסט וכיום סקיד צנוע בחברת הבטוח מגדל בתל-אביב, עלו, למשל, למדינה קרוב ל-1400 לירות.

לא שבור. קראוס היה שווה את הכסף לפחות לפניגוריה. אם חנה כנס היתה ה"נצחון המוסרי הגדול ביותר של ההגנה הרי קראוס היה העד החזק ביותר מבחינת עדות עובדתית. בקול שקט, מתון וצנוע טען כי קסטנר שיתף פעולה עם הנאצים אם כי התי"חיל בכחנות טובות כשמסרתו הראשית ה"תה להפוך לכוח בקהילה היהודית.

התביעה ציפתה כל הזמן שטיגורו של גרינוולד, שמואל תמיר, יקרא לקראוס כעד והכינה את קבלת הפנים המתאימה. חיים כהן, שעד השבוע האחרון, היה בנסיגה כל-לית וכמעט ולא חקר את עדי ההגנה. החליט לעצור את התקפת תמיר בנקודה זאת. כשהוא קם לחקור את קראוס חקירת שתי וערב היה ברור שהתכונן לעשות לו את אשר תמיר עשה לקסטנר בהתחלת המשפט, לנסף את עדותו לרסיסים.

חיים כהן לא הצליח: קסטנר עלה לדוכן גאה וזוקף, ירד ממנו, כעבור 11 ימים, כשממנו נשאר צלו בלבד. קראוס עלה ל"דוכן אישיות נמוכה, אפורה, צנומה ימדברת בשקט, אבל בכל יום נוסף ראו צופי המש"פט איש גדול יותר. והוא גם עזב את הדוכן כפי שבא, לא שבור.

"מדוע אתה צועק?" חקירת שתי ו"ערב הסוערת של כהן לא הזיזה את האיש

רתו של מסמך זה: לאמת את האשמות בגרינולד כי לקסטנר היו עיסקות כספיות עם בכ"ר.

מצב משונה. בינתיים היה המצב ש"התפתח במשפט משונה ביותר. תמיר הזכיר את המקרים הדומים של ויתקר צ'מברס ב"ארצות-הברית, של מונטזי באיטליה, טען, כי לא נכון הוא מצד התביעה להמשיך ב"משפט נגד גרינולד כאשר, לדעתו, נאסף מספיק חומר כדי להפסיק את המשפט ול"הביא לפני השופט את האדם שכביכול ה"צאה עליו דיבה עבור שבועת שקר או עבור הפשעים המיוחסים לו.

תמיר הזכיר לבית-המשפט כי בראשית ה"משפט תבע שועדת חקירה גיטראלית תחקור בנין, ורק אחרי שבקשתו נדחתה שלוש פעמים נאלץ היה לפתוח את הפצעים השנים לפני בית-המשפט.

סיכם תמיר: "קסטנר שיקר. בכל זאת לא הובא לדין על שבועת שקר. גם הוא וגם אליו דובקו עדיין מחזיקים בעמדותיהם כ"פקידי ממשלה וסוכנות גבוהים" וכל עצמתה של המכונה המשפטית הממשלתית (היקרה) מתרכזת כנגד זקן בן 73."

ילודה

נחום והנחש

אחר מלחמת העצמאות הודאג דוד בן-גור"ן יון מהיידה המתמדת בעליה הפנימית, הק"ציב ליולדות של-ממש, אמהות לעשרה ילדים יותר, פרס ילודה בגובה 100 לירות לאמ"ם.

חמש שנים וכאלף פרסי ילודה יותר מאו"חר גילה האיש הסטגוני ביותר של כרם ה"תימנים התל-אביבי, מי שהיה מוכתר הכרם, בעל בית-הדפוס משה לוי נחום (מל"ן), כי המצב לא השתנה, מספר הלידות נשאר עומד בשפל של 30 עד 33 לירות לאלף תושבים.

נפיון נרחב. מל"ן החליט לפנות ל"איש הנכון, לעוז לו את הצעדים בהם יש לנקוט לתקון המעוות. לוי נחום שיגר מכתב לשדה-בוקר, לכתובת "ראש הממשלה בעבר ובעתיד", הסביר כי שורש הרע הם הסכס"כים הפורצים ללא הרף בין ילדים והוריהם, מייאשים את ההורים ומביאים אותם לצמ"צום הילודה.

לשם עקירת הרע משרשו יש להקים, ל"דעת מל"ן, בראש וראשונה אגף מיוחד ב"משטרה שאנשיו יסייעו להורים להתגבר על ילדיהם. כדי לא לקפח את חלקם של משרדים אחרים, הציע מל"ן, כי נוסף לכך ידאג מש"רד התנוץ לשעור-ערב-חובה עד גיל 16, מש"רד הפנים לאיסור כניסה לקולנוע לצעירים, עבורים יקוימו הצעות מיוחדות, ומשרד ה"חקלאות יפנה ילדים עירוניים מתפרעים, שלא נכנעו למשטרה, לחינוך, ולא"ראיית סרטים, לקבוצי.

למסקנות אלה הגיע משה לוי נחום בן 67 לא רק מסניונו כקצין מבחן לנוער ו"כמנהל בית-ספר. הרבה יותר חשוב היה נפיונו הנרחב עם 18 ילדיו, שמספרם היה יכול להיות גדול יותר אילו כבר הונהגו ה"תקונים המוצעים. "אני, כמי, מסיים מל"ן את מכתבו לבי. גי, "אני שהייתי חלוץ הלידות, נפרדתי מאשתי בגלל ויכוח על (הולדת ילד נוסף. (אמרת) למה לי עוד נחש בבית ?

ארגונים

מכתב לכל כתובת

ס. סאתיאנאן מקאתוקילי קאנדי, ציילון, היה מאושר מאד. כך העיד במכתב שהגיע השבוע ליחזקאל הולצמן, רעננה. מה שעש"תה את הציילוני למאושר היתה העובדה כי רכש יריד חדש בארץ חדשה.

* השבוע חזר בכר לחדשות כאשר נתגלה כי היה זה הוא שתיווך בין ממשלת בון ל"חברות תורכיות ליבא חטים ממדרגה שנייה לישטאל, על חשבון השילומים.

* מקרה מפורסם שלישי שלא הוזכר על"ידי תמיר: אוסקר ויילד, שהגיש משפט על הוצאת דיבה, שהופסק כאשר השופט שוכנע כי העליה, המוסכסואליות, עלולה להיות נכונה.

** קסטנר מנהל את השידורים הלועזיים של קול ישראל, חבר הנהלת הסוכנות דוב"ק"ן את מחלקת הנוער, החלוץ והארגון של הסוכנות.

*** פרס ילודה של אלף לירות הובטח לכל אם לעשרה ילדים ויותר באילת לכשתמצא כזאת.

את הכוס?

שליש — יין "כרמל מזרחי" אדום או לבן, ושני שלישים — מי סודה קרים. זהו המזוג (שפריץ בלע"ז) — המשקה העממי החדש של ארצנו. מעתה תוכל להזמין בכל קיוסק בארץ, כשהוא מכיל יין טבעי ומבריא מיקבי ראשון-לציון וזכרון-יעקב. ככד במזוג גם את אורחי ביתך בעת הארוחה ובשעת המנוחה.

כיצד אכלה את ימי החופש?

החפש הגיע ואתו גם השאלה כיצד ואיפה אכלה את ימי החופש? בריכת השחיה "גלי הדרום" בחולון עוזרת לכם בפתרון ה"בעיה. בריכות שחיה לקטנים וגדולים, שול"חנות פינג'פונג, דשא נרחב ושעורי שחיה בהדרכתו של המורה המנוסה מר אבינעמי, כל אלה ועוד עומדים לרשותכם להנעים את זמנכם, ועל הכל הכינה הנהלת הבריכה הפתעה נעימה: בכל יום ימכר כרטיס אשר מספרו יזכה את בעליו בכניסה חפשיית לבריכה שלוש פעמים. הנכם מוזמנים איפה לבלוי נעים בגלי הדרום" חולון.

Advertisement for Vizzan de New-York featuring a woman's face and the text "השפתון הכובש את העולם".

Advertisement for Vizzan de New-York lipstick with text "ציקוגורפיה י. רינדזונסקי רח' הקישון 6 תל-אביב טלפון 66548 גלופות קור-רשת-צנעים".

במדינה

זאת, לצאת לסיוורו השיגרת. מלאכת שיגרה לא חל כל שוני גם בחייהם של חברי קיבוץ נירים, המרוחק כ"חמשה קילומטרים דרום מערבית מכיסופים. למחרת ההתקפה הגדולה טבלו אנשי הקיבוץ, כרגיל, בבריכת השחיה הנהדרת שלהם (המרחק מן הגבול: 1700 מטר) השתרעו על הדשא המוריק וזללו אשכולות ענבים.

מרכז המשק, שאול רחב הכתפיים, עצר את דוב הרזה, הזכיר לו כי עליו לצאת עם חולייתו לשרות, לראות אם המסתגנים לא באו שוב לגנוב את יבול הקיץ.

דוב אישר את המשימה. אחר חזר לבריכה, לצליחה האחרונה, יצא, הלך לעבר חדרו, כדי להתלבש למלאכת השיגרה של הליל ה"קרוב.

ארבעה במקום שלושה

תופים רעשו והצוצרות הריעו בהרי יהודה, במרחק כמה מאות מטרים מחורבות מצודת ברכוכבא, ביתר. היה זה יום הש"ש

טענה מס' 2: בזבזו המענק על נכסי הצרכות ומותרות, דבר שלא הגדיל את כוח הייצור, עודד התפרקות מוסרית ביישוב, לו הובטחה מנת מזונו בין אם יעבוד בין אם לאו.

כשהזכרה טענה זו בראיון שנתן מקדוני אל ערב יציאתו את הארץ, לעורכו הראשי של העולם הזה, אורי אבנרי, לא השיב מ"נהל המענק היוצא במישרין בחר בתשובת משל:

"זה מזכיר לי את המעשה באדם טובע. במקום להוציאו מן המים מנסה אדם אחר ללמדו לשחות והרי קודם כל יש להוציאו מן המים ורק אחר כך אפשר ללמדו לשחות. כאשר אנשים רעבים, אפשר או לתת להם למות ברעב או ליבא מזון וזאת עשינו".

היה ברור שברוס מקדוניאל סבר כי כבר הגיעה השעה שישראל הסובעת תתחיל ללמוד לשחות. מורה השחיה כבר הגיע מ"חשינגטון, היה זה ד"ר לינקולן הייל, לשע"כ בר נשיא קולג' אמריקאי קטן, שקיבל הש"ש

ידוע מוזמן להולצמן הצעיר (21). כי לפני שלוש שנים הוא יסד את המועדון הישראלי להתכתבות שהקיף תוך חדשים מעטים 200 חברים, (עשרים מהם ערבים מנצרת וטייבה) שהחלו מתכתבים ב"15 לשונות" עם מאות מהכתבים בעשרות ארצות, מאיסלאנד עד אמניסטן ומניו-זילנד עד נורבגיה.

טבה וארוחת המש. נושאי ההתכתבות לא הוגבלו, הקיטורכל ממוסיקה, מש"פט ומסחר עד ספרות, סריגה וסידור רהיטים. רוב המתכתבים החלו לכתוב מרוב בדידות, רצון התפרקות בכתבה לזרים וגם אפשרות חליפין של סמלים, גדלים תקליטים או ב"לים.

מנהל המועדון הולצמן, למשל מעשיר מדי חודש את אוסו בן 12 אלף הבולים במאות בולים נוספים. מתכתבים אחרים לוקחים חלק במשחק שרשרת גלויות נוף, בו מפרט כל משתתף חמש כתבות על כל גלויה, וזכה בגלויה אחת כאשר שמו מופיע במקום ה"ראשון ברשימה. בחמש גלויות כשהוא זו חוליה אחת קדימה בשרשרת, למקום השני, ואחר כך הוא עלול לזכות ב"25, 125, ו"625 גלויות.

הולצמן איננו מעונין במיוחד בגלויות, דואג יותר לשמור על קיומו של המועדון, שהוצאתו (בעיקר: רבעון לאינטרמדיה, המפרט מאות כתובות של מתכתבים, חדשות וכללי התכתבות **) אינן מתכנסות מדמי ה"חברות, לירה אחת לחבר לשנה. בכל זאת הוא מוצא זמן, פעם בשבועיים, לשבת עם אשתו הצעירה יהודית, להשיב על 5 מכת"בים אותם הם מקבלים בממוצע ליום.

אם כי ההתכתבות פגעה, בגובה עשר ל"ר לחודש, בעיסוקם השני החביב של ה"הולצמנים, צלמות הקולנוע, אין הם מצטערים על כך במיוחד. אחרי הכל לא בכל עיסוק אפשר לקבל תוך יום אחד שני מכתבים כה שונים כזה של מרצה האוניברסיטה הגרמני הצעיר, מפראנקפורט, המבקש להתכתב עם ישראלי, אך מקדים התנצלות על הטבת ה"גרמני ביהודי אירופה ("הייתי צעיר מדי ב"אותם ימים") וזכה כמכתבה של יהודיה דרום-אפריקאית, קלרה ארקין מקפטאון, ה"מספרת את קורות יומה במכתב מפורט ומ"סיימת: "...עכשיו גמרתי את ארוחת חמש: כוס תה חם עם עוגת דובדבנים נפלאה, חבל שאתה ואשתך כל כך רחוקים."

המענק הורו של מורה השחיה

השבוע, בתום 30 חודשי שירות סיים מ"נהל המענק האמריקאי בישראל, ברוס מקדוניאל הממושקף, את תפקידו. לפני כן עוד הספיק לקחת חלק בכמה עשרות מסיבות פרידה, לסכם לעצמו את הצלחת משלחתו, משלחת המבצעים של ארצות-הברית ביש"ראל:

● המשלחת השיגה על הזרמת 186 מ"י ליון דולר לישראל (ממוצע של 110 דולר לכל איש, אשה או ילד במדינה).

● המשלחת דאגה להספקת מזון ומל"ב שוב רב ככל האפשר ל"700 אלף העולים החדשים.

● המשלחת קרבה את השעה בה תהיה ישראל עצמאית מבחינה כלכלית.

● מושל באדם טובע. אם כי דולרי ה"מענק שבאו ארצה תחת השגחת מקדוניאל, פרדסן קליפורנאי שהספיק להיות, בין השאר, נספח הקלאי של שגרירות ארצות-הברית בסין הלאומנית היו לא יותר ממשית מכלל הדולרים שעלו באותה תקופת זמן, הרי נוצלו במידה יעילה למדי, למרות שתי הטענות העיקריות שהועלו נגד המענק.

טענה מס' 1: שעבוד המשק הישראלי ל"ארצות-הברית. טענה זו שהושמעה בעיקר ממפלגות השמאל, לא בוססה מעולם, לא מנעה את קיבוצי השמאל מלקבל טרקטורים אמריקאים או פועלים קומוניסטיים מהמשיך לעבוד בכת"חרושת שסופקו בגלמים מ"כספי המענק.

* עברית, ערבית, אידיש, איטלקית, אנגלית, גרמנית, הונגרית, ספרדית, צינית, צרפתית, רומנית, רוטית, שבדית, תורכית וכמובן — אספרנטו. ** (א) כתוב בגנון קל ונעים לקריאה; (ב) ענה תוך עשרה ימים על כל מכתב. (ג) ציין את תוכנתו בביור.

מנהל משלחת המבצעים מקדוניאל בדין ת-מימי לכל איש, אשה או ילד: 110 דולר

לושים לרצח שלושת אנשי מבואות ביתר על-ידי ערבים. החזן שורר את תפילותיו וראשי תנועת החירות נשאו את דבריהם לפני שורות נערים ונערות בחולצות בית"ר כתולות, שעמדו דום והקשיבו.

ארבעה ביניהם לא הבינו מלה אחת מזה שנאמר בטקס. הם היו חדשים בארץ, ירדו זה עתה מא"ק ירושלים. היו אלה אריה אפשטיין ומרדכי אברבאיה מברזיל, מלכה ואריה רוזגה מארגנטינה.

קטעי חלום. משך שנים חלמו האר"בעה לעלות ארצה, לתורה לאורכה ולרוחבה, ולהתיישב, אם אפשר, בירושלים, בסמוך לאוניברסיטה.

התנגדות החרדים מנעה את ביצוע החלום. משך שנים נאלצו הארבעה להסתפק בה"שמת קטעי חלום בכינוסי והכשרות בית"ר דרום אמריקאיים. עד שהגיעו לגיל בו שוב לא יכלו הוריהם לעצור בעדם. הם התליטו לעלות. אריה ומלכה אף ניצלו את טכס הפרידה מחוץ לארץ לטכס אחר, נישאו זה לזאת.

כשהגיעו אחר דרך ארוכה, למרסיל, עלו לא"ק ירושלים, שמעו על טבח מבואות בית"ר, בו במקום התליטו להתיישב במבוי אות, למלא את מקום השלושה שנפלו.

עצם הרעיון של התישבות בסמוך למ"צודת בר"כוכבא רומם את רוחם. הם לא נרתעו מן העובדה כי החורבות בידיים ערביות. כאנשי חירות נאמנים היו מוש"כ נעים שעוד יוכלו לבקר בחורבות, בלי צורך לעבור לשם כך את הגבול.

חוקה סעיף 152 (אז)

בהמשך משפטו של פנחס פרבר, הנאשם באונס הרקדנית מבאר פאריזיאן, ויקטוריה בסט (העונש הזה 672). צברה נקודת הכיכר

בוע את תפקיד מנהל משלחת המבצעים של ארצות-הברית בישראל.

גבולות שום דבר מיוחד

עיתוני הערב יצאו עם כותרות מרעישות: קרב פנים אל פנים עם המצרים ברצועת עזה; כיבוש משלט מצרי מוד קיבוץ כיסופים על-ידי כוחות ישראליים; נהרגו ששה מצרים וישראלי אחד.

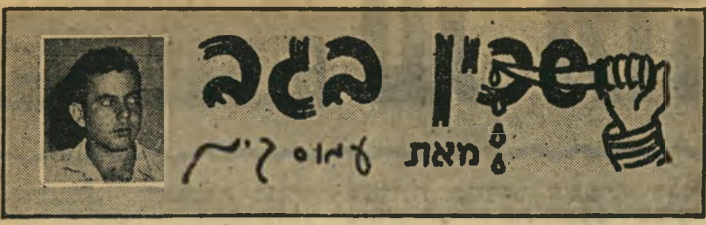
הקיבוצים על ספר רצועת עזה לא הת"רשמו במיוחד מכותרות העיתונים. הם היו רגילים לחיי ספר, כשהערבים יורים במכוניות נוסעים, אורבים לפטרולים, גונבים צינורות ובעלי חי, ממקשים את הורכים. הם ידעו כי פעולה צבאית נגדית לא תאחר לבוא, לא הופתעו כשהפעולה בוצעה במוצאי שבת.

הם הזמינו... כתב העולם הזה ש"יצא לכיסופים, הזמן לארוחת-ערב מקיפה (ניתים, ביציה, סלס ירקות, ריבה ותה) ל"מסירת דו"ח מקיף על המתרחש בתל-אביב וכמעט ולא שמע דבר על התקרית עצמה. לגבי אנשי הקיבוץ לא היה בה שום דבר מיוחד.

המצרים הזמינו את זה והם קיבלו את זה, אמר במבטא אנגלי זקן, אחד החברים הראשונים בקיבוץ. הוא התעניין הרבה יותר בנגרייה החדשה שלו.

כך גם הגיב לייב הקאנאדי, שהרבה לדבר על בית-החרושת למסיבי-כדורים שהוקם ל"אחרונה בכיסופים". רק שהוא מהר, בכל

* כשהוקמה כיסופים, לפני שלוש שנים, במרחק 1500 מטרים מקו שביתת הנשק, ה"מסומן על-ידי חפירה עמוקה. רצו רוב ה"מתישבים, יוצאי ארצות אנגלו-סכסיות, לק"וא לקיבוץ אין-כסף, מתוך סיבות שאינן אקסוזאליות יותר כיום, כשמאחורי חב"ר כיסו"פ"ם יציבו את מצבו של משקם לחלוטין.

על הידידות

נקודת האור היחידה בעולם היא הידידות. בזה נוכחתי פעמים אין ספור. למשל: אתמול עמדתי בתור לקולנוע. אז ניגש אלי אחד ושאל אם אני לא זוכר אותו. אמרתי שאני באמת לא זוכר אותו. אז הוא הזכיר לי מאיפה אני צריך לזכור אותו. התפתחה שיחה נעימה וידידותית, ובסוף נוכחתי שהאיש היה בעצם ידידי בלב ונפש ויחד סבלנו המון. קניתי לו כרטיס. מדברים כאלה אני יכול להיות מאושר. היה לי ידיד אחד שהיה מעשן את הסגריות שלי. ואחד שהיה ישן ואוכל אצלי, ואחד שהיית מלווה לו כסף. והיה לי ידיד יקר, איש רעים להתרועע, שהשגתי לו עבודה. ועוד אחד, כזה שאפשר לסמוך עליו ביום צרה, אחד שלעולם לא יעזוב אותך, סידרת לו פרנסה אצל אחד שבדודך כלל אני לא מדבר אתו והוא באמת קיבל שיכון. לא מתן היתה רעידת אדמה. השיכון נחרב, אבל הידידות תחיה נצח.

את מי אני שונא

ידידי הותיק מהינשמע ביקש ממני פעם לערוך לו רשימה של כל אלה שאני שונא. הוא טען שבדרך כלל אני קם בבוקר ושונא, יושב ושונא, ובכלל זה ענין אותו נורא מפני שהוא ער למתרחש. אז בזה הנני ממלא את בקשתו. קשה לדעת ממה להתחיל. אני שונא את עובדי משרד הבטחון, מפני שהם פעלו גהלות ונצורות שעדיין לא הגיעה השעה לגלות אותן. אני שונא את כל האגודות — אגודת הציירים, הסופרים, העיתונאים, המורים, התרבות המתקדמת, היוצאי צינטסוחוב והסביבה. ואת כל הקרנות — מקקל ומטה. ואת כל בעלי הקונים בלי יוצא מהכלל וכמעט את כל בעלי השפמים. את אלה שיש להם קרובים בחוץ לארץ. את אלה שיושבים בבוקר בבית קפה והולכים אחר הצהריים ליומיות ובערב לקולנוע ואחרי הקולנוע לבאר. לא חשוב אם הם שמים ברילנטין על הראש או לא. ואת כל אלה שהולכים ומסובבים בין האצבעות את מפתחות המכונית, את הסטודנטים שמצטרפים למשמרת הצעירה מתוך הכרה. את כל המלצרים, הנהגים, הצבעים, האינסטלטורים והחשמלאים. את אלה שהיו פעם חברי קיבוץ, ואת אלה שנוסעים הביתה לקיבוץ ביום ששי. את אלה שקוראים ספרי כיס. את יגאל אלון. את כל אלה שהולכים עם סמל הפלמ"ח. את הציזבורון. את אלה שקיבלו דירה מהרכוש הנטוש. את אלה שקוראים את ס. ס. אליוט ועודא פאונד. את כל השחקנים והבמאים והמטורים והאמנים בכלל בלי יוצא מהכלל. את אלה שמספרים בדיחות. את אלתרמן ואת הסור השביעי. את אלה שלובשות חולצות ויצ"ר. את כל אלה שאומרים שבגוריון בכל זאת או לא בכל זאת אדם גדול. את כל אלה שמייצגים את הטיפוס הישראלי וקוראים להם "החברה". את כל האמריקאים. את אלה שמצביעים בבחירות. את כל השירים הישראליים והתימניים. את אלה שהיו פעם בסדר ועכשיו הם רוצים להסתדר. את אלה שפעם דווקא רצו להסתדר אבל עכשיו הם בסדר. את אלה שעוקבים בדאגה אחרי התפשטות השחיתות. ועוד ועוד.

היו כמה אנשים שאהבתי אותם, אבל הם נהרגו. ובמותם ציף לנו את החיים.

רכו יותר בכנות זוגם. כעבור כמה דקות, כשראה כי זה בכל זאת משעמם את הקהל הצעיר צמא הדעת, עבר לנושא השני. האדם הוא יצור אלוהי. יש לשמור לבל יפגע י הכריז. האחרים הרדומה התעוררה במקצת. ואם נזרוק עליך פצצה תגן על עצמך? שאלו משכילי, שהחליט כי מקומו של סרבן ודאי אינו בחברה סאלונית. לא! השיב זכ רוני. אבל כאן הכתה לו הפתעה. הצירה נערה בישיבת בת 16: אבל אתה אדם, וי האדם, אמרת, הוא יצור אלוהי?

זוהי השאלה הטובה ביותר שהוצגה הערבי, היתה תשובתו. אולם הערב עצמו, לדעת זכרוני, עמד על רמה ילדותית ביותר. הוא הסתלק מ' אוכזב. החברה המשיכו לרקוד.

רכי אדם החוזר בתשובה

בקולנוע אודיו, תלמידי טרם התחילה הצגת הסרט. בשורה מרכזית באלם ישב בחר צעיר, נהנה מצעמו, מהחליפה הכחול-האפורה, הגדולה במקצת, שנחה על גופו הרחב.

הוא שלף חפיסת סיגריות פלייירס, והוציא אחת עבורו, הגישה גם לשני הגברים הקודמים שישבו לפניו. אלה הפנו את ראשם וידיהם נשארו מושטות באויר. הם היו מוכנים להעיד בשבועה כי הבחור הנדיב לא היה אחר מאשר אברהם זילבר המבוקש על-ידי משטרת ישראל. השוטרים, בלבוש אורח, ידעו את תפקידם, עצרו את זילבר.

שבועיים קודם לכן נסרצה דירתו של זלג לבון, אחיו של שרהבסחון ומנהל חברת השיכון של ההסתדרות. הפורך לא רצה להעיר את בעל הדירה השם התייעצות, השאיר בכל זאת את מכנסי החאקי שלו, הצטייד בזוג מכנסי הצמר שנחו על אחד הכסאות.

המטרה הבאה היתה דירתו של עורך-הדין גרעון מרגלית. יותר נכון, חליפתו הכחולה, שתמרתה שולם בזוג מכנסי הצמר הלבני-גייס. יחד עם החליפה נעלמו צמיד זהב, 123 תקליטים, עטי נובע, מצלמות, מציתים, 22 חפיסות שוקולד וקולוגרם אחד של בשר בקר.

אכלתי טוב באותו לילה, נזכר השבוע זילבר בבית-משפט השלום בתל-אביב, עם התחלת משפטו. הוא לא רצה בעורך דין (הם לא יודעים לשקר למרות שהם רוצים וגם אני לא יודע לשקר, זה אותו דבר) על-אף 20 התיקים האפורים שנחו על שולחן השופט, נשאו כולם את השם אברהם זילבר.

גניבות מוצלחות. כי אברהם זילבר (18) החליט לפני חודשים מספר לחזור למושב. אולם ראשית חכמה רצה לחסל חשבונות ישנים שנסגרו במשטרה מחוסר עקבות, ושמוכרונו הטוב של זילבר הם לא רצו למוש. בין הגניבות המוצלחות

מעדויות מרתקות אינטימיות שמשכו קהל רב, להתנצחות משפטית יבשה יותר, סני-גורו של הנאשם, שלמה גולד, התקיף לרא-שונה את הודעתו של פרבר במשטרה מיד אחרי מעצרו. הוא הסביר כי התנאים בהם נמסרה הודעה זו דמו לאלה בהם מסר שא-לתאל בן-יאיר את הודעתו כחשוד בהנחת הפצצה בכיתו של שר התחבורה המנוח, צבי טנקס: הקצין החוקר שאלו לפני-כן: האם אתה עשית את המעשה? ובוה גרם לכבילת רצונו החופשי של החשוד. השופט יצר או תקדים, פסל את ההודעה.

התקפה מס. 2 נערכה על דרכונה של ויקטוריה בסט. הסניגור דרש להפקיעו כ" יחן שהיא עומדת לעזוב את הארץ והוא היה רוצה מאד שלבית המשפט המחוזי יה יה העונג להתרשם ממנה אישית.

רקדנית או נזירה: התובע, קלמן יצחקי, צינן את הרוחות. הוא קלט את הנ"ימה הלא-נעימה בדבריו האחרונים של הס-ניגור. המונח רקדנית-בר, מעורר אסוציאציות אצילות לצניעותה של נושאנתו. אולם יצחקי הזכיר לבית המשפט כי סעיף 152(א) מג-דיר אונס כבעילת אשה כנגד רצונה ובא-יומים לחייה. לא נקבע אם האשה צריכה לה-יות רקדנית-בר או נזירה.

את ההחלטות נתן, כמוכנה, השופט, יוסף בן-חנן. הוא לא קיבל את הודעתו של פר-בר במשטרה, אשר נוסף לכל לא סימנה ו" סרב לחתום עליה. הוא קיבל, לעומת זאת את טענתו של התובע, העביר את דינו של פרבר לבית המשפט המחוזי. ההחלטה ב" קשר לעזיבת הארץ נשארה בידי ויקטוריה בסט.

נוער מקומו של סרבן מלחמה

החברות הסאלונית דומות אחת לשניה כשתי טיפות מים. התפרוץ מורכב מאכילת נשפיות-יקודים ושחית סרטי קולנוע. ה" שוני הוא, במספר הפעמים שאוכלים ב"ש-בוע.

חברת רות התל-אביבית החליטה להבדל במשהו נוסף מרעותיה, להיות יותר רצי-נית. כדי להגיע לכך החלה לארגן תה-רויות כדורגל וערבים מוסיקאיים, אבל אם רציניים, או רציניים עד הסוף, וכך, כשחזר אמנון זכרוני מצומו הארץ (העולם הזה 870), מהרו אליו, סחטו ממנו הבטחה ל" הרצות על שני נושאים:

- סרבן המלחמה מהו?
- מה מקומו במדינת ישראל?

יצור אלוהי. אחר-הצהרים בשבת שעב"רה, בזמן שהוקצב מחוץ לנשפייה, עמד אמנון זכרוני לבוש מכנסי חאקי ארוכים ותולצה לבנה, בפני 50 נערים ונערות, הרצה על מרכז הקוי ואינדיבידואליזם. עד מהרה נר"כח שהם אינם מרוכזים בדבריו, גזון את החלק הראשון של הרצאתו בתארו כיצד חיור פעם אחרי ערביה. הבנים החלו להת-

אות קו

דאלס: בין אר"ב וישראל שוררים יחסים מיוחדים במינם.

לנערים עבריינים עונג. שם קיבלתי דים לומה של פושע!

עץ האגס נתן קולו

דקות מספר לפני שהתייצב בפני השופט הספיק אריה קוברסקי לספר בקול סגור כי עבר כבר פעם על החוק, ישב במאסר וכשהשתחרר גילה כי דירתו נתפסה. הוא צעד ברחוב מיואש, פתח בשאנות: "אין לי זירה, אין לי זירה" ובאותו רגע גילה כי יש בו משהו — קול י קרי-אותיו לא תהינה יותר קול קורא במדבר, הוא ינצלו למטרות מועילות — איננו לו אולמות בלאים.

את ההמשך סיפר באותו טון לשופט, בינתיים בפני אולם חצי ריק: הוא אץ מיד לפרופסור לזמרה על שפת הים התל-אביבית. הפרופסור ניבא לו עתיד מזהיר אבל דרושים היו סבלנות, זמן ואגסים. "לכן אדוני השופט, לחש אברהם כשהוא מנסה להתגבר על קולו, לכן סחבתי את האגסים."

כשרון נוסף. השופט הצטער מאד שפיתוח הכשרון יצטרך להכות מעט, שלח את אברהם לפרופסור אחר, פסיכיאטור, למשך ששה ימים. אברהם התנגד, גילה כשרון נוסף, נמלט מידיהם של השוטרים.

אם היה צריך לפיתוח הקול לפרופסור אחר, הרי לפיתוח כשרון הריצה יודקק לשניים לפחות. הוא נחפש, כעבור דקות מספר, ברחוב הסמוך, הראה לשוטרים כי הוא מוכשר, אחר הכל, לומר לפחות את המלה האחרונה: "אני לא צריך פסי-כיאטור, אני יכול לעשות את כולכם למשוגעים!"

ספרות הקדחה אוהבת

גיאקומו קאזאנובה האביר דה סינגאל, חבר מסדר דורבן הזהב ושגריר אפיטור מיוחד לא היה שונה הרבה מהגנרלים של ימינו. אם האחרונים גלמנו באויב אכזרי (המשך בעמוד 12)

• אקדח גרמני.
• פיסטולה בארמטה, אקדח איטלקי.

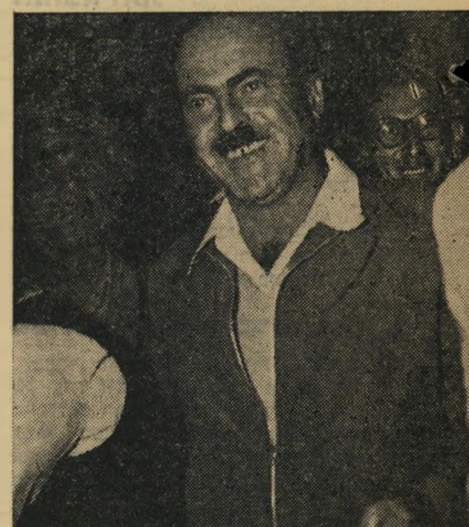
נקודות המחלוקת - להלכה

אחדות העבודה

השומר הצעיר

טבנקין

בן-ארהרון

צילינג

גילי

אנחנו מסלגה ציונית. כציונים אינו יכולים לשתף פעולה עם מק"י, שהיא במפורש מסלגה אנטי-ציונית. כל שיתוף פעולה אינו אלא פתיחת דלת להסתננות מק"י לעמדות מפתח ולמתן נשק תעמולתי בידיה. השו"מרה-צעיר דוגל בדרך זו כדי למצוא חן בעיני ברית-המועצות, אולם אין לכך כל תועלת. מסלגה סועלית ציונית חייבת להחריש את מק"י וללחום ללא רתיעה נגד כל תנועה המתכחשת לעקרונות הציונות והי שוללת את זכותו של כל יהודי, כולל יהודי ברית-המועצות, לעלות לישראל. זהו הגבול שאין לעבור.

השומר הצעיר משתעבד למרות הקומאינופורם ודבר זה מוכרח לפגוע בייצור הציוני של המפלגה. אחרי סרשת אורן, הרופאים היהודיים וחייוש המערכה האנטי-ציונית בברית-המועצות, השתעבדות זו מוקה. מסלגה סוציאליסטית ציונית חייבת להיות עצמאית בייצורה. לכן החרמנו את החגיגה ביער הצבא האדום, לפני חודשים, שנערך כה עלידי השומר הצעיר יחד עם מק"י. אין אנחנו רשאים להשתתף ב"כל הפגנה כזאת.

ארץ-ישראל כולה היא מולדת העם היהודי. מדינת-ישראל קמה כדי לרכו בה את העם כולה, ויש לנהל כל חשבון סוליטי ציוני לאור הצורך ליצור מקום למיליוני יהודים נוספים. לערבים אין שום זכויות לאומיות בארץ-ישראל כולה (הסעיף לא הגדירה מעולם מה נכלל בארץ השלמה - רק השטח ער לירדן, או גם השטח שמעבר לירדן).

אם יתקופו אותנו הערבים, יש להמשיך במלחמה עד שנגיע לירדן ולמדבר סיני, כי רק הירדן וגבול המדבר הם גבולות המבטיחים את בטחון המדינה. (הסעיף לא אמרה בפירוש שהיא בעד סיכום שני יזום בידי ישראל להשגת מטרה זו, אולם אין כל ספק שהיא דוגלת למעשה בק"י זה).

השומר הצעיר היה תמיד וגשאר גם כיום דו-לאומי. הוא מתכחש לעקרונות של ריבונות ישראל המוחלטת על כל ארץ-ישראל. מכאן כל הויכוחים בינינו בעניני בטחון, וגם ביחס למעמד המעוט הערבי במדינה.

שום ערבי אינו יכול להיות בעד הגשמת החזון הציוני, שהוא ריכוז עם ישראל בארצו. לכן אין מסלגה ציונית יכולה לקבל חברים ערביים בשורותיה, ונסיון השומר הצעיר להכניס ערבים למפלגה אינו אלא תוצאת הקו הדו-לאומי שלו.

הערבים התומכים במפלגה יכריזו להיות מאורגנים בחטיבה נפרדת, אולם נעמוד על כך שהמפלגה עצמה תהיה יהודית, לאומית וציונית. זהו ענין של עקרון, שבשום פנים אין לעבור עליו.

על מפלגת סועלים ציונית להודיך את מלחמת עם ישראל שלא נסתיימה עדיין, להבטיח תיקון מתאים של הבטחות והכשרת התנאים לעלית המונים. היא לא תעמוד בתפקיד זה אם יש בה גורם ערבי חזק, העלול להתנגד לכל אלה.

(אנשי השומר-הצעיר טוענים כי במקרה אחד נסוגה אחדות-העבודה מעקרון זה, כשהמדובר היה ב"60 ערבים מיפו, מוחתיקי סועלי-ציון" שמאל, אלה הוכנסו למפלגה ודוקא הם הנתנים כיום למיעוט רוב ב"סניף תל-אביב.

יחס למק"י

יחס לבר"מ

סיבוב שני

ערבים במפלגה

אין כל הבדל בין יערי ובין בן-ארהרון ביחס למק"י. אולם אנחנו רצינו לשמור על הליגה (לקשרי ידידות עם ברית-המועצות). הליגה נוסדה בין השאר, לשם "רכישת ברית-המועצות לתמיכה במפעל הציוני המשחרר". פתחנו במשא ומתן עם מק"י כדי להחזירם לליגה על סמך אותו עקרון ציוני. אחדות העבודה התנגדה לכך. האם היה זה מעשה ציוני? הם פשוט פינו את המערכה והשאירו את כל היחסים עם ברית-המועצות בידי מק"י. מפ"ם צריכה לייצג את הציונות במחנה ה"סוציאליסטי העולמי, לשמש גשר בין שתי התפיסות. זה ייעודה.

באותו יער אומלל אספנו 15 אלף איש. מק"י היה מעוט קטן. היתה זאת הפגנה כבירה של ידידות מעולם אל דרשנו כי ממשלת ישראל תצטרף למחנה הקומוניסטי העולמי. דרשנו מן הממשלה עצמאות, אי-תלות בשני הגושים, גיטות ראליות במערכות עולם. זה לא חלום. האמריקאים עצמם מקצצים את המענק ומגרשים את ישראל ממחנה. דרושה רק מפ"ם חזקה כדי להשלים את התהליך. לו היתה סבלנות למעוט היינו מגיעים למטרה.

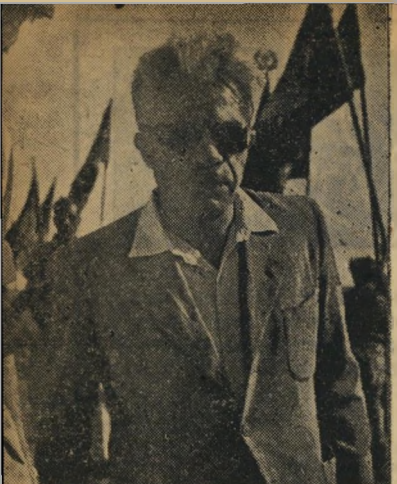
עם הקמת המפלגה הסכמנו להכניס למצע שלה שאנו "שואפים להחזרת אחדות הארץ". אולם אני מתנגדים להשגת מטרה זו בכוח, על-ידי מלחמה. זאת תהיה הרפתקה מסוכנת, משיחק בגורלו של עם.

אנו רוצים שעם ישראל יהיה ריבוני במדינתו, וכי העם כולו יתרכו בה. אנו מוכנים שהערבים יגיעו להגדרה לאומית משלהם בחלק הערבי של הארץ. אנו מקווים כי שני החלקים יתאחדו בצורה זו או אחרת, בדרך שלום. אין כל טעם להתחכח כיום מה תהיה צורת האחדות, דו-לאומיות או פדרציה. כשנגיע לכך, עוד יהיה די זמן להתחכח אם העם היהודי יתרכו בארץ. יהיה החלק היהודי יותר חזק מן החלק הערבי, וזה ישתקף בצורת האחדות. התנגדנו לקיבוצ, שהיתה פעולת רצח חסיים-מפסע, אולם התייצבנו אחרי נחלין, שהיתה פגיעה בקן המרצחים ופגיעה באשמים. אין אנחנו דואגים לעניני בטחון אמיתיים פחות מאשר המעוט.

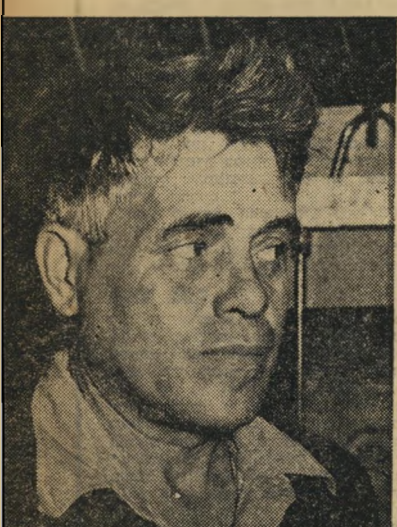
העם היהודי הוא העם הריבוני במדינה, ולמעשה אין בה לערבים שום זכויות לאומיות. השוויון האזרחי של הערבים הוא בחוקת כבשת הרש היחידה של המעוט. יש לשמור עליו.

במדינה דו-לאומית, אין שום סיבה מדוע לא תהיה המפלגה סתו"ח לבני כל העמים. במידה שהם מסכימים למצע הציוני של המפלגה, מה ההגיון למנוע כניסת ערבים למפלגה אם הם מסכימים למצע הציוני של המפלגה? האם יש להוסיף ריזם לדרגת חוטבי עצים ושואבי מים? מדוע לא ילכו בראש מורם? על המפלגה להוכיח להם שהם אורחים שוויוניות, שיש להם כל ה"אפשרויות האזרחיות.

לא רצינו להסוך זאת לעילה למלחמה פנימית, ובשעתו הורדנו את הבציעה מסדר היום. עשינו זאת בלב כואב. התוצאה היתה שהערבים הלכו למק"י. האם זה היה שרות למדינת ישראל? מפ"ם חזקה בעלת חברים ערבים, יכלה להסוך את הערבים לאזרחים טובים למדינה לגשר ביניהם ובין המטרה הציונית.

יערי

חזן

ריפתין-פר

בסתוני

הפעם, משום מה, גדול מספר ה- מבקשים להתכתב מבני המין הפחות יפה. הקייץ משמיע, כנראה, על רצון הכתיבה של הנערות. או שמה טועה אני?

חוקי מאמנות

1873/281) מכיר לי את השיר על הברודו בקריה, שהיה צנוע וענוי. הוא כן 19 וחי, בעל השכלה תיכונית, לא נבנה כמיוחד ומרכיב משפטים. לרעת זכרוני טוב אולי שקט יותר מדי. אין דואר מרבה לצאת בחברה, וכשהוא כבר עושה זאת, אין הוא אוהב להתבלט. מסיקה קלאסית, ספרות טובה ותיאטרון הם הדברים המעניינים אותו, למרות זאת, אין הוא רוצה להתכתב על אמנות עם הנערה בת ה-18 שתכתיב להתכתב איתו. עליה להיות לא יותר נבונה מאשר 160 מטר.

דוקורים, מוסר נבזה

סטודנט במוסר נבזה (873/281) שאת שמו לא ציין, רוצה להתכתב עם בחורה עדינה הלומדת במוסר נבזה אף היא, או בכנסיה והמעוניינת בספרות, מוסיקה, שחיה ורקורים. סלח לי על התערבותי, (873/282). אולי תתנו גם הדרכות לנערות שלא נמרו מוסרות נבזים והיכולות, למרות זאת, להתכתב על ספרות, לרקוד ולשחזר?

נפש כבד

תושב ירושלים בן 27 (873/284) מוכן מן למדע הרוח, והנראה לי אדם מעניין ממכתבו אלי, אומר כי יש את נפשו בכסו כדי לכתוב לי. הוא גם חושש, נוסף על כך שלא יכיר את עצמו ב"מוסר" (כתוב לי אם הצלחת לזהות את עצמי, טוב?). את ידיעותי במוסיקה, ספרות, היסטוריה והתענינותו בתיאטרון וקולנוע הוא מוכן להעניק במכתבים עם בחורה סימפסית (אינני יודעת מדוע, אולם אינני אוהבת ביותר מלה זו. היא נאמרת בעיני על בחורה לא יפה). עדי נה ומשכילה המתעניינת לפחות באחד דים מן השפתים שהוא ציין את מבי לוחיו לא טרם, לעומת זאת ציין שהוא על וכבד החלטה.

רק במכתב אישי

1873/284) היא בחורה ענוה, שאיננה אוהבת להתרועע על מעלותיה קבל עם ועדה של קוראים. היא מוכנה רק לציין שהיא בת 20, נבזה 1.65 מטר והשכלתה תיכונית. את שאר הפרטים היא מוכנה להסופר במכתבים אישיים אל כמה צעירי רים בנילים 22-24, בעלי הופעה נאה, אוהבי טיולים וספורט.

הזכה למעשה

צבר צעיר בעל השכלה תיכונית (873/285), קבל את מכתבו של רפי המציע התכתבות גם עם אלה בעלי הש" שירים, ספורים ודברי בקורות שלא ראו אור. זה לא הכל, הוא מציע גם כן, הוא מוכן להתכתב עם כל בחורה, יפוי, גיל והשכלה אינם חשובים בכלל. כל הצעירים הזכירים עליו, היא יכולה לכ- תוב אילו על כל נושא העולה על רוחה, הוא מוכן ללמוד תמיד, אסילו סילופוסיה, בוגניה, וואולגוניה.

ברצינות, 19

על ימים בן 19 (873/286) הוא, על אף גילו, רציני מאד. בשעות ה- פנאי ובמקום שקט, הוא עוסק בכתיבת שירים, ספורים ודברי בקורות שלא ראו אור. זה לא הכל, הוא מציע גם כן, הוא מוכן להתכתב עם כל בחורה, יפוי, גיל והשכלה אינם חשובים בכלל. כל הצעירים הזכירים עליו, היא יכולה לכ- תוב אילו על כל נושא העולה על רוחה, הוא מוכן ללמוד תמיד, אסילו סילופוסיה, בוגניה, וואולגוניה.

ישנם כאלה שתמונתי אינה מוצאת און בעיניהם, מבקשים מבני המין הוריה או להחליפה. אינני מבינה מדוע צריך הדבר להפריע להם. ואם הם סבורים שאני הרבה יותר יפה, הם טועים.

לא תחסום בחור בהסתכלו

איובה: — אם את רוצה שחברך לא יסתכל על בחורות אחרות כשהוא הלך איתך ברחוב, יש רק עצה אחת, ואינני חושבת שהיא יוכל איתה ב- רצון: הרכיבי לו סטנדרט כמו לסום. כיננו לבין עצמנו: האם את אינך מרוצה כאשר את מקבלת מבטי התפע- לות מבחורים זרים?

מראה, מראה, אמרי ריי

יוחאאל: — נערת מביכות ומן רב לפני הראי, כשאחת ממחיי לה כבידתו מצויין! היא עושה זאת למטר, רוצה להתייפח בכיבודך. אם זה בכל זאת לא משכנע אותה, נש אליה חצי שעה אחרי ששכעת.

מרגישה שיש נערה

יפה: — את כאמת מוכת נורל. לא לרעת לרקוד, בנילך! הברירה היא או ללמוד לרקוד, אם את כל כך משתוקקת לכך. עלייך כד עושה את למטר, רוצה לנבך. זה תמיד עוזר! את אחר מהחריך במסיבה, או שמוט לא לרקוד. לא תבלי את נעליך מדי כל כך.

ומכוער, שבר הוא לנכות של יצורים חמו" דים, וכמו אותם הגנרלים ישב קאזאנובה, הפעם, זקן רצוף ושוב, העלה את זכרו" נותיו בחמישה כרכים, גוסף לעשרות קו" מדיות וששים נובילות ואסיוודות.

(המשך מעמוד 9)

עיתונות אלונטית ובורית

ירוחם הג'ונג'י (זה שהיה חבר הכי טוב של עבד אלנאצר שכר יום אחד עם בן" גוריון בטימסאות כרם התימנים והסביר לו את מצב העניינים בשכונה. כל חלונות השכונה נפתחו ותושבי השכונה ירדו ל- רחוב לבושים פיגמות כדי להציץ באורחים החשובים. מי זה שהולך עם ירוחם? צאל תושב חתיק אחד.

ש'יובאת זה לא היה היחיד ששימה את לב קוראי דו-השבועות הספרותי של מ"ס" (ליתר פירוט: אחדות העבודה) משא מדי שבועיים הם יכולים להנות מציובא" תים חשובים המופיעים בטורם המיוחד של דן וחיים, ילקוט הכזבים, תחת סמלו המסתרי של הציובא, צלחת פינג'אני הקהיה.

ילקוט הכזבים אינו פוסח על אישי, הסטיק כבר לספר רבות על וחיקים כ" אברהם שפירא, שנחכד לקבל את מסדר ההגנה בפתח תקוה, סקד: מסדרון! מס"

מכשר ביאת ישו בן-דוד

לאור הנפס: תנין זוהר

דרון דום י"י ועל צעירים כחיים גורי. הציובא על משרד הפלמי"ח ג'ורי (פרחי אש, עד אור הבוקר):

יעקלה, האפסנאי הפלוגתי, הופיע יום אחד אצל המ"פ והגיש תלונה נגד גיורי שעושה ממנו צחוק ומעליב אותו לעיני המחלקה.

"מה הוא עושה?" שאל המ"פ. "אתמול הוא בא לאוהל ואמר שהוא רוצה אלונטית ובורית," אמר יעקלה (שלא ידע על מונחים אלה למגבת וסבון) בפצוף זעף.

היו ימים. השבוע לא הסתפק ילקוט הכזבים בנושאים פלמחאיים, נגע בבעייה הכאובה של הזקנים שאינם מבינים ללב הצעירים. סיפר הילקוט:

"בנהלל היתה פעם זקנה שקראו לה סליבצ'ק הזקנה. לסליבצ'ק הזקנה היו דעות שונות לחלוטין מאלה של בני נהלל הצעירים. לילה אחד פגשה את מיכה חוזר מהשדה כשבגדיו פרוצים קצת. אמרה לו: "כשאני הייתי צעירה הכל היה אחר. כ" שווג היה יוצא לטיול היו מדברים על פושקין, דוסטויבסקי וצ'כוב — והיום אני רואה, מתחילים ישר מהגועל נפש".

• איש דבר השבוע דן בן-אמוץ ו' פזמונאי הפלמי"ח חיים חפר. (**) העיר קורא משא חריף וזכרון במכ" תב למערכת: מדוע לא ספרתם על הדומ" נות אחרת, בה קיבל שפירא את מסדר הנדנע, הסתפק בנאום קצר בן משפט אחד. הנאום: "אתם נוער, אתם? אתם חרא!"

אדם נושר כלב

בפתח תקוה, הופל נסים כהן (משקל: 140 קילוגרם) על ידי מכונית פרטית, טייע לנהג לדחוף את המכונית למוסך, בו הוחלט לתקן את כנפיה המעוקת.

בית לאומי

בירושלים, פרסם ד"ר ע. בלומנטל מכתב גלוי לשר האוצר, בו התלונן כי "לאחרונה הגני מוצף במבול של תביעות מוגזמות מצד מס הכנסה ואין ביכולתי למצוא את מקור טעותם של הפקידים שעשוני לבעל הכנסה מרובה כל כך ואין בכוחי להתחכך עמהם ולהעמידם על טעותם", ביקש "לחוב" שני בבת-הסוהר, בו אהיה מוגן בין הח" מות העבות מסני תביעות והטרדות נר" ספות".

המוצא הקל

במסינה, איטליה, השיב אורציו מול" קה בלגו לשאלת הכומר בטכס הנשו" איו, הוכה קשות על ידי קרובי הכלה, יצא לבית החולים במקום לירח הרבש.

העולם החדש

כתלאיב, פרצו גנבים לחורו של ה" חיר גרשון חרשינסקי מקולומביה, יצאו עם שלל של תריסר גרבי ניילון, 14 שמ" לוח, 18 חליפות, 300 לירות, 500 דולאר ותכשיטים בשווי של 10 אלפים לירות.

סע דודי לקראת כלה

בבראזיל, אירס, ארגנטינה, נאלץ הרב של עדת יוצאי חלב לבסל את היתרו ל- מתפללים הגרים בפרברי העיר המרוחקים לבוא בשבת לבית הכנסת בכמוניותיהם, אתר שרובנות הראשית לישראל התערבה בדבר, הודיעה כי תפילה כזו היא מצויה הבאה בעצירה".

טעות לעולם חוזרת

בדורה, אנגליה, העניק השופט קליפורד כהן צו גירושין לתומס אינסלי, יעץ ל- אינסלי, שהתגרש בשניה מאותה אשה: "אל תבוא נהג בפעם השלישית. אדם חכם נוהר שלא להנכס שלוש פעמים על ידי אותו הנחש".

הדוגמה האיטית

בתל-אביב החליט מוכר רחוב של חצ" איות להדגים את טיבן המעולה של הח" צאיות, לבש אחת מהן על מכנסי החאקי שלו, הצליח למכור תוך רבע שעה תריסר חצאיות.

ברשיון

בפולה, איטליה נצוד כריש שקיבתו הכי לה רשיון נהיגה למכונית, מעיל גשם, שלו" שה מעילים עליונים וכף יד אדם.

חלומות פז

כאילון גרם נהג הגיפ המקומי בשעת נסיעה בכביש הגבול, התערור רק כאשר הוא ומכוניתו נפלו לתעלה בצדי הכביש.

יבוא ללא תשלום

בירושלים, גילו שלטונות המכס כי הח" רימו משך החודש האחרון 3140 מכשרי חשמל, 1300 כלי בית, 2860 בקבוקי מי בושם, 2600 גרבי ניילון, 1540 מערכות סכ"מ, 1200 תקליטים ואלף אלבומי תמו" נות.

תיאום טכסיס

בסות שילה, אנגליה, התלוננו אבות ה" עיר בפני מסקד בסיס תיל האוויר המלכותי יהסמון על מטוסי הקרב שלו המנמיכים טוס מעל לשפת הים, גילו כי האשמות האמיתיות היו נערות סות שלד שרשמו את שמותיהן ומספרי הטלפון שלהן ב" אותיות גדולות בחול.

פשעי מלחמה

בירושלים, פירסם ג'וזולס פוסט את מכ" תבו של "א. נחש" "גדהמתי לקראו בג" ליון היום של ג'וזולס פוסט כי נחש ארסי שנכנס לתחנת משטרה תל-אביבית גורה ונהרג על ידי השוטר התורן. והרי הנחש ודאי רצה למסור את עצמו לכוחות החוק."

המלחמה הקרה

האמלט בווינגטון

האמלט, הנסיך הדני, היה יפה-תואר, צעיר וחוקי. היה לו רק ליקוי אחד: הוא לא ידע להחליט. השבוע, לעיני עולם משתאה, מלגלג או נרגז, שיחקה המדינה החוקה ביותר בעולם את התפקיד השקט פירי.

עמדתה הרשמית של ארצות-הברית הייתה בערך כזאת:

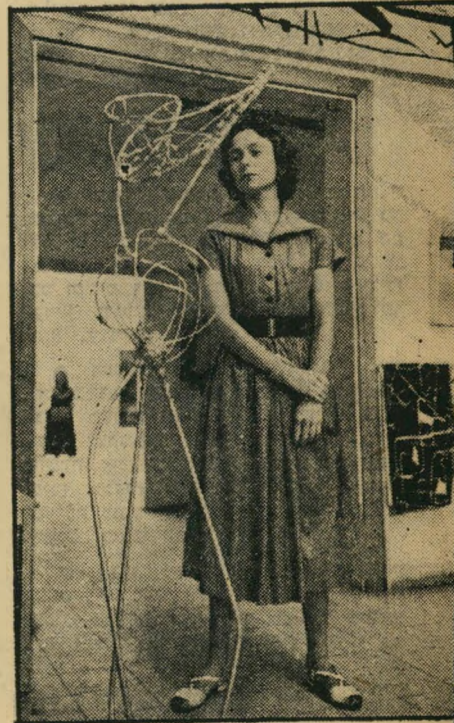
● היא התנגדה להסתבכות בכל מלחמה מקומית קטנה, כמו בהודו-סין. כי הבוחר האמריקאי לא רצה לשלוח את בניו למות במקום נידח. ראשי שתי המפלגות, הנשיא ושר-החוץ הודיעו כי בשום נסיגה ואופן לא יתערבו במלחמת הודו-סין. אמרו הם: במקום לחתום ברשות-קרב נידחים, לפי בחירת האויב, תשיב אמריקה על כל התקפה מקומית על-ידי "הגמלו מאס"ב" שיפגע בלב ברית המועצות וסין העממית. תגמול כזה מירושו, כמובן, מלחמת-עולם אטור מית ומימינה.

● היא התנגדה לסלחנות-עולם, כי מלחמת עולם עולה להרוס את ערי אמ"ר. ריקה. חוץ מזה עולה מלחמה עולמית, כסף רב, ולפי דרישת משלם-המסים האמריקאי הקטינה הממשלה לא מכבר את מספר הדיכויים של הצבא.

● היא התנגדה לכל צורה של שלום עולמי, כי שלום כזה מחייב הכרה רשמית בכיבושי הקומוניזם העולמי. אמריקה, לעומת זאת, עומדת על זכותה לשחרר את "העמים הנזכרים בגוש הקומוניסטי", וכל אדם המכיר בכיבושים אלה אינו אלא בוגד.

● היא התנגדה לכל פשרה מקומית, כי פשרה כזאת, כמו למשל בהודו-סין, אינה אלא פיוס. צ'רצ'יל ואידן, שני ה"פייסנים הראשיים, סימו את שיחותיהם עם אייזנהואר כמעט בבושת פנים.

אולם מה רוצה אמריקה בכל זאת? על כך לא היתה, השבוע, תשובה לא לנשיא ולא לשר-החוץ שלו. לכן הסיקה אמריקה את המסקנה ההגיונית: בהתחדש העיירה בגרנבה סירבה בהחלט לשלוח לשם נציג משלה. אם כבר רוצים הפייסנים למכור את העולם לשדים האדומים, כך רמזה, שיעשו זאת לבדם. אמריקה לא תהיה שותפת למעל — כשם שלא היתה שותפה לכל מע"רכה צבאית למניעת המעל.

מבקרת עם מובייל שצ"י וכסאות קש ופעמוני רוח

פסל עשוי חוטיים, מעשה ידי בצלאל שץ, הנד עם כל טשב רוח.

הודו סין אפשר לעבור לרביירה

ראשית הקץ הגיעה, השבוע, לשלבה הסופי בהודו-סין. הצרפתים פינו את דרום דלתת הנהר האדום הפורה, תוך תקווה לייצב ולהעצים את עמדותיהם הנותרות. אחת מהן היתה בירת הודו-סין: סייגון.

כשסיררו בה, בראשית השבוע, עתונאים אמריקאיים לא ראו לפנייהם עיר לוחמת. הבירה בת שני מיליון תושבים (מהם: 700 אלף סינים) ערכה, כרגיל, שינת צהריים שנמשכה משעה 12 עד שלוש, הגישה במסע"זותיה, כרגיל, שבוללים שהוטסו במיוחד מצרפת, ומכרה, כרגיל, במועדוני הלילה המפוארים של רקדניות הקונקו כוסות משקה במחיר שש לירות הכוס.

רק לעתים אפשר היה להזכר במלחמה כשנשמע מרחוק קול ההתפוצצות העמום של פגז מרגימה וטרטור מכונת ירייה. כי מאז שאנשי וייט-מיין נכחו לדעת שבהת"ך נקשויות הרחוב בסייגון הם הורגים יותר

אמנות שימושית

שלושה שנים שופטים בכניסה למוזיאום תל-אביב נמכרה תכניה שמכריזה: "3 שץ", "3 שץ". אם היא הפייעה את הקונה, הרי הפגיעה עוד יותר ה"תערוכה עצמה, בה שימשו בערבוביה מתוכ"נת ערב רב של דברי אמנות שמושית עם אמנות מופשטת.

כבר במדרגות נתלו צורות שונות ומשור"נות שאיימו לפול על ראשי הנכנסים ומפלי"צות קטנות עשויות חוטי מתכת, אבנים ו"עץ, נעו לכל רוח קלה בחדר הראשון. יותר מבונים היו הכסאות שעל אף צורתם המשור"נה משכו את העין והבדלים, כלי הפלסטיק וציורי השמן עשירים בצבעים וצורות חד"שות.

התערוכה, הוצגה עליידי בצלאל שץ, (בנו של מייסד בצלאל, בוריס שץ), אשתו לואיז ואחותו השרה השואפים להעביר את האמנות המופשטת לשטח השמושי, לעודד את האנשים להשתמש בכלי המאה ה-20 במקום

אמנים בצלאל ולואיז שץ מפלצות עשויות מתכת, אבן ועץ

בקערות חרסינה מצוירות שושנים ורהיטים מגולפי מלאכים ערומים. טכסט על משי, הסבורים שהמוצגים התאימו לתערוכה בלבד, יתפלאו לראות את בתי השצים בירושלים: גזוטררה רחבת ידים שהוסיפו לה קירות וגג מביטון, עם פתחים נעקיים לחלונות, הפכה לסטודיה של בצלאל ולואיז וילונות בדים הכהו את האור הרב.

לאורח העיף ניתנת הברירה בין ישיבה בכסא משונה מברזל וקש (ועם זאת נוח) לבין רביצה על ספה ענקית ונמוכה. ומכיוון שבועלי הדירה חובבים מוסיקה, משמיעים פעמוני רוח סיניים צלילים לכל משב קל.

הרהיט היחיד שאינו מוצא חן בעיני ה"שצים הוא הפסנתר השחור והרגיל. הפסנתר רב הצליל חייב להיות מעניין גם בצורתו החיצונית, טוען בצלאל שץ, יליד ירושלים, שעל אף ביקורתו בשמונה שפות, אוהב הוא לקלל בערבית המתאימה לכך מכל.

לאחר שביקר ברוב בירות אירופה עבר בצלאל לארצות-הברית, בה שהה עד שובו לארץ, לפני שנתיים. את ציוריו הציג ב"רחבי ארצות-הברית, מסן-פרנציסקו דרך סינ"סינטי, צייקגו ופילדלפיה עד לניו-יורק וזכה להצלחה רבה והכרה.

לפרסום רחב עוד יותר (עד פריס, ברוסל ומינכן) זכה בצלאל עם הופעת הספר לתוך חיי הלינה — עבודתו המשותפת עם הנרי מילר, הסופר האמריקאי המפורסם, בה * גם בזכות ספרים מכילים תיאורי אור"גיות מיניות על כל פרטיהן.

מבקרת עם כסא והדפסת טכסטילי-במקום קערות שושנים ורהיטי מלאכים

צויר ספר שלם, כולל הסכסט, על גליונות משי.

לירושלים הביא את אשתו לואיז שהת-אהבה בירושלים, אם כי היתה מבכרת להי"זיו אותה ליב.

לואיז שנולדה בקנדה, בלתה את כל ימיה בקליפורניה, בה סיימה את למודיה והציגה את תערוכותיה המיוחדות, בבדים, עור, קר"מיקה, רשומי רהיטים (לרבות כסאות) ש"הצטיינו בצבעיהם ובחידושיהם.

טעם לתוך יובש, השלישית בטרייה"שצים השופעים היא זהרה, אחות בצלאל, הממלאה תפקיד יועצת למרשם תעשייתי במשרד המסחר והתעשייה. גם בדירתה מת"גלה מייד הטעם השצי, המתבטא, בין השאר, בציור דגים ובמגורה המזכירה את קורי העכביש. אין זו המגורה המקורית היחידה בדירת זהרה ועוד שלוש מגורות בצורות משונות, מעשי ידיה, זורקות את אורן ב"זויות מענינות.

זהרה, כאחיה, בלתה ארבע שנים בפריס ואחר עברה לארצות-הברית בה שהתה 14 שנים. עבודותיה, בעיקר בפלסטיק (חומר חדש לגמרי לאמנים) ומתכת, זכו לתגובה חמה מאד והצלחה רבה. עתה הצליחה לה"כניס אפילו במשרד המסחר והתעשייה הי"יבש את הטעם האמנותי ודוגמאות בדיה ובדי גיטתה לואיז, נתקבלו באהדה.

זהרה, המשמשת גם כמורה במכון לאמ"נות הציור והפיסול בתל-אביב, אוהבת לת"פור את בגדיה וסנדליה לבד ואף כמה מ"רהיטיה נעשו בידיה. הרבה מדברי האמנות שהיא עשתה, כולל איתן מפלצות קטנות מ"חוטי מתכת (המובילים, פסלים הנתנים ל"תנועה) עשויים מתמרים פשוטים וזולים מ"כיוון שזהרה סבורה שחשוב מה עושים ב"חמרים ולא מה עוכם.

התעסקותה האחרונה הוא אסוף חפצי אמ"נות ביתיים, מעשה ידי עולים מכל הארץ לתערוכת הטריאנלה (הנערכת באיטליה אחת לשלוש שנים) המיועדת לאמנות שמושית מכל העולם, אליה יצאו שלושה השצים יחדיו.

ריקוד לימוש להברקה

יש להניח כי לא בכל הצגה התרגשה שרה תנאילי כפי שהתרגשה בהופעה התל"אביבית של להקתה שבוע שעבר. מנהלת (ויוצרת) ענבל יכלה להרשות לעצמה את ההתרגשות: להלקה הופיעה למבחן אישור לפני סאם הירוק, האמרגן האמריקאי האגני, שהיה עתיד לפסוק אם, כיצד ומתי תצא ענבל לסיור בארצות-הברית.

אשר להירוק, שחייך לכל עבר, כשהקהל פרץ ברעם מחיאות כפיים לעברו, קרוב לוודאי, כי לא יחיש את יציאתה של ענבל לארצות-הברית, יעכבה בארץ, עד שתלושש סופית, כדי שתבריק או בירת-ראשית.

מעשה ידי לואיז שץ.

הצד השני של המטבע

מאת אורי אבנרי

בבית-חולים חזיתי שוכב חייל פצוע קשה, שמעיו רוסקו עליי צורך של מכות' ריה מצרית. אין הוא יכול לאכול, לשתות או לישון. לידו שוכב אדם נוסט. משך לילה שלט, שעה ששכנו נאבק עם החוות, עוברים לנגד עיני הפצוע מאורעות המלחמה כפי שראה אותם בעיניו, משך שנה תמימה של קרבות אכזריים.

זהו הספר שעורך זיכוח גרוד יותר מאשר כל ספר אחר בשנים האחרונות, שגורמים רמימקעה ניסו למנוע את הופעתו, שצו מט כאום ובמסמכים דיפלומטיים, שמתנגדו השמיצוהו כתעודה של בגידה ואוחדיו היקדוהו כתעודת-אמת ופעודה נז- עזת למען השלום.

זהו המשך של בשדות פלשת 1948, הספר הנפוץ ביותר בספרות העברית החדשה — ספר שכל קו- רא עברי חייב לקראו בעצמו כדי לדון אותו ל- שכט או לחסד.

בעוד שמחיר הספר נקבע ל-2,800 ל"י הוא ימכר לקוראי העולם הזה, בעלי תו הקנייה שפורסט בגליון השבוע שעבר, העולם הזה 872, במחיר של 1,900 ל"י בלבד.

הספר יחולק לקוראים במחיר המזול של 1,900 ל"י ותמורת תו הקנייה במנהלת העולם הזה, תלאביב, רחוב גליקסון 8, בין השעות 9—1 לפני הצהריים, 4—6 אחרי הצהריים, מלבד יום רביעי בשבוע. קוראים מחוץ לתלאביב יכולים לקבל את ספריהם בדואר, באם יצרפו 150 פרוטות דמי משלוח למחיר המזול.

עוד לא אחרת את המועד!

באם לא הצלחת, לאור מסיבות הזמן, לסיים כשורה חוק לימודים בבית-ספר תיכון, אל יאוש! אלפי צעירים נמצאים במצב זה וטובת כל אלה ולטובתך מקיים המכון שנוסד בארץ לפני 18 שנה, קורסים מעולים, המכנים אותך בשית לימודי-בית מדרש, בשעות הפנאי שלך ובצורה אינדיבידואלית לקראת הבחינות המוקדמות ובחינות הבגרות.

המכון, שהוא היחידי במינו בעולם, מספק לך את כל תומר הלימוד הדרוש עבורך (ספרים, שעורים, תשובות לדוגמא וכדו). שרותיו מבוססים על המתכונת של המרכז העולמי של המכון בלונדון. באם חייל הנך, או איש משק, חבר קיבוץ, או צעיר בעיר — זוהי הדרך הנכונה להשלמת השכלתך, תוך שילוב עם עבודתך, לביסוס עתידיך!!!

פנה מיד לשם קבלת מדרוך חינוך והתייעצות אישית אל:

המכון העברי להוראה והשכלה בירושלים

בפיקוחו של

המכון הבריטי

רחוב בנייהודה 2, ת. ד. 1259, ירושלים.

רחוב הבנקים 5 חיפה
רח' הרצל 19 נתניה
שד. רוטשילד 15 תל-אביב

מדע

הלוח שנה טובה

הורו לתקון הלוח המקובל ללוח העולמי, חידשו אנשי הלוח העולמי את מסע ההס' ברה לרעיונם. עיקר תשומת לבם היתה נתו- נה לרבנים, ולאנשי כת נוצרית זעירה, מא- מיני יום השבת. הם שבו והזכירו להם כי השבוע הוא פרק זמן מסוכם שאינו קשור לכל תופעה טבעית. המצרים הקדמונים חיל- קו את חדשהם לשלושה שבועות של עשרה ימים כל אחד (כשם שחילקו את השנה ל- שלוש עונות — עונות השטפון, הזריעה ו- הקציר), האצטקים של מרכז אמריקה חילקו, בזמנם, את השנה ל-73 שבועות בני חמשה ימים כל אחד.

טענה זאת לא השפיעה במיוחד. עובדה אחרת שלא ריפתה את ההתנגדות הרבנית ללוח העולמי: בשבוע שבועת הימים המקובל כבר שימש כל אחד משבעת הימים פיתו ה- מנוחה השבועי: שבת יהודית, יום ראשון נוצרי, יום שני יונני, יום שלישי פרסי, יום רביעי אשורי, יום חמישי מצרי ויום ששי מוסלמי.

החזירו את ימינו! הזמן הנוח ב" יותר להנהגת לוח חדש הוא כאשר הלוח הישן (במקרה זה: הגרגוריאני) והחדש חור- פים, מונעים בכך כל הפרעת מעבר. יום זה חל ב-1 בינואר 1956, ממריץ את מצדו הלוח העולמי להעביר את תיקונם עוד הקיץ. אחרת יצטרכו להכות, קרוב לודאי, להודם- נות הבאה, שתחול רק כעבור 28 שנים, ב-1 בינואר 1984.

בין אם יונהג הלוח העולמי ב-1 בינואר 1956, או 2012, יצטרכו מצדו ליישר עוד כמה דורים כמקרי יום הולדתו של אדם שגולו 31 במרס לפי הלוח הגרגוריאני, יום שלא יהיה קיים כלל בלוח העולמי. אחרת עלולים הם להתקל בתגובה דומה לזו של ההמון הלונדוני שנתקבל בשנת 1752 הלוח הגרגוריאני באנגליה. מכיוון שהמעבר מהלוח היוליאני לגרגוריאני חייב השמטת 11 יום מאותה שנה, נוצר הרושם בקרב הלונדונים כי שדרו מחייהם 11 ימים והם ערכו הפגנות סוערות, תבעו בכל תוקף "החזירו לנו את ימינו!"

נפגע אחר מתקון הלוח בשנת 1752 היה אנגלי אלמוני שהביע את קובלתו במכתב לנכבד כתיבה-העת הלונדוניים של אותם ימים, הגינסלמן מג'ון:

אני רוצה לדעת באיזו דרך אוכל לתקן את העולל שנגרם לי. שאם לא כן אצא מדע- תי, שכבתי לישון אמש, כשזה היה היום הרביעי בשבוע, ה-3 בספטמבר. הדבר הרא- שון שראיתי בקומי הבוקר היה עתון שגשג את תאריך היום החמישי בשבוע, ה-14 ב- ספטמבר... אבדתי יום הולדת — ואשה. כי לפני חמשה שבועות באתי בהצעת נשואין לנחמה שבבנות מינה. היא קבעה את היום ה-10 בספטמבר ונתתי ערבון של 10 אלפים לירות סטרלינג שאעמוד בדיבורי. אותו יום נעלם. ועורך הדין שלי מסביר ש-10 אלפים הלירות אינן שוות עוד. אכן עסק נאה זה כי חברת מתימטיקאים ומתקני לוחות-שנה יגרמו לאדם שיקפה את אשתו עוד לפני ש- הספיק לקחת אותה.

במעבדה עצמאות קנאית

מחקר שנערך בארצות-הברית ו- שביקש לגלות את טיבם של המדענים גי- לה כי כמעט כל המדענים החשובים הם גברים, 75% מהם הם בניס יחידים או בני זקונים, רבע הם יהודים, שלישי — ילידי ערים גדולות ותכונתם הבולטת ביותר היא "עצמאות קנאית".

האסטרונום השוויצ'י פאול וילך קלט במצפה כוכבים בקאליפורניה הו התפ- צצות עצומה שארעה לפני עשרים מיליון שנים ושהגיע רק עתה לכדור הארץ. וילך השווה את ההתפוצצות לזאת של פצצת מימן ענקית, שהיתה יכולה להשמיד מערכת כוכבים שלמה. מקום ההתפוצצות: מערכת כוכבי הבתולה.

למען משמידי חרקים מקצועיים נבנה עתה מיקרופון כה רגיש, עד כי הוא מסוגל לקלוט מבצע הקיר את קול כרסומן של נמלים לבנות או תולעי-עץ.

* ביניהם — העתונאי ומחבר ספרי היל- דים הירושלמי דניאל שר.
** דוגמה אחרת להשתנותם של מונחי הזמן: לפי טיברת מפרשי תנ"ך רבים היו 969 השנים אותן חי מתושלח 969 חודשים. ז. א. מספר שנות מתושלח הית 81, דמה יותר לאלה של בן-תמותה רגיל.

האסטרונומים לא הטריווים עצמם מעולם כדי לקחת חלק בויכוח הגדול על התאמת לוח השנה לתנאי המציאות המודרנית. מניין הימים המקובל עליהם הספיק להם בהחלט. כי עוד במאה ה-16 קבע הצרפתי יוסף יוס' טוס סקאליגר שיטה נוחה מאד לחישוב מניין הימים. בלי להתחשב בשנים, חודשים או שבועות הוא צידד את כל הימים, החל מתא- ריך מקרי, הראשון לינואר 1713 לפני הספ- רה, במספר סידורי, כך שה-15 ביולי 1954 למשל, הוא יום מס' 2,433,288 לפי מניין סקאליגר.

פחות נוח היה המצב לגבי מנהלי חשבו- נות, פקידי בנקים, סטטיסטיקאים ממסל- תיים וגייסי צבא, להזכיר רק אחדים, שגאל- צו לקיים את התרבות התעשייתית של המאה העשרים עם תאריכים כה משונים כ-29 ב- פברואר, החל רק פעם אחת בארבע שנים וכראשון בינואר החל מדי שנה ביום אחר שבוע.

כיצד היה יכול, למשל, הסטטיסטיקאי של הברת פורד להשתח את תפוקת המכוניות בחודש אוגוסט של שנה אחת לזו של חודש אוגוסט בשנה אחרת, כאשר בראשונה היו 27 שבתות ובשניה חמש שבתות? אוגוסט בן 31 ימי עבודה שונה, אחרי הכל, מאוגוסט בן 28 ימי עבודה.

הכומר היה הראשון. כדי לתקן מצב זה הוצפה האנושות במאה השנים האחרו- נות בלפחות 500 הצעות שהבטיחו להביא סדר בתוך הלוח הגרגוריאני המקובל.

ההצעה הראשונה באה מכומר קתולי, האי- טלקי מארקו, שהציע בשנת 1834 לחלק את 364 ימות השנה ל-52 שבועות שבעה-ימים, צרף בסוף השנה את יום ה-365 כיום מנוחה נוסף, היום השמיני.

ההצעה האחרונה והמתקבלת על הדעת ב- יותר באה בשנת 1947 מצד איגוד הלוח ה- עולמי שהציע שנה של 364 ימים, חילק אותה לארבעה רבעים של 91 ימים כל אחד. החודש הראשון בכל רבע שנה היה בן 31 יום, האחרים בני 30 יום. כל רבע שנה היה בן 13 שבועות, התחיל ביום א', הסתיים ב- יום שבת. השילוב של היום ה-365 נעשה בין יום השבת, ה-30 לדצמבר, ליום א', ה-1 לינואר, נקרא יום העולם והוקדש ליום חג שלום. רצון טוב ולשיתוף פעולה בינלאו- מי. היום ה-366, המופיע בכל שנה מעוברת, פעם בארבע שנים, שולב בין ה-30 ליוני וה-1 ביולי כיום עולם נוסף.

היתרון הגדול שבלוח העולמי: בכל שנה חל כל תאריך באותו יום בשבוע, מאפשר, מלבד זאת, השוואה מדוייקת של כל פרק זמן בכל שנה לאותו פרק זמן בשנה אחרת.

שבת ביום שני. ההצעה הוגשה לדין בא"מ, נתקבלה רשמית על דעתן של 18 מדינות (ביניהן הודו), לא-רשמית על דעתן של 29 נוספות (ביניהן: ברית המועצות). מחקר מקיף שנערך עליידי אנשי הלוח הער- למי הגיע למסקנה מדהימה: קרוב לוודאי כי 99.5% של האנושות מוכנים לקבל את תקון המוצע בלוח. חצי האחוז המתנגד: העם היהודי כפי שהוא מיוצג עליידי רבניו. טענתם: אם תיפגם הרציפות של המחזור השבועי בלוח הנוצרי תתחיל השבת לנווד על פני הלוח, תחול פעם ביום ה' בשבוע פעם ביום ב' בשבוע.

הרבנים לא קיבלו את ההסבר הגיוני: יום השבת קשור בלוח העברי, יישאר קבוע, כמקודם. ליום השביעי בשבוע העברי. הם גם לא הסתכלו בתקדים של חגי ישראל, הקבו- עים בלוח העברי, נודדים על פני הלוח ה- נוצרי כתג הפסח שחל פעם בסוף מארס, פעם באמצע אפריל.

מתנגדים אחרים ללוח העולמי אך קול- גיים מחות: מדיסטי לוחות השנה, להם צפ- יים הפסדים כספיים ניכרים אם יונהג הלוח העולמי. לקוחותיהם לא יצטרכו כל שנה ל- לוח חדש, יוכלו להסתפק בו אם אך ישמרו עליו היטב, כל שנות חייהם.

שבועות בשנה. השבוע, לקראת המושב ה-18 של המועצה הכלכלית והסוצ- יאלית של א"מ (אונסקו'ק), תידון הצעת

* האפיפיור גריגוריוס ה-13 תקן ב-1582 את הלוח היוליאני (על-שם יוליוס קיסר ש- נהגיו ב-46 לפני הספירה), התאימו לתקו- פת טיבובה של הארץ סביב השמש.

כדורגל

הקהל ניצח

"אם יפסיד מכבי יפו" קבע בססקנות ילד לבוש גופיה מלוכלכת, "השופט יהיה אשם."

לא היתה זו דעתו הפרטית של ילד אחד. היא גם לא היתה מוגבלת לגבי משחק אחד. הצטרפו אליה 6000 האוהדים של מכבי יפו רובם עולי בולגריה, מספר האוהדים הגדול ביותר לקבוצת הכדורגל השנואה ביותר על מועדוני הספורט בארץ.

השנאה אינה בגלל מספר האוהדים הגדול, אלא באהדה עצמה, שלעתים תכופות מר" גישים אותה חובבי ספורט אחרים על גופם הם כשהיא מתבטאת באלימות.

המוצא שהציעו בזמנו מארגני התחרויות היה כי משחק בהשתתפות מכבי יפו יתקיים בכל מקום אחר מלבד יפו. אולם האוהדים לא התעצלו מלשכור לפחות 12 שאסונים, ללוח את אוהבם עד לקצה הארץ.

גם ההצעה החדשה לערוך את המשחק במדינת ירדן, נפלה מאותה סיבה. ולמגרש הכדורגל באסה ביפו הגיעו 9000 גברים, גשים וטף שנטשו את הסייטסה המסורתי של יום השבת כדי לחזות בהתמודדות קבוצתם המפוארת, התופסת מקום ישי בליגה ב' נגד הענק מ" 2 מליגה א', מכבי פתח-תקוה על גביע רובינשטיין.

אל תהיו בולגרים...! לעומת הטכניקה משביעת הרצון של פתח-תקוה ניצב מרץ פרימיטיבי של מכבי יפו, ששחקניו רבצו משך שבוע תמים בבית הבראה. ההתקפות בשני צידי המגרש התחלקו שווה בשווה יחד עם הפגיעות הגופניות, שלפעמים העלו רעיון של החלפת מקומם של הגעלים לידיים.

90 הדקות נגמרו ללא תוצאות. כנהוג במקרה של משחק גביע, הוארך המשחק ברבע שעה. אחר שניתנה הארכה שניה קרה שמאזיניקו הקטן, הנוהג להתפלל כאלו סבל יסורי שאלו אפילו אם לא פגעו בו, התפטר שוב. כאביו של השחקן האהוב קרעו את ליבו של הקהל הנרגז. הוא היה מוכן לאכול את שחקני פתח-תקוה מלוכלכים ומזיעים כמו שהם.

השופט דרש מהשחקן שגרם לעינויים צוואר, לעזוב את המגרש. הוא סרב. ה' שופט הפסיק את המשחק. עזב את המגרש. לא בליכך קל היה לשחקני פתח-תקוה לעזוב את המגרש. המשטרה שגייסה באותו יום מכונית אסירים גדולה וששים שוטרים, באה לעזרתם, הובילה אותם הדרה הלה-בשה כשהם ספוגים מיתסס, חול ואבנים. הקהל שמע מהם תגובה אחת בלבד: "אל תהיו בולגרים, תהיו ספורטאים".

השחקנים עזבו את המקום ככל זאת במכוניות למרות שרצו לראותם באלונקות. גביע רוב נשטיין, שהתהפך בשעת המהומה יחד עם השולחן, נעטף במפה הירוקה. ההתאחדות הישראלית לכדורגל תחליט ליני מי הוא יפול קרוב לודאי שתהנה ממנו. הקבוצה היפואת. אם יקרה כך גם השופט יהיה אשם.

נסיעות

עמידת כבוד

לא תמיד באים הבולגרים לכדורגל (ראה לשל) לפעמים בא הכדורגל אליהם. אחת מהפעמים תהיה כשתגיע השבוע לבולגריה נבחרת הפועל בכדורגל אחרי שבת והתאמנה במרוכז משך תקופה ארוכה.

הזיה זאת הפעם הראשונה אחרי עשרים שנה בה תתמודד קבוצת הפועל, משך שלוש שנה, ארבעה משחקים, עם קבוצת בולגריה.

את התוצאות של הפגישה האחרונה לא זוכרים אנשי הפועל אולם הפעם אין הם מצפים לנצחונות, אלא לעמידה בכבוד בלבד. כי הכדורגל הבולגרי הוא עתה בעליה. ההוכחה: אפילו קבוצת בולגריה בינוניות ניצחו, לאחרונה, קבוצת צרפתיות והונגריות טובות.

אחרי הניצחון. הד שלושת השערים בהם גברה נבחרת גרמניה על שחקניה המצויינים של הנבחרת ההונגרית, טרם שכך. כברע הראשון אחרי הניצחון הגדול (למעלה) זוכים עדיין השחקנים הגרמנים, אלילי ארצם, למתנות יקרות ערך, למסיבות פאר גדולות ולחופשות ממושכות.

רגע הניצחון. זה התחיל כאשר קפטן הנבחרת הגרמנית פריץ וולטר, קיבל את הגביע בגשם השוטף (למעלה, שמאל) ונישא, יחד עם שאר שחקני קבוצתו, על שכם המעריצים, שבאו במיוחד מגרמניה לחזות במשחק הגמר, כשהוא מנוסף בגביע הניצחון שבידו (מימין).

לפני הניצחון. ההונגרים (בחולצות השחורות) לא הצליחו להבקיע את ההגנה הגרמנית, נאלצו להסתפק במקום השני בלבד באליפות העולמית. הן גם נאלצו. להסתפק בשתייתם הקצרה בשוויץ, כי מיד אחרי כשלונם במשחק הגמר נקראו לחזור להונגריה.

וברק מצלמותיהם: "זה צילום היסטורי!" לא אמר דבר, אך עשה הרבה, ראש מש"טרת התנועה, ראש מחלקת יהודה ג"א, שהחל משמש מחשש בתחבולה ה"שנה של עמנום והארת אורות לקראת נהגים ממחרים כאוהרה מפני המשטרה האורכת. שכרו של גיא היה בהאסת המה"רות הנכרת שחלה אצל כל נהג מוהר.

מוסיקה

סוף השנה

התור בחנות בית ציוני אמריקה, תל"אביב, נע כוחל-ענק לתוך הכניסה המו"גגת של הבניין השטוח. שוטרים משרחלים מהרו אנה ואנה, ניסו לחסות את הורם האינסופי של מכונות ומוניות. לבוש ערב נגע בחולצות פחותות ובמחשופים רבתיים שעה שהתור הארוך החל מתקצר. המאורע: הצגת הבכורה הישראלית של הרקוויא"ל של ג'וזפא חרדי, המקובל על כל תזמורת ומקהלה המכבדות את עצמן, על-ידי התזמורת הפילהרמונית הישראלית וארבעה זמרים-אורחים.

הילול הקודש. חרדי הגה לראשונה את הרקוויא"ל בשנת 1868, אחר מותו של חברו ג'אקומו (הספר מסבילייה) רוסיני. התוכנית המקורית היתה לחלק את החיבור בין 13 גדולי מחברי המוסיקה באיטליה, כדי שכל אחד מהם יכתוב קטע. קטעו של חרדי היה האחרון, נקרא ליברה מה (הצ"י לז'י).

הקטע לא בוצע בטובי, שימש, כעבור חמש שנים, כגרעין לרקוויא"ל לזכרו של המשורר האיטלקי הגדול אלסנדרו מנצ'אוני. אתר הצגת בכורה עולמית בכנסייה מילא"גית עבר לבמת הקונצרטים.

הרקוויא"ל, שהוא תפילת אשכבה למת, שיך לסדר התפילות של הכנסייה הקא"תולית, עורר גל מחאות כשבוצע בקונ"צרטיס. הגאון המוסיקאי המוקין, חרדי, הושמץ על הילול הקודש, כמעט והוחרם על-ידי הכנסייה. הוא לא הספיק את ביצוע הרקוויא"ל, שאב עידוד מקבלת הפנים ה"גלהבת שערב" חובבי המוסיקה לחיבורו. לטינית ועברית, רעיון ביצוע הרק"וויא"ל בארץ הוצע לראשונה על-ידי המנצח יליד הונגריה סאראנץ פריקשאי, שסיים השבוע את עונתו הראשונה כמנצח-אורח של התזמורת פריקשאי, שהקליט את הרקוויא"ל באירופה, שכנע ארבעה מגדולי הזמרים בעולם לבוא ארצה לביצועו.

הארבעה היו פראנסס ייאנז, סופראנו מאופירת ג'ורדוק, מריאנה ראדב, מצו"סופראנו מאופירת זאגרב, קים בורג, איש אופירת קופנהאגן ויוצא הונגריה היהודי גאבור קאראלי.

הזמרים, שלו על-ידי שמונים אנשי תז"מורת, שרו את הרקוויא"ל במקורו הלטיני, כשמקהלת 170 הזמרים משמיעים את התר"גום העברי של אפרים דודר, מה שדורר, לפי הוראה, לא תרגם: אותם קטעים ה"מתייחסים לישו ולמרים הבתולה.

גם השמטה זאת לא סיפקה את רצונם של כמה חוגים דתיים, שמחו עד הרגע האחרון, על ביצוע תפילה כנסייתית.

תחת כיפת השמיים. חובבי מוסיקה התלהבו כל כך מהביצוע הראשון של הרקוויא"ל בתחילת השבוע שעבר, עד שתוך שעות מספר אחר סיום ביצוע הבכורה הציפו הזמנות מקצות הארץ את משרדי התזמורת, ביקשו אותה לבוא עם זמרה ומקהלתה, לפחות להופעה אחת.

ארבעה הזמרים-אורחים לא הסכו מ"עצמם טורח, לא הסתפקו בשתי הופעות סיום, השבוע, לפני 1400 מאזינים מוקס"מים בבית ציוני אמריקה, סובבו בארץ משך שבועיים, בהם ביצעו את הרקוויא"ל בירושלים. תחת כיפת השמים ב"אמפיתיאטרונים הטבעיים של עמק חפר ובית שאן.

אם כי אין להניח שהתזמורת תרבה לבצע את הרקוויא"ל אחר נסיעתם של ייאנז, ראדב, בורג וקאראלי, הרי הוא היה, ללא ספק סיום מתאים לעונת התזמורת תש"ד, הכנסת קונצרטי הרקוויא"ל עוד יזכרו ב"עונה הבאה, תש"ט, כאשר התזמורת ה"פילהרמונית הישראלית תוכל להסתייע בהן למסע אביב באירופה.

שינוי משקל

שעה שנפוצו שמועות כי אליל התגנה לשעבר, ישראל גלילי, חבר משק נען, יחזור ארצה כדי להשתתף בדיונים על פילוג מס"ם (ראה רפורטז'ה) העיר אחד מיריביו במפלגה שגלילי יצא את הארץ בשעתו כדי להתחמק מאחריות לאותה פרשה. אמר איש השומר-הצעיר ברומזי: לפרישתו של מנהיג לאומי אחר: גלילי נמצא בשדה-לונדון!

כשנשאל מאיר יערי אם אינו מתרגז על אנשי אחרות העבודה שאיימו לפלו את מפלגתו, הסביר: "אני יכול להתרגז בבית, אך פה נחרתי לעתיד המפלגה. שמרתי על שווי המשקל שלי..."

אדם אחר שביקש לשמור על שיווי ה"משקל היה ד"ר ישראל רודולף קסטנר, שצלצל למערכת סוכנות הידיעות עת"מ, ביקש לשים לב לכך שמשפט הוצאת הדיבה לא יכונה יותר "משפט קסטנר" כי אם בשמו המלא - "משפט קסטנר-גרינולד".

300 חתימות

כשנזמרו השבוע שגריר ברית-המוצות, אלכסנדר ניקיטין, אברהמוב, לנ"תניה, הביע את תקותו כי נתניה עוד תהיה תל"אביב שנייה, נתקל בהתנגדותו של ראש העיר עובד ב"עמי, שהביע את דעתו כי מוטב שעירו "תהיה נתניה ראשונה, לא תל"אביב שנייה".

סיפר ברומ מק"דניאל, הראש היוצא של משלחת המבצעים האמריקאית בישראל: "אני נולדתי ברחובות. זאת אומרת, ב"מושה קאליפורניא הדומה בדיוק לרחו"בות, מוקפת פרטים ובעלת דמיון מפליא בנוף".

אמריקאי אחר שהיה השבוע, ככל שבוע, בחרשות, היה הנשיא דרוויט אייזנהואר: אמריקאים חובבי מספרים דקו ומצאו כי משך שנה וחצי בהן כבר כיהן כנשיא חתם, בממוצע, את חתימתו 300 פעמים ביום.

הדגמה מארוקאית

את זכרונו הארוך גילה השבוע מוכתר כפר אבו-גוש, מחמוד רשיר אבו-גוש כשנודע לו כי מוכיר קיבוץ הראל, שעמד לצד הכפר בימי המשבר בשנה האחרונה, שוכב בבית-חולים ירושלמי לצורך ניתוח באפו. שיגר משלחת מיוחדת למיטת החולה, שלח לו סל מלא פירות.

סוד אחר גילתה אשת ח"כ צ"כ שלום זימבון שהסבירה מדוע היא קוראת לבעלה בשם המשפחה במקום בשם הפרטי. סיפרה ציונה זימבון, אם לשתי בנות המודות: "תחילה כשהייתי מדברת עליו קראתי לו בשם שלום. מה היה קורה? כל פעם היה איש שיחי עונה שלום ונפרד ממני".

בשלום יחסי עבר נסיון של יוסף ירין שהחליט, כהכנה למחזהו החדש של יגאל מוסנזון, קאזבלאן, בו ישחק צעיר מארז"קאי מקופה, לחקות טיפוסים מארוקאים, מצא מועמד מתאים בנמל חיפה, ביקש ממנו הדגמה של התנהגות מארוקאית, וזה לכך שהמורה ירמו בידיו, יורקהו בחזקה על רצפת האספלט. סיכם ירין "למדתי הר"בה ו!"

צילום היסטורי

על עסק מיוחד במינו הסכימו שחקני הקולנוע ששה ג'יטרי ואורסון וולס. אחר שוולס דחה, מעומס עבודה, תפקיד בסרט גפוליאוני של ג'יטרי, הבריק זה: "דקוק לך לעשר דקות בלבד. אבל זה חיו"ני ו!" השיב וסיכם וולס: "מסכים, בתנאי שתכתוב שיה של עשר דקות לסרטי האחד רון".

המאהב הדיפלומטי פורפיריו רובינו"ר, רה"קשור עם עולם הסרטים ע"י דניאל דרייה, לה היה נשוי, וזא זא גאבור, לה הוא כמעט נשוי, החליט להפעיל את קסמו גם על מליוני נשים אחרות. הוא יגלם דמות של בעל מסבאה, ישיר וינגן על גיטרה לכבוד רקדנית מן המערב הפרוע, בשם זא זא גאבור במערבון, עניין מערבי. אשר לעיסוקו הדיפלומטי הסביר: "זה יכול לחכות, כמובן".

רב אלוף משה דיון לא חיכה, העיר, כשנפגש עם מלכת היופי אביבה פאר, שהמריאה, כמותו משדה התעופה לוד ל"ארוצות-הברית. נוכח התרוצצות הצלמים

שמחת חופשה מאורכת
זכרונות נעימים, על ימי חופשה יפים, על אנשים נחמדים, לך על ידי מצלמה פוטו-ברנד
חיפה, רחוב החלוקן 31

בית-הספר לאחיות, "אסותא" ת"א פתוחה הרשמת תלמידות למחזור י"ב
הגיל: 17 - 25, השכלה מינימלית 6 מחי ב"ם תיכון חוראה, מלכלה, דורה, בגדי עבודה - חנס תוספת דמי כיס חדשיים להוצאות פרטים: - במשרד ב"ח, "אסותא", אישית או ע"י הדאר

ה'יש לך כאבים...
בגב, בברכים, בכתפיים או בפרקים?
"רפא" - רח' שלמה המלך 103, תל-אביב טל. 24495
בריכות מירמפא
חבישת כוץ כמו בקרלסבד וישו או טבריה
כמו כן אמבטיות ערבול (Whirlpool bath) / חדר זיעה טורקי / מחלקה מיוחדת לאיכשור ע"י התעמלות רפואית, מסג' וריהביליטציה המוסד היחידי מסוג זה בארץ / מחלקה לסובלי רוימטיזם / עומד תחת הנהלה ופקוח רפואי

מהרגע הראשון...
נוחות מוחלטת... שרות למופת... דיקנות... במטוסי DC6-8 החדשים... המעולים... המהירים ביותר...
בכל יום שנישי
לוד - אתונה - ציריך / ג'ינבה
ניו-יורק - ריאוד ג'נירו - לונדון - פריס - אוסטריה - גרמניה וכו'.
פנה מיד אל משרד הנסיעות שלך
SWISSAIR
נציגות "סויסאיר", תל"א ב"ב רחוב אחד-העם 28, טלפון 62167.

שבויים ב, סטאלאג 17

מספר רדיו במכנס חלול של קטוע רגל והסתכלות במשקפת לעבר מחנה שבויים רוסיים.

סרטים

על עכברים ושבויים

סטאלאג 17 הוא מחנה שבויים אפור של טייסים אמריקאיים בסביבות הדנובה הכחולה. תושבי צריף 4 באותו מחנה, עסוקים בגילוי מלשין שהודיע לגרמנים על בריחתם של שניים מחברייהם, שנורו ונהרגו, על מלשין הרדיו שהוגב לצריף ב"גו, על מלשין החלול של קטוע רגל, על פעור" לח החבלה של הקצין דובר, שחיבל ברכי" בת נשק גרמנית, לפני נסילתו בשבי.

החשד נופל על פסטון (ויליאם הולדן), יצור ציני ואנוכי השגוא על כל יושבי ה" צריף בגלל עסקיו. הוא מרושש את כל חבריו מסיגריותיהם, בהתערבותיהם, כי הימור על מרוצי עכברים שהוא מארגן, בתשלום בעד הסתכלות במשקפת לעבר מחנה השבויים הרוסיים. הוא אינו מת" בייש לסחור לעתים גם עם שומר הצריף הגרמני, המלדובל שולץ, כדי להשיג כי" צה, לאוכלה לעיניהם הרעבות של חבריו. סיסמתו היא: כל אחד בשביל עצמו.

מופך פינג-פונג. דמויותיהם של ה" שבויים בסרט הן טשוטות ואנושיות. התי" נהגות היא טבעית ומתקבלת על הדעת. תעלוליהם הפשוטים היומיומיים ושגאתם לספספון, המחליט ומצליח לגלות את ה" מלשין האמיתי — אינם מוגזמים כבסרט הוליבורי רגיל, הודות למשחק המצויין של כל אחד מהם, וכולם יחד כקבוצה. בימויו הטוב של בילי (סדרות סאנטס) חילדר שער גם בכתיבת התסריט. אירח, כ" שחקן, במאי אחר, אוטו פרמינגר, המגלם את דמותו של מפקד המחנה הגרמני.

בעד משחקו העצור והחוקי, קבל ויליאם הולדן את האוסקר כשחקן הטוב ביותר של השנה. היתה זו הפעם הראשונה ב"3 שנות משחקו. שנתנה לו הזדמנות לשחק דמות אנושית, אותה גילם בשלמות. הוא נשאר ציני עד הרגע האחרון; אפילו כשהוא מתנדב להברית מן המחנה את ה" קצין דובר שהסתתר במיכל המים, אחרי שחושבי המחנה ערכו מהומה מלווה מסך

קולנוע

עשן שנעשה מכדורי פינג-פונג טחונים — הצליחו להוציא מידי שני אנשי ס. ס. שבאו לקחתו.

טטלג 17 מוכיח כי לא שלושה ולא עש" רה ממדים עושים את הסרט, וכי הוליבורד יכולה, לעתים, להוציא מתחת ידה גם סר" טים טובים.

האיש שבא לספריה

לונדונברג היא דוכסית גדולה בסרט **קניגסמרק**, אליה נקלע פרופסור צעיר ויפה תואר (ו"אן" פיר אומון) כדי לערוך עבודת מחקר על קניגסמרק, להיות מחנכו של בן הדוכס הגדול, הספרן של הדוכסית הגדולה (סילבנה פמפניני).

במקום כל זאת הוא מעדיף לעסוק בבלשות, גללות מיהו המנוחל הרוצה להרוג את הדוכסית הגדולה האומללה. בה התאהב כמובן ממבט ראשון. הדוכסית הגדולה בוטחת בו, ובצדק. היא גם מת" אהבת בו, אולם אינה יכולה לברוח יחד אתו, כפי שהיתה רוצה, אחרי שטירתה התפוצצה מפצצת שערן שהניח בעלה — כי סרצה מלחמת העולם הראשונה, ודוכסית גדולה חיבת להשאר בארצה. ביער עבות לפנות בוקר, היא אומרת "אדייה" עצוב לאהובה, נפרדת ממנו.

קסמה האיטלקי של סילבנה פמפניני, וזה הצרפתי של ז'אן פיר אומין, אינם מצילים את קניגסמרק, שהוסרט לפי הרומן של פיר בנואה, מבגלותו.

זוקינים באוויר

הצנחנים זועקים ממשיך בהרפת" קותיהם של הקומיקאים דין מרטין וג'רי לואיס. אחרי שיצרו מהומות בצבא (צבא במלחמה) ובצי (מלח השמר ו), הם מפנים את תעלוליהם המיושנים לחיל הצנחנים.

כאשר דין מתגייס, הוא מברית אתו את

שותפו האזרחי לשירה וריקוד, ג'רי לואיס, לחיל הצנחנים כדי לעזור לו בארגון מח" זה של היחידה. ג'רי מתחפש לצנחן, שלומיאל באותה מדה כשהיה חיל או מלה, משגע את יחידתו ואת הקהל בזה שהוא מבקש את הסמל הקשות להכניס אותו למיטה, תופס בשבי גנרל בומן האמנים, קופץ ממטוסו ללא מצנח ונופל על מצנחו של דין הנמצא באויר.

התסריט ומשחקם של הזוג הקומיקאי הם קלים יותר מן האויר בו הם מרחפים. הצנחנים זועקים יוכלו להצחיק רק את אלה שלא ראו את קודמיו ואשר אינם מכי" רים את העוויותו הקופיות החדגוניות של ג'רי לואיס.

מן העיר אל הכפר

היה היתה עיירה קטנה בשם דאקריק, שתושביה היו אומרים שלום איש לרעהו ומתכננים לכך, הולכים לכנסייה בשירה, ומנהלים נשפי צדקה.

השקט והשלחה מופרעים **בנערת ה" עיירה הקפנה** על-ידי פרלי גריינג'ר מיליונר צעיר קל דעת העובר במכונית; בחברת ארוסתו, אן מילר, במהירות קטלי" נית ברחובות העירה. הוא נשפט על-ידי השופט המקומי ל"30 ימי מאסר בכלא ה" מקומי.

בתו של השופט אינה אחרת מאשר גיין פואל, הכועסת על הצעיר בגלל הירותו, שרה לו כמה שירים, מתאהבת בו והוא בה, מאושרת כאשר הוא מחליט, אחר ששחרר, לעזוב את ניו-יורק האיומה, להשתקע לכל ימי חייו בדאקריק ולחיות מאושר עם אהובתו.

אלה המחפשים בידור, צבעים ותלבושות מרהיבות, מבלי להרהר על דברים קט" גוניים בתוכן ומשחק, ימצאו זאת בנערת העיירה.

יומן החדשות

מוחה לנשיקות

● האיש המנושק ביותר בעולם הוא כוב להארי, שלא הופיע בשום סרט. להארי הוא מומחה לנשיקות, הפועל ככפיל ל" מנשקים, מנשק כל שנה כמה אלפי נשי" קות לכוכבות הגדולות ביותר תמורת 36 לירות הנשיקה. רק אחר שהציג את הנשי" קה לפרטיה והמצלמה מוכנה לצילום ה" אמיתי, הוא מפנה את מקומו למנשק הא" מיחי, גיבור הסרט. להארי לא שבת מעולם.

● הוותיקן יתחיל בקרוב לייצר סר" טים משלו, יפיק עוד השנה סרט על חי" ישו וסרט על חייו של האפיפיור סיוס ה" עשירי (1903—1914) אשר הוכתר החדוש בתואר קדוש.

● אגדת לכלוכית תופיע בגירסתה הקולנועית תחת השם סנדל הזכוכית. את תפקיד הבת הנשואה ההופכת לנסיכה אנה" בה תשחק לסלי קארון.

בקצרה

וולקנו — סרטו האיטלקי של הבמאי ההוליבורי ויליאם דיטלה, אודות תושבי אי נידח לרגלי הר געש. משחק מצויין של אנה מניאני.

אהוב המלכה — סרטה הישן של בט דייוויס על אהבתה של המלכה אליזבת הראשונה, המוקנת, לאציל צעיר, ארול פלין. העולם הזה ממליץ על

העולם הזה
חתימת ע"ס
17 סטאלאג

		8	7	6	5	4	3	2	1
13				12		11		10	9
	18			17			16		15
					21			20	19
		24				23			22
			28		27		26		25
								30	29
					31				34
									33
									38
									40
									44
									48

תשבץ 873

מאוזן: 1. כמלך ב...; 5. עתה. חרוו עם סתיו; 10. הביאה את נוח לאררט; 12. מטרה בלשון צבאית; 14. מאתיים ושתים; 16. העציר איננו כזה, האסיר הינו כזה; 18. תחמושת אינדיאנית; 19. אין לישראל; 21. כלים חביבים על פעוטות; 22. מנהל הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה; 23. בגוף מצוי, בגרון לא רצוי; 24. מנהל שירותי העלייה וההתאורות; 25. מושב בשפלת לוד; 27. לכל אשה; 30. בעל התער; 31. מודיעה על סכנה; 33. המנעול שקשה לפותחו במפתח גנבים; 35. מושב משלחת השילומים; 36. מוצרן של ראשון וזכרון; 38. מה שחסר לפועל שחור; 39. בלע"ן קוראים לה סימפתי; 40. כטוב, באנגלית; 41. חברת ביטוח וסמל לאומי; 43. מה ש(לפעמים) מעלים בחכה; 44. לא מהיר; 46. ממנה לקחו אדם וחחה את ה" עלה; 48. שירה כשלו מסמלת את הקץ; 49. מלך ערב הוא כזה.

מאוזן: 2. ת-מדור במדינה; 3. עיר הוואלסים; 4. הדברים עושות אותו; 6. יען;

7. סקנדל, בעברית; 8. יקום דמו; 9. בו מצויים מצרים ופקיסטן גם יחד; 11. הטלת פצצות; 13. הר במרכז הגליל; 15. אחת משלוש הארוחות היומיות; 17. אחד החו" שים; 18. החיל השני בחשיבותו, אחר ה" פלמ"ח, בהגנה; 20. גאון תורת הכספים ה" חדישה; 23. מן ה... אל הכפר; 26. מוצר היצוא החשוב ביותר של ישראל; 27. זמר דתי; 28. מושב הממשלה; 29. מפקד חיל הים שפרש; 31. דג משובח; 32. קריאת הערכה; 34. בית התרנגולים; 35. אוסייני ל" דבר; 37. אשה ליד ההגה; 39. תפקידה ה" אחרון של סילבאנו מנגאנו; 42. האות הששית; 44. תחת הראש והעשב; 45. מלת זרוו לסוס; 47. תן!

פרסי ספרים לפותרי תשבץ 870
קלמן אוסטר, חיפה, ת. ד. 787; רות גוימן, תל-אביב, יסוד המעלה 44; ציון שו" שני, ירושלים, המושבה הגרמנית 11/51.

פרסי ספרים לפותרי תשבץ 871
אבנר יאיר, תל-אביב, הרצל 66; א. כספי, נתניה, ת. ד. 92; יהודה רוזנשטראוך, צה"ל.

הבימה

הם צדים היום

מן היום השחור בשנת 1484, כשהכריז האפיפיור אינוסנט ה' מלחמה על הכישוף, ועד ליום השחור לא פחות בשנת 1782 כשהוצאה להורג המכשפה האחרונה בעיר השווייצית גלארוס, כ-300 אלף נשים אומללות עונו והוצאו להורג כמכשפות באירופה ובאמריקה, מעטות מהן עוררו אותו רעש כמו 55 הנשים שעונו וה'20 שהוצאו להורג בעיר סאלם האמריקאית. גרם למאורע גל של פחד ציבורי מפני המכשפות שנחשבו עקב כתביו של קוטון מאטר, איש דת פוריטני באותה תקופה, קבוצה של נערות החלה פתאום לנבח ככלבים ולצעוק אל מישהו בלתי-נראה. בעזרת כוהן הדת סמואל פריס הצליחו להציק את הציבור באמונות שווא ממאירות. הוקם בית-משפט מיוחד. מסוכן היה לבטא ספק באשמת המכשפות.

דמועות בעיניים. כשניגש המחזאי היהודי-אמריקאי ארתור (מות הסוכו) מילר לתאר את המאורע במחזהו צייד המכשפות היתה לפניו התייה: להשתמש כעובדות אלה כרקע לדרמה אנושית גדולה, או לשנות את העובדות עצמן כדי לרמוז בגלוי למאורעות אקטור-אליים. הוא דחה את שתי האפשרויות, כתב מחזה שאינו אלא מתאר במדויק את אשר קרה, ללא קישוט, כמעט, מבלי לנסות להפיח רוח חיים בדמויות, מתוך תקווה שהעובדות ההיסטוריות ידיון לעורר למחשבה את האזרח האמריקאי של היום.

כי זהו מחזה תעמולה בלתי-מוסווה. מילר כותב על סאלם, אולם הוא מתכוון לכל מולדתו — לציד המכשפות הגדול של מאסקיגארטי ולגל ההיסטוריה המציף כיום את ארצות-הברית. דוקא על ידי כך שלא שינה את המאורעות, השאיר רושם מוצע ומדכא בלב הצופים. כשהוצג המחזה בניו-יורק, יצאו הצופים של האולם כשדמועות בעיניהם, וכשהם מוכנים לצאת למלחמה נגד צייד-המכשפות.

עדיין. הצגת הבימה על עלתה לשיאים גבוהים. נחום בוכמן כאיבר האמין, מרים זוהר כאשתו, טובה פרו כצעירה המושחתת עינה טל כנערה ההיסטרית שולטים בכמה. האחרים אינם מבריקים, אך אין זה מפריע למחזה — אקטואליותו המועצת הכתיבה את הצלחתו גם בישראל, בה אין מק'קארטי — עדיין.

אוהל

הם יצחקו מחר

מה צריך לעשות יישוב עולים שהובטח לו כי הכביש הנסללי יעבור דרכו ולפתע, בגלל שיקולים הנדסיים, פונה דרכו של הכביש מחוצה לו ומסכנת משום כך את אספקת המינימום, הובלת התוצרת, העזרה הרפואית והבטחון? ועודנה זאת אינה צריכה לגרום להתמרמרות ולנטישת הכפר על-ידי תושביו — כך מסתבר מן הקומדיה האחרונה של משה שמיר, סוף העונט באוהל.

כי תמיד יש סיכוי שאחד מסוללי הכביש הצעירים (אורי לוי) יתאהב ממבט ראשון בגננת הצעירה של המושב (מרים האור), שהיא תהיה, במקרה, בתו הבורחת של מנהל העבודה הראשי קצמן (שמחה יחובל) בכבודו ובצמיו, וכך יש בידה הכוח להרחיק מן המקום את האבי-המיכשול למשך שבועות אחדים, זמן מספיק בהחלט לתושבי המושב העולים החדשים, לגנוב לעצמם את החומרים והכלים הנחוצים ולסלול את כבישם שיהפך לכביש ראשי מחדש — והכל יבוא על מקומו בשלום.

בדיחה וסוף-מאזשר. הדבר החליל בכמה שירי רחוי המימים למדי על התימני המתפק בקב"ח-רובים, עבר לכיפורים בינוניים שנדסו בעיתונים ובעלונים והגיע עתה אל במת התיאטרון הישראלי. ככולם פשטה גממה המתחילה להחט שיטה — להציג את תלואתיו של העולה החדש והמתיישב כעניין של בדיחה קלה המסתיימת תמיד (וצריכה, כנראה, להסתיים כך גם במציאות) בסוף המאזשר ההוליוודי-ציוני. קשה להאמין כי בדרך זאת יוכל המחזה למלא את שליחותו של המוסר הממין, ליישם (תיאטרון) למעברות, בצורה מתקבלת על דעת קהלו המעברתי.

אולם אם העלילה של המחזה היא מופרכת לחלוטין — הרי הדמויות והמבנים מעוצבים בחן רב. מעידים על כשרונו האמיתי של משה (מלך בשר ודם) שמיר, שאפילו בשאריותיו יש שפע לא מן המסויעם לאחירת העלילות שורה של שחקנים צעירים, המשחקים את תפקידם בנעורים שופעים, המשמשים חלקיף מושלם כמעט לדיעת משחק. יוצאים מכלל זה ומגיעים להישגים משתקפים אמיתיים: השוחט-מוהל"שדכן התימני, סעדיה דמארי, המפור עם תום ההצגה לקהל הצופים את ביכורי שיח-העגבניה שטיפח; מנהל העבודה קצמן, שמחה צחובל, המתעלה לרגש אנושי עמוק עם גילוי הבת האובדת; נפתלי, איש העלייה השנייה, הודה שחורי, המציג לקהל את זכרונותיו האישיים בצורה המשכנעת ביותר ומול סימיו-טוב, עונה מילולי, המגיעה להזדהות עדינה ועמוקה עם העולה החדשה המועצבת על-ידה.

הקהל התל-אביבי השתעשע היטב בערב הקיץ החם. קשה לדעת אם באותה מדה השעשע ההצגה גם את תושבי כפר-העולים, שזכו לגננת יפהפיה פחות ומשום כך

אתי בעיניך — פתח ואמר יוקושו, אולם ה' פקיד-הגבוה קצר הקומה (גם לגבי יפאנים היה איש זעיר) קיטע אותו:

— מי שלח אותך אלי? — יוקושו לא הופתע מקולו הנועף של ה' פקיד-הגבוה; לא אמיתו של דבר היה מוסתע מאד אילמלא שהיה זועף. הוא לא הניח עפעף והשיב בשקט:

— שום אדם. הרשיתי לעצמי — — — הרשית לעצמך? ומי אתה שהרשית לעצמך להרשות לעצמך?!

— אני יוקושו מישי — אמר יוקושו בענוה — והתיק שלי תלוי ועמד. — ובכן?

— ובכן, כבר הייתי פה, בלישכה, למעלה משלושים פעם, ובכל פעם דחוני לפעם אחרת. — ובכן?

— יוקושו מופתע מקישויו של הפקיד-הגבוה, הרים במק' צת מן הקצת — את קולו: — ובכן, אני רוצה להגיד לך, כן, אדוני, — אמר הפקיד-הגבוה — לדבר יהיה קץ. אחר הוסף, בהדגשה, כשהוא מקשת את גבותיו ומח' ליק מבט בוהן על יוקושו, מקדקדו ועד מתניו.

— קץ מהיר. — הוא לחץ באגודלו על אחד הכפתורים הרבים שעל שול' חגו, ואחר פתח תיק והחל מעיין בו תוך התעלמות מוחלטת מיוקושו העומד לפניו.

התיקתו של הפקיד-הגבוה ערערה את שלות נפשו של יוקושו. הבטחון שגבר והלך בקרבו בהר' רגה מרגע שהעז ונכנס מבלי כל הודעה מוקדמת לחדרו של הפקיד הגבוה שבוכלם ובמשך כל השיח הקצר אתו פינה את מקומו לחדרה. הוא רצה להגיד משהו, אלא שלא יכול להח' ליש מה לומר. הוא שקל אם לא טוב להשמיע איזו הערה כללית — על מזג האוויר, למשל — אשר תסיח את דעתו של הפקיד מן התיק ותסב את תשומת לבו אליו, אל יוקו' שו. או אולי — הרהר — כדאי לי לשבת גם באין הזמנה לכך, על הכסא הפנוי אשר בצד שולחן עבודתו של הפ' קיד? ישיבה זו, חשב יוקושו, תחזיר את שווי המשקל בין השניים, אשר נפגם כתוצאה מן המצב החדש שנוצר עם הת' עלמותו של הפקיד ממציאותו של יוקושו. או אולי מוטב לחכות בסבלנות לכבואו של אותו אדם שהפקיד הזעיק אותו לחדר באמצעות הפעמון שעל השולחן ועד או להשתדל ולגרש של הראש את כל אותם ההרהורים הפוגמים בבטחון העצמי?

עוד הוא מהרהר והדלת נפתחה ובה נכנסה פקידה צעיר' רה, כבדת גוף שעל עיניה משקפים עבות' עדשות. אך ראה אותה ידע יוקושו כי כל אשר ייאמר עתה בחדר המנהל לא יהיה אלא לבטלה, מכיוון שכבר דיבר פעמים אין מספר עם אותה הפקידה ומימד דתתה אותו בתוקף רב, אלא שחש כי לא יהיה זה לפי כבודו לסגת עכשיו לפתע, ביחוד מא' חר שיהיה ברור גם לפקידה השמנה וגם לפקיד-הגבוה קצר' הקומה שבגללה הוא מותר על השמעת טענותיו. על כן נשאר עומד על מקומו והפקידה קרבה אל השולחן ועמדה לצדו של יוקושו, מול הפקיד הגבוה שהרים את עיניו המימיות מעל לתיק. אצבעותיה של הפקידה היו מוכתמות בדיו אדומה.

אם — שאל הפקיד-הגבוה — יודע לך משהו על הא' ז'דם הזה, העלמה סונוקי?

הפקידה הבישה בינקושו, כאילו ולא השיגחה בו בכניר סתה, ולרגע פיעמה בלבו התקווה שלא תכירנו, הודות לר' אייתה הלוקיה. אבל היא השיבה ללא היסוסים:

— כן. הוא בא לכאן כמעט יום יום, וכבר הגיש מספר בקשות לתעודת יושר.

היא עצרה לרגע קל כדי למלא את ריאותיה איר, ויר' קושו שארב לה ויחל לאתנח מעיין זה, השליך הערה לתוך דבריה.

— ברצוני לפתוח תנות מכולת בעיר — — — הפקידה לא הניחה לו לסיים את המשפט. כפי הנראה לא היתה כל חשיבות משרדית למטרה שלשמה ביקש יוקו' שו את תעודת היושר.

— הוא מבקש תעודת יושר — חזרה הפקידה ואמרה — אולם לא זכה לתשובה חיובית.

הפקיד-הגבוה הפנה את מבטו ותקע אותו הישר בעיניו של יוקושו. אדם אחר היה נחרד משהו מכיוון שהרבה יוהרה ושחצנות והכרת ערך בעצמו היו במבט הזה, אבל על יוקושו הרושם היה הפוך. הוא שמע עצמו אומר בתוקף:

— העלמה דוברת אמת: לא זכיתי לתשובה חיובית. דווקא משום כך אני מוסיף ובה נהה.

— הסו — פק עליו הפקיד ופנה שוב אל הפקידה: — מדוע לא זכה האדם הזה לתשובה חיובית?

— משום — השיבה הפקידה בשקט — שנתנו לו תשר' בה שלילית.

— אה! — קרא הפקיד-הגבוה בתרועת נצחון — ה' תשובה היא שלילית! אין לך, אפוא, כל סיבה להטרידנו שוב, לא כן?

— אבל הסיבה להטרה, כפי שאתם קוראים לזה, היא דווקא זו, שאין אתם נותנים לי תשובה חיובית.

הפקיד-הגבוה חרק את שניו בכעס. — אם לא תצא מיד, אקרא לשוטר.

— אצא מיד, אדוני — הגיב יוקושו כהרף עין — אם תגיד לי לאן ללכת מפה.

— לגבי ידי — השיב הפקיד-הגבוה בחיוך לועג — יכול אתה ללכת ל... —

ווא עצר בעד לשונו לפני שהמלה שהיתה עליה נפלתה מפי יוקושו והצטער על כך משום שבשמחה רבה היה מגיש על הפקיד-הגבוה, שתיעבו מן הרגע הראשון,

תלונה לוועדה הציבורית לשמירת טוהר המידות ורמה ני' מוסית שעל ייסודה קרא בעתון החביב עליו, הירושמיה שימי' בוג, ואשר הוקמה כדי לרסן במקצת את הפקידות מרדות באורחים שעצביהם היו מרוסים מאד עקב המלחמה הממו' שכת אשר המיטה על יפאן, לאחר נצחונות בראשית אחיה, אסונות כבדים מאד. אכן, ידע יוקושו, כי תלונתו, אילו היה הפקיד מפליט את המלים "לעזאזל" או "לאבדון" או "לכל הרוחות", עלולה היתה להיות כקול קורא במדבר, מכיוון

ישועה

ספור אמת

מיכאל אלמז

שאפשרי מאד כי הועדה לא היתה רואה בהן נאצות או פגיעות ישירות, וכן משום שבלי כל ספק הפקידה לא היתה מעיזה להעיד נגד הפקיד הגבוה ולאשר את עדות יוקושו נגדו, ואז היה יוקושו עצמו עלול לסבול על תלונתו ולהאשם בדיו בעתן הוצאת לעז על עובד עירוני, פשע חמור מאד.

בינתיים הרהר גם הפקיד-הגבוה באותו הנושא, הגם שמנקודת מבטו שלו, והחליט כי מוטב, ליתר בטחון, לשנות את צורת דבורו. הוא סילק מעל פניו את החיוך הלגלגני וא' מה כשרפוצפו רציני ומצחו מקומט, כאילו הקדים לכל מלה היוצאת מפיו הרבה מחשבה מוקדמת.

— למי עליך לפנות בענין תעודת יושר? ממממ...

— מבין אתה, אדוני — אמר יוקושו בדחילו, מכיוון שרכותו של הפקיד הגבוה הביאה אותו, להפתעתו, במבוכה רבה — ברצוני לפתוח חנות מכולת אבל מבלי תעודת יושר אינני יכול לקבל את הרשיון הדרוש. אילו הייתי בעל משפחה הייתי מבקש מאת אחד מקרובי כי תהיה החנות רשומה על שמו בעוד שאני עצמי — — —

— סידור כזה אסור על פי חוק! — הפליטה הפקידה. — אני יודע — מיהר יוקושו להשיב, אף כי בטוח היה כי הפקידה בודה את החוק הזה מלבה. הוא פנה אל הפקיד' הגבוה שתלה את מבטו בתקרה כמהרר:

— אני אדם ללא קרוב או מודע ואת החנות אני פותח הודות לירושה קטנה אשר קבלתי מקרוב' רחוק שמת עירי. אם לא אפתח את החנות בהקדם, יאזל מעט הכסף אשר בידי.

וקושו שנתק רוצע קצר שררה דממה מוחלטת בחדר. אחר אמר הפקיד הגבוה:

— אינני רואה כל אפשרות להעניק לך תעודת יושר, ואינני יודע לאן להפנות אותך. חוששני שיהא עליך לוותר על החנות.

הפקיד הגבוה נגע בנקודה רגישה ויוקושו חש צביטה בלבו.

— אבל אינני יכול לוותר על החנות — אמר, כמעט ביכבה — עשר שנים חלמתי עליה, עשר שנים ייחלתי לרגע שבו אתחיל בחיי החדשים, חיי חנוניי מכובד.

הפקיד-הגבוה בחן שוב את יוקושו במבטו: — עשר שנים?

אחר הפנה עינים שואלות אל הפקידה, שניחשה את כוונתו והשיבה: — אונס.

יוקושו אישר את דבריה תוך חיוך רחב: — עשר שנים בבית-הסוהר העירוני בעוון אונס. אבל הייתי חף מפשע.

— כן — אמר הפקיד-הגבוה בחביבות רבה (השיחה נעשתה נעימה למדי עתה, למבוכתו של יוקושו, שהיה רגיל בגזונו דיבור אחיים) — הכל טוענים שהם חפים מפשע.

— אני הייתי — אמר יוקושו — באמת חף מפשע. — כן — אמר הפקיד-הגבוה בהאותו ניגון שבו הגיד את משפטו הקודם — הכל טוענים שהם באמת חפים מפשע. עליך להבין, בן אדם, שאינני יכול להניח לאדם שישב עשר שנים בבית-הסוהר בעוון אונס, אמתי או מדומה, שיפתח לו במנוחה תנות מכולת.

יוקושו לא הבין את ההגיון שבדברי הפקיד, אבל שיער כי יש בהם הגיון מסוים, שלא כל אדם יכול לתופשו. על כן לא ניסה לסתור את דברי הפקיד, כי אם שאל:

— אם לא אתה, אדוני, מי יכול לתת לי את התעודה? — באמת אינני יודע. אני הוא הפוסק האחרון בענין זה.

ובכן, אמר יוקושו לעצמו, הגעתי למבוך. הוא חשש מפני הרגע הזה, שבו תסגור עליו מכל הצדדים חומת הנייר הגדולה, ויחד עם זה ייחל לו בקוצר רוח, מפני שלתה סוף סוף ידע היכן הוא עומד. הוא החזה קידה לפקיד-הגבוה ולפקידה קיצרת-הרואי ויצא מן החדר.

איתו ערב לא עלה יוקושו על הרכבת של שעה 6:43 שניתה ויצאת מן התחנה המרכזית של הירושמיה אל הפרברים שבצפון מערב העיר. יוקושו שכר חדר קטן בביתה הדל של אלמנת-קיש, רציית סמל בחיל המצב בדומה סין, אשה בריאת-בשר, מסופלת בילדים ונוטה לרמעות. הוא ביכר לגור בסרבר בעיקר בגלל שכר הדירה שהיה נמוך בהרבה מאשר בעיר עצמה. לאחר זמן ניחם על החלטתו זו

איתו ערב לא עלה יוקושו על הרכבת של שעה 6:43 שניתה ויצאת מן התחנה המרכזית של הירושמיה אל הפרברים שבצפון מערב העיר. יוקושו שכר חדר קטן בביתה הדל של אלמנת-קיש, רציית סמל בחיל המצב בדומה סין, אשה בריאת-בשר, מסופלת בילדים ונוטה לרמעות. הוא ביכר לגור בסרבר בעיקר בגלל שכר הדירה שהיה נמוך בהרבה מאשר בעיר עצמה. לאחר זמן ניחם על החלטתו זו

איתו ערב לא עלה יוקושו על הרכבת של שעה 6:43 שניתה ויצאת מן התחנה המרכזית של הירושמיה אל הפרברים שבצפון מערב העיר. יוקושו שכר חדר קטן בביתה הדל של אלמנת-קיש, רציית סמל בחיל המצב בדומה סין, אשה בריאת-בשר, מסופלת בילדים ונוטה לרמעות. הוא ביכר לגור בסרבר בעיקר בגלל שכר הדירה שהיה נמוך בהרבה מאשר בעיר עצמה. לאחר זמן ניחם על החלטתו זו

איתו ערב לא עלה יוקושו על הרכבת של שעה 6:43 שניתה ויצאת מן התחנה המרכזית של הירושמיה אל הפרברים שבצפון מערב העיר. יוקושו שכר חדר קטן בביתה הדל של אלמנת-קיש, רציית סמל בחיל המצב בדומה סין, אשה בריאת-בשר, מסופלת בילדים ונוטה לרמעות. הוא ביכר לגור בסרבר בעיקר בגלל שכר הדירה שהיה נמוך בהרבה מאשר בעיר עצמה. לאחר זמן ניחם על החלטתו זו

עשר שנים ייחל יוקושו מישי לרגע שבו יתחיל בחיים חדשים.

חיי חנווני מכובד

אך חומת הנייר הגדולה

סגרה עליו מכל הצדדים עד שבאה הצלתו עליידי

מכיוון שהנסיעות התכופות אל המשרדים השונים במרכז הכרך שלהם נזקק בענין תעודת היורש שלו, עסק רע שגול שבועות רבים של התרוצצות מלישכה אל לישכה, עלו לו בכסף לא מעט. אלא שעתה כבר התרגל אל ביתו החדש ואל אלמנת־הקס והחליט להשאר במקום עד אשר תגיע שעתו לדוד אל העיר הרחוקה שבה היתה חנות המכולת שאותה השתוקק לקנות ואשר בה קיווה להתחיל בחיים חדשים לאחר מאסרו הכמושי.

כל אותו אחר צהרים ישב בבית התה החביב עליו, ברחוב קטן ופתלתל לא הרחק מן התחנה, וקרא בעתונים. הוצאות הבוקר של עתוני הירושימה היו מלאות בשורות רעות מוגשות לקורא במעטה של סוכר. יאן היתה — היה זה בראשית אוגוסט 1945 — בודדה במערכה לאחר נפילתה של גרמניה. מותו של היטלר עשה רושם גדול על יפאנים רבים שאמרו בלבם, וזה לזה, כי הנה כך נופלים גיבורים. אולם יוקושו לא היה אחד מאלה, הוא קיווה במעמקי לבו כי השלום אשר יבוא בקרוב, לאחר שבנות־הברית תבנה את אנגליה בראשית המלחמה. יתן את אותותיו במסחר, וחנות המכולת, שיפתח למרות כל הקשיים והמכשולים, תשגשג.

עתונים שהגיעו לעת ערב מטוקיו לא היו תמימי דעים עם יוקושו. הם דברו על מאמץ ממושך שקיבלו אינו נראה לעין, על מלחמה שתמשך דור שנים, על הידוק הגורות וגיוס כלי של האוכלוסייה. יוקושו, שהיה כבן חמישים ושלוש, החל חושש פן ייקרא לצבא באם תאמת נבואת העתונים והמלחמה אמנם תארך. אולם, ניחם את עצמו, העתונים אינם מפרסמים אלא דברי תעמולה, אף על פי שלא הצליח לעמוד על ההגיון שבתעמולה כה קודרת.

בשעה שבע בערב קם יוקושו, קיפל את העתונים, שילם ויצא מבית התה. לאחר שצעד כעשר דקות הגיע אל בית מגורים גדול ודפק על דלת שעליה היה מודבק כרטיס ביקור: קאלוטו ליקו.

קאלוטו היה פקיד בעיריית הירושימה. פעם אחת, בראשית מסע היסורים של יוקושו בפרוודורי הלשכות, רמז לו קאלוטו רמז שאינו משתמע לשתי פנים. בשעתו סבר יוקושו כי לא יהיה נזקק לעזרה; עתה ידע כי קאלוטו הוא תקוותו האחרונה.

כן, כמובן שאני זוכר אותך — אמר קאלוטו — הרי אתה יוקושו מישי, שדנוך לעשר שנות מאסר בעון אונס ובאת לבקש תעודת יורש כנדרש על פי החוק להוצאת רשיון לפתיחת חנות.

אני נזקק לעזרתך — אמר יוקושו. — ובכן, הם סרבו. היות אצל הפקיד הגבוה! יוקושו סיפר לו את הקורות אותו ואת הבוקר.

ה, — קרא קאלוטו בעצב, לאחר שיוקושו סיים את ספורו, — אשר יגורתי בא לך. מצבך הוא בישי. יוקושו לא הכחיש את העובדה.

— וכל זה — המשיך קאלוטו, שהיה שחקן חובב ואהב את התיאטרונים — כל זה תלוי בתיק נייר קטן אחד, הנושא עליו את שמך ואת המספר — אני, הראה נא לי את תעודת הזיהוי שלך — 17582968.

הפקיד הזה יודע את מלאכתו, אמר לעצמו יוקושו. קאלוטו המשיך:

— התיק הקטן הזה נמצא, בשלושה העתקים, בשלושה מקומות שונים, כדלקמן: הגנון העירוני, גנון המשטרה ולישבת התעודות. אולם אם יעלם התיק מכל אחד משלושת המשרדים הללו, יוכל כל פקיד רישום — אני, למשל, פקיד רישום — להוציא תוך עשרים וארבע שעות תעודת יורש לאורח הישר יוקושו מישי.

אלא — המשיך קאלוטו — הדבר אינו מן הקלים, אני, למשל, אינני יכול לחדור אל גנוני העירייה, המשטרה לישבת התעודות.

ובכן? — שאל יוקושו, אשר חש כי איש שיחו מחכה לזרוו כדי להשימץ מענה דרמטי.

— ובכן — ענה קאלוטו בקולו התיאטרוני — יש למצוא אנשים הרשאים להכנס לשם ואשר יואילו ברוב טובם להיות לך לעזר, תוך הסתננות מרובה, יען כי, זאת

ממקומו עד אשר שמע קול קורא לא הרחק ממנו: — התריבו את הירושימה!

הוא הרים את ראשו וראה בראש הגבעה, קצין ימי כבן ארבעים, שפרצופו היה מוכר משהו ליוקושו, כיוון שישב מולו בקרון, עומד ומנופף בידיו בהתרגשות.

יוקושו נזדעזע. קצין ימי בודאי אינו מהתל, סבר, ואם הירושימה נחרבה, מה יאה על פגישתו עם קאלוטו?

מה מן הפועלים אשר בשדה החלו רצים אל ראש הגבעה, לעבר הקצין הימי, כדי להיווכח באמיתות דבריו. יוקושו לא העז עיניו לצאת ממחבואו, ואף קילל את אחד מן הרצים אל הגבעה שחלף לא הרחק מברו והתזו בעקיבו חול אל תוך פניו של יוקושו. לאחר שיוקושו הצליח להוציא מעיניו את גרגי החול ונפח אותן נתגלה להן מחוה מזר: מאחורי הגבעה, הרחק הרחק, התאככה למרומי השמים פטריה עצומה של עשן לבן, ובכך, אמר לעצמו בהשתאו מגודלה של הפטריה, הקצין הימי לא הגויים.

כעבור רגעים אחדים יכול יוקושו, שאור ביתיים את כל עיניו והעפיל אל ראש הגבעה, לראות בעצמו בהרס עיר מולדתו. למרות העשן והאבק שכיסו את מרכז העיר וריחוק המקום, ראו העומדים על הגבעה שבאותו פרבר צפוני־מערבי כמה בנקים גדולים שהפכו לעיי הריסות ואשר לא נותרו מהם אלא קירות ערומים ומפויחים.

מן המסילה נשמעה צפירת קטר; ורכבת קרבה למקום מכיוון הירושימה, ועד מהרה הצטרפו אל העומדים על הגבעה אנשים שבאו מן המסילה וספרו כי היתה זו רכבת ליהפצצה הדביקה אותה בשערי העיר ואשר אך בנס לא הועפה מן הפסים.

— העיר, אמרו אלה בשמם של אנשי הרכבת האחרונה — נהרסה עד היסוד.

שעת הצהרים חזר יוקושו לחדרו. לתחנת הרכבת של הפרבר כבר החלו מגיעות רכבות עמוסות פצועים וזעקים ופולטים מיבבים. כל אחד מהם סיפר סיפור וזוהה נורא מספור רעהו. את העדויות כולן אסרה מהדורת החדש שיוקושו קלט בראדיו הקטן של אלמנת הקש, אשר פרצה בכבי גדול כאשר נודע לה כי שני שלישים מן העיר בת שלוש המיליון היו לעיי חורבות ומרבית תושביה נהרגו.

יוקושו היה גם הוא מדוכא מאד מרוב ספורי הנוחיה, אולם אט אט החל קושר את ההפצצה בתקוה הפנימית שיעי" מה בלבו רגעיים שקמו לה. האם, שאל את עצמו, לא ירד ראסון על העיר מן השמיים משום שתושביה, או, לפי חות, שליטיה, נהגו בני קשות, ושלא בצדק? האם לא באה ההפיצה קושו לא היה שחצן ולא ראה עצמו אדם עליון או בעל זכויות יתר, אבל האמין באמונה שלמה כי השמים אינם יכולים לשאת מעשי עוול. אכן, במעמקי לבו חש כי הנקמה היתה קצת כבדה מזה. אבל אין גבול לזעם האלילי, ידע. עכשיו חלה להסתמן דרכו מנקודה זו ואילך. הכל הסתדר על הצד היותר טוב: יוקושו יסע אל העיר הרחוקה שבה רצה לקנות את חנות המכולת; יירשו ממנו תעודת יורש; הוא יוציא מכיסו את תעודת הזיהוי שלו, הנושאת את כתובתו הישנה בהירושימה, ויסיביר כי הינו פליט מעיר ההריגה וכל תעודותיו האחרות הושמדו.

כל הדברים הללו התגבשו במוחו בעת הארוחה העצובה וכאשר הגיע לקצה והיה שותה את התה אחזה בו התרגשות רבה כל כך עד שאלמנת־הקש השגיחה בדבר ושאלה אותו לפשרו.

— אני נוסע.

— מתי? — חרדה אלמנת־הקש.

יוקושו הסביר לה כי מיד, ולא שעה לכל תחנוניה ששטחה לפניו, שישאר אצלה עוד ימים מספר לפחות, מכיוון שגם היא וגם ילדיה כבר הסכימו לראות בו את אבי המשפחה. יוקושו פטר אותה בסכום כסף קטן ובאיזו מתנה פעוטה — תכשיט ישן שאלה היה לו בו כל צורך, ארו את צרורו ומהר אל תחנת הרכבת.

תחנה היתה התנועה רבה, ואף על־פי־כן לשמחתו של יוקושו לא שרר בה אי־סדר. רכבות הירושימה לא נסעו, כמובן, כי הקו היה עמוס קרונות של פצועים, שבאו מן העיר, אבל מרבית הרכבות שמרו על לוח הזמנים הקבוע, כאילו דבר לא אירע. אולם, אם לוח הזמנים לא העיד על כל תמורה, האוירה הכללית בתחנה היתה כבדה מאד. אנשים עמדו קבוצות קבוצות ושוחחו ביניהם בגנים קדרות, אנשי צבא התרוצצו אנה ואנה, חלקו פקודות וזעקו הוראות לאורחים; הם היו ממונים על רכבות ההצלה שבאו מהירושימה ונסעו לכיוונים שונים.

יוקושו ניגש אל הקופה. שתי נשים היו בתוך הביקתה הקטנה. האחת ישבה מעבר לדלפק. היא היתה צעירה, כמעט נערה, ודקת גוף. היא התייפחה בכבי מר, בעוד אשה אחרת, כבת ארבעים שנמושה שחורה ושעירה על לחיה, ושעפדה לידה, מנסה לנחמה. יוקושו שאל, מדוע הגיעה בוכיה וקיבל תשובה שהיא תושבת הירושימה וחוששת לגורל משפחתה, המתגוררת לא הרחק ממרכז העיר. יוקושו השתף בצערה.

— מה רצונך? — שאלה האשה המבוגרת את יוקושו. כרטיס מחלקת שלישית — אמר יוקושו כשהשמחה ממלאה את לבו, שמחת אדם היוצא להרפתקה גדולה — ולכיוון אחד. — לאן? — שאלה הפקידה.

יוקושו השיגה לפתע כי בשמחתו שכח לציין את העיר שאליה נסע, להשתקע בה לצמיתות. הוא חייך, התנצל, ואמר: — נאסאקוי.

אין צורך להגיד לך, אסור על פי החוק להשמיד מסמכים רשמיים.

יוקושו שאל:

— בכמה יעלה לי הדבר?

קאלוטו השיב:

— בתמשת אלפי.

יוקושו התחיר וקאלוטו הסביר:

— אלף לאיש הגנון העירוני, אלף לאיש משרד התעוררות, אלף וחמש מאות לאיש המשטרה (הוא פטריוט ולא ימכור את עצמו בנחות מזה) והאשר רשמי, מחמת שאני מסופל בחמשה ילדים.

למנת־הקש חתה לשונו של יוקושו מן העיר, ברכבת של שעה 9:34. היא הכינה את אי־וחתו, פרשה את מצעו על הארץ ושאלה אם יש לו בה עוד צורך כלשהו. יוקושו השיב בשלילה והיא חזרה, מאוכזבת במקצת, לחדרה. אולם היו ליוקושו אותן לילה ענינים אחרים מאשר אלמנת־הקש לענות בהם. הוא פתח את פנקס חשבונותיו, חישב ומצא כי הסכום העצום שרשש ממנו קאלוטו יגיע לרבע הונגו הכללי, לכל הפחות. יתר־על־כן, מכיוון שקאלוטו דרש את הסכום במזומן, בשטרות קטני־ערך והודיע כי קבלה על הסכום לא יוכל לתת, היתה צפויה סכנה שהכסף ירד לטמיון. מצד שני הבין יוקושו כי אין לו דרך אחרת להשיג את התעודה. על כן ארז במעטפה ישנה חמשה שטרות של אלף מתוך אוצרו (ששגשו בשקיק קטן, תלוי על צווארו) על מנת שיפוטו אותם למחרת בבוקר בבאנק בהירושימה. את המעטפה הטמין מתחת לכר וניסה להרדם. שנתו נודדה.

למחרת בבוקר השכים קום ומהר אל תחנת הרכבת. הוא נודע עם באקלוטו בפנינת הרחוב שבו נמצא משרדו, רגעים אחדים לפני תחילת העבודה. לרוב היה נוסע בבוקר להירושימה ברכב של שעה 9:41 ומגיע העירה כעבור קצת שעות בחצי שעה. הפעם החליט לנסוע ברכבת של שעה 7:45. אף־על־פי שהיתה תמיד מלאה על כל גדותיה פועלים ופקידים שנסעו מן הפרברים לעבודתם בעיר וקשה היה למצוא בה מושב פנוי.

שיחק לו מזלו של יוקושו ובתחנה הראשונה קם וירד מן הרכבת אחד הנוסעים שישב ליד החלון, והוא תפס את מקומו. הרכבת חלפה על פני שדות מוריקים וגינות פורחות ויוקושו רהר: כמה יכולים החיים להיות יפים, אלמלא היתה הארץ מאוכלסת אנשים כמו אותה אשה אשר לפני עשר שנים האשימה את יוקושו מישי בתקיפתה וכפקיד־הגבוה קטן־הקומה והעלמה סוזוקו, מזכירתו, ועוד פקידים אחרים בעיריה, במשטרה ובלשכות שונות בעיר הירושימה. ובמיוחד את האחראים על שגושת התיקים הקטנים והמאוב הנושאים את שמו של יוקושו ואת המספר 17582968. אילו, אף, הרהר יוקושו, היה אלוהים מוריד שלושה ברקים אדירים, שהיו פוגעים בשלושת התיקים הקטנים שורפם אותם לאפר, היתה כל הגבעה נפתרת. או אז הייתי, אמר יוקושו בלבו, נוסע אל העיר הרחוקה ופותח את חנותי, והייתי מאושר עד יום מותי.

תו רגע הבריק בשמים ברק גדול. הכל היו מופתעים, משום שהשמים היו בהירים, לא עננים. אחרי רגע נשמע רעם אדיר וזוגיות הרכבת נזדעזעה. הרכבת עצרה בעד נסיעתה ומישהו קרא:

— הפצצה!

החלה בהלה כללית למרות שלטים, שהיו תלויים על קירות הקרון ואשר הזהירו את הנוסעים מפני בהלה. הנוסעים מהרו אל הדלתות וקצתו החוצה, רצו צעדים מספר ולאחר שהתרחקו מן הרכבת בקשו מחסה בשוחות אשר בשדה, מפני שחששו, ללא הגיון, שהרכבת תשמש מטרה למפציצים. אולם חלפו רגעים ארוכים ומאום לא נשמע והיו כבר אחדים שהחלו מתרוממים ממקום משכבם ומשרכים לאיטם את דרכם בהזירות רבה, חזרה אל הרכבת החונה בשדה.

יוקושו היה אחד מאלה אשר הרחיקו רוץ מן הקרונות, מכיוון שהיה בעל אופי והיר פרת אותו עיניו של אונס מעולם לא נכשל במעשה פונוי. הוא הגיע עד להגליה של גבעה קטנה, לשדה שכמה אנשים עסקו בו בחפירת בורות לנטיעת עצים. כמה מן הבורות כבר היו תפוששים על־ידי הנוסעים שראו אף הם, כמובן, את כרך הפצצה ושמעו את רעמה. יוקושו שראו אף אל תוך אחד הבורות הפנויים ושמו

צ'קה אדריין אהובה

מאת יהושע ברוסקי • מוצג ב"המטאטא"

כדי לקבוע פגישה עם השר, מצליחים סוף סוף תנחום וזרח לבקר בבית מזכירי שחורי פוגשים באשתי (דינה רוזובסקה) שהיתה פעם חברה בקיבוצו של תנחום ומספרת בנגעויות

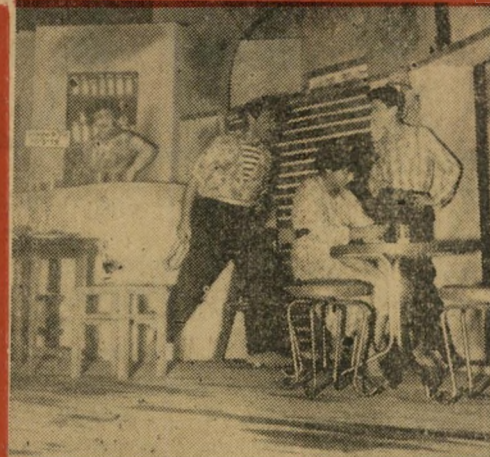
על המים היפים ההם. עם זאת היא חושבת לשגוען את הצעת תנחום שהיא ובעלה יצטרפו להתיישבות שהוא מקים: "ומי ייצג את המדינה?" כדי לייצג את המדינה כראוי, הקיבוצי שחורי דירה שעלתה 18500 ל"י והיא צויידת בדרו פטיפון, שני מקררים חשמליים ושאר צורכייצוג. היא שולחת את תנחום לירושלים ויחד אתו גם את זרח, אשר טרם נואש מתקוותו להיפגש סוף סוף עם השר ול-השיג את המשרה המיוחלת.

התור הענקי המתקבץ בתחנת האוטובוסים של המע"ב, ברה, אי-שם בארץ (למעלה), נדחס כולו לאוטובוס ה"ראשון" ורק לאיוצלתים מעטים נשארים בחוץ. ביניהם הם: תנחום (בצלאל לונדון),

ק' בוצניק ותיק שמאס בנוחיות המתפשטת במשקו במקום החלוציות הטהורה, וזרח גרינ"שטיין (נתן וולפוביץ), עולה חדש, המחפש משרה. כשהוא שומע מפי תנחום (למטה) את משאת נפשו, לצאת לראש חבורה של עולים חדשים להתיישבות כנגב, הוא חושב איתו למטורף, אולם דעתו משתנה כשהוא שומע כי לצורך זה נוסע תנחום להיפגש עם שר בישראל ידו מנוער, זרח מתלהב, מקווה לפגוש בשר ולהשיג את הפרוטקציה הנכספת.

בגלל חיסור עבודה הגונה, נכנעים כמה מבני המע"ב לירות לחודש עם אוכל טוב. בבית קפה יפואי בפוקפק מחכה אילנה לבואו של ג'וקו הגדול, המכונה כאן בשם הסתרים "טרקטור". אלבר, המספר בזמנו כי "עוד נגבים פי שש / גדולים ממני יש / אך ההבדל שהם יושבים לבסח... / אותם אינם אוטרים / אותם אינם חוקרים / מנין וכיצד השיגו עושר? / אבל אצלי אין סוד / הכל גלוי מאד / הלוואי ורק למדו אצלי קצת יושר...". מסביר לזושנה כי הסימן המיסכם של "הטרקטור" יהיה תחבושת על המצח וילתה אותו אם נמור כחול.

שושנה (אילנה דימול), שאלבר מבטיח לה כי תקבל עבודה כרקדנית בבתי קפה: "200 לירות לחודש עם אוכל טוב". בבית קפה יפואי בפוקפק מחכה אילנה לבואו של ג'וקו הגדול, המכונה כאן בשם הסתרים "טרקטור". אלבר, המספר בזמנו כי "עוד נגבים פי שש / גדולים ממני יש / אך ההבדל שהם יושבים לבסח... / אותם אינם אוטרים / אותם אינם חוקרים / מנין וכיצד השיגו עושר? / אבל אצלי אין סוד / הכל גלוי מאד / הלוואי ורק למדו אצלי קצת יושר...". מסביר לזושנה כי הסימן המיסכם של "הטרקטור" יהיה תחבושת על המצח וילתה אותו אם נמור כחול.

מחוסר אוטובוס יוצאים השניים ברגל ("כדי לחוות בינתיים בהדר יזחה של ארץ החמה"). פונים לפי דרישת תנחום לביקור במע"ב ברה על אם הדרך. במעברה שורר חוסר עבודה ובין העולים רבה ההתמרמרות על סגירת הלשכה.

השניים מגיעים באמצע הפגנה סוערת (לחם! עבודה!) ונחשבים בטעות על-ידי המפגינים לממזרים מהלישכה המרכזית. הרושם מתגבר עוד כאשר תנחום מתחיל לגאום בשבת העבודה, ביצטט בהרחבה את אהרון דוד גורדון ויוסף היים ברנר. העולים מסכימים אתו כי רב ערכה של העבודה ששכרה בצידה, אולם כאשר מתברר להם כי אינו נותן עבודה, הם מתנפלים עליו ומכים אותו נמרצות. תנחום מצדיק עליו את הדין: "אשרינו ואשרי עצמו ש ש לו בניה בעלי ידיים פרולטריות מלאות און ועוצמה!"

לאותו בית קפה נקלעים לארוחה ולמנוחה קצרה תניחום וזרח, אשר טרם הצליחו להגיע עד השר. לאחר התקרית במעברה מעטרת ותחבושת את ראשו של תנחום, וכך בטוחים הכל

כי הגיע "הטרקטור" בכבודו ובעצמו. ללא שאלות מיותרות מגישה להם בעלת המסעדה בשר צלוי, משקאות חיפים ושאר מטעמי השוק השחור ואילו שושנה ניגשה לשאול בדבר העבודה. תנחום, חסיד גדול של רעיון העבודה, נכנס להתלהבותו הרגילה, מסביר לה את תורתו של גורדון לפיה אין עבודה ראוייה לשמה ללא אהבה. את ההערות הללו מפרשת שושנה כרמוז מגונה על הנדרש ממנה, מחליטה לנטוש את ההודמנות המפוקפקת. להצטרף לידו דחה מלכה לה לעבודת משקיבית. לפתע עורכת המשטרה פשיטה על הקפה אוסרת את הזוג בניו של ג'וקו ועוזרה אך רק לרגע.

למראה דוכן הנאומים הריק אין תנחום יכול לכבוש את יצרו, יוצא בנאום חריף המוהיר את הח"כים כי סבל העולים והתמרמרותם מהחיים "פצצה" מסוכנת למדינה. למשמע המלה "פצצה" עטים עליו שוטרי הכנסת, מכניסים אותו לבית הסוהר. אולם דווקא בין החומות מצליח הוא למצוא אוזניים קשובות לרעיונו, מארגן את האסירים להתיישבות. הרעיון לובש ממשותף כאשר לפתע בא לבקר ידו השר (יוסף אוקסנברג), מבטיח את כל הסיוע. גם זרח קופץ על המציאה משוחח עם השר על משרה שמנה, מאבד בן רגע את כל תקוותיו כשמתברר כי לפני חצי שעה, בישיבת הקואליציה, בוטל המשדר והשר איננו עוד שר והוא עומד להצטרף בעצמו למושב החדש. בלית ברירה מחליט זרח לצאת בעצמו לכפר, לשאת שם לאשה את מלכה לה שלו. העתיד נראה וורוד.

